

mladý svět

A11 člen
mediální
skupiny

Janžurka!

**Krnov
po potopě**

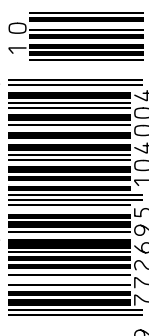
**Zuzana
Bubílková
o neschopných
politicích**

**Dušičky
& svět
mrtvých**

**Comebacky
ro(c)ku**

Joker je zpět!

10/2024 * 31. 10. 2024 * 49 Kč

9 772695 104004

č

činoherní klub
60. sezóna

Tomáš
Dianiška

Zakleté dámy

hrají

Lucie Žáčková
Markéta Stehlíková
Sandra Černodrinská
Romana Widenková
a další

režie

Tomáš Dianiška

Milí čtenáři!

Mladý svět je legenda. Letos je to už 65 let, kdy vyšel poprvé, a v dobách své největší slávy se prodával až ve stotisícových nákladech. To ovšem nebyla taková nabídka jako dnes, kdy papírovým periodikům konkurují elektronická a hlavně sociální sítě, kde se dá najít téměř vše. V teorii knihovnictví se tomu říká informační exploze.

V takovou chvíli se může hodit časopis, který jako průvodce zdůrazní některé události a informace tak, aby si inteligentní čtenář udělal kvalifikovaný názor na svět kolem nás. Kolektiv autorů, jejichž texty Mladý svět přináší, je přitom různorodý a ne všichni máme na všechno stejný názor. A také ani nepředpokládáme, že vy, naši čtenáři, budete s každým textem stoprocentně souhlasit. To ale ani není naším cílem.

Tím je poskytnout svobodný prostor různým myšlenkám i odpovědím, které čtenáři mohou, ale nemusí, přijmout za své. Míříme na všechny, kdo jsou stále mladí, nehledě na počet křížků na krku. Na ty, kdo se snaží přijít věcem na kloub a nespokojí se jen s něčím laciným a povrchním. Na ty, kdo se nebojí ani názorů menšinových či nepopulárních.

Vždyt před 35 lety právě touha po pravdě a lásce pomohla odstranit minulý režim. Spolu s potřebou nechat zaznít názory, které vládnoucí moc chtěla umlčovat, protože se jí „nehodily do krámu“. A především to byl většinový odklon od materialismu k idealismu, kvůli kterému lidé v chladivých a temných listopadových večerech roku 1989 zvonili klíči na náměstích. Co nám z tohoto revolučního étosu zbylo a co se za tu dobu bohužel „ztratilo v překladu“? Na to si musíme odpovědět každý sám.

Doufám, že vás při přemítání nad touto otázkou inspirují i texty z nejnovějšího „mladáku“. Přeji vám hezké čtení!

Jitka Kačánová
šéfredaktorka

OBSAH

Č. 10
ŘÍJEN
2024

8

Janžurka

Bylo by to tak trochu trapné nechat se od dcery vychvalovat

16

Krnov po potopě

22

Joker
je zpět
a šílí
ve dvou!

28

Milovany
i nenáviděný
expresident slavil

44

Utrpení
madam Pélicot

84

Bubu
o neschopných
politikách

MLADÝ SVĚT

vychází v Praze
jako měsíčník,
číslo 10, ročník 50,
den vydání 31. 10. 2024

REGISTRACE:

MK ČR 24073
ISSN 2695-1045

VYDAVATEL:

A11 s.r.o.
IČ 27120805
Plzeňská 1348/95
150 00 Praha 5
e-mail: info@a11.cz
www.A11.cz

ŘEDITEL

VYDAVATELSTVÍ:

Aleš Zavoral

VÝKONNÝ ŘEDITEL:

Pavel Horský
pavel@a11.cz
775 940 614

ŘEDITEL STRATEGICKÉHO ROZVOJE A MARKETINGU:

Jan Kulich
jan.kulich@a11.cz, 605
227 541

AUŘI

Aleš Pohořal,
Artem Procenko,
Boris Vařka,
Dagmar Tichá,
Ema Lujza Chudá,
Milan Fefík Podobský,
Ivo Krajc,
Jan Januš,
Jaroslav Panenka,
Josef Šťastná,
Lukáš Bauer,
Ondřej Fér,
Pavel Baroch,
Pavel Kutil Zeman,
Pavla Köpplová,
Petra Köppl,

Petra Neomillnerová,
Robert Veverka,
Simona Kňotková,
Tereza Axmannová

ŠÉFREDAKTORKA

Jitka Kačánová
jitka.kacanova@a11.cz

GRAFICKÁ ÚPRAVA:

Karel Kadlec

FOTO NA OBÁLCE:

IMDb

INZERCE:

inzerce@a11.cz

TISK:

Triangl, a.s.

DISTRIBUCE A PŘEDPLATNÉ: Ve volném prodeji zajišťuje společnost PNS a.s. Předplatné objednávejte na www.digiport.cz/partner/a11

Přetisk a jakékoliv šíření pouze s výslovným souhlasem vydavatele.

Návod, jak se cítit mladě a krásně

Zalijte vlasy, ať hustě rostou!

Zalijte vlasy, ať hustě rostou!

Jsou vaše vlasy slabé, řídké, bez objemu a nadměrně vypadávají? Dopřejte jim vydatnou zálivku sérum Vlasové hnojivo!

Sérum Vlasové hnojivo představuje koncentrovanou péči o slabé a řídké vlasy s tendencí vypadávat. Jeho složení spojuje účinky kofeinu a komplexu Hustoplex™ do mimořádně koncentrované bezoplachové péče. Díky tomu sérum zajišťuje rychlý a výrazný nástup účinku i při problémech s intenzivním vypadáváním, řídnutím a oslabením vlasů.

Husté složení, hustý výsledek

Vyzkoušejte také Vlasové hnojivo ve formě tablet či šamponu, kolagenový drink Pleťové hnojivo nebo sérum Řasové hnojivo. K dostání v lékárnách a na www.VlasoveHnojivo.cz.

Jak na cholesterol, zdravé srdce a imunitu?

Když nám tělo dává najevo, že naše celková vitalita a zdraví nejsou zcela v pořádku, nepřehlížejme jeho signály. S přibývajícím věkem je totiž mnohem těžší se s těmito neduhy vypořádat.

REISHIA
Áčko mezi Reishi.

Účinky zázračné houby Reishi byly objeveny již před mnoha staletími. Obsahuje okolo 200 různých vitaminů a minerálů, přispívá k udržení normální hladiny cholesterolu, zdravé funkci oběhového systému a krevního tlaku a má významný vliv na posíle-

ní imunity. Abychom z Reishi cenné látky získali, je vhodné použít extrakt, který naruší její pevnou strukturu. Jedinečný doplněk stravy ReishiA 800 mg EXTRACTUM obsahuje 100% čistý extrakt této houby a tím zaručuje maximální účinnost. K dostání v lékárnách.

Záněť? Bolest v krku? Infekce?

Není důvod k panice! Přinášíme novou generaci bylinných pastilek s vysoce účinným a zároveň šetrným složením. Díky tomuto zdravotnickému prostředku vyřešíte nejen bolest a škrábání v krku, ale i záněť.

Pastilky HERBALMED Medical Antivirus Dr. Weiss rychle ulevují od bolesti, škrábání a pálení v krku. Unikátní kombinace bylinných extraktů vytváří na povrchu sliznice krku ochranný film, který ji chrání a omezuje bakteriální a virovou infekci. Tímto lokálním účinkem tlumí pálení a bolest v krku a omezují zahlnění horních cest dýchacích. K dostání v lékárnách.

Čtěte pečlivě návod k použití a informace, které se vztahují k bezpečnému používání zdravotnického prostředku.

Fefíkova revoluce

text a foto: Milan Fefík Podobský

Jednou za pět let si novináři vzpomenu na výročí sametu a vyzpovídají pár tváří revoluce, tehdejších studentů, dnes už tváře povětšinou zarostlé, šedivé nebo pobledlé, propadlé a ověčené vráskami. Položí nám, tak trochu exhumovaným studentům, několik otázek. Nejčastěji jsou to ty tři níže uvedené. A my odpovídáme, snažíc se ještě si něco vybavit...

Jaký je tvůj nejsilnější zážitek z Národní třídy? Nadšení střídané obrovským strachem. Nejdřív nadšení, když jsem s kamarády přišel na Albertov na – v podstatě svazáckou – manifestaci a viděl ty davy lidí s transparenty s hesly, za který by nás před časem nejspíš zavřeli. Na Národní třídě už jsem vnímal jen zimu a pak veliký strach, když nás svíraly policejní transportéry a policajti s dlouhými bílými obuškami řezali kolem sebe hlava nehlava. To zlověstné dunění motorů a šílený zvuk obušků, ty zvuky nezapomenu.

A na jaký okamžik z té doby vzpomínáš nejraději? Souvisí to zase s tím strachem, který nás provázel od Národní ještě několik dní. Co když školy obsadí vojáci a policajti? A my dopadneme jako čínští studenti na náměstí Nebeského klidu? Ale ten strach pominul, když většina vedení KSČ rezignovala, to byla obrovská radost a úleva, že se už žádný masakr nestane.

V redakci Famyzdatu, Vilas rediguje.

Moje první selfie po návratu z Národní.

FEFÍK

Bubenečský rodák (*1966), dnes žije v Břevnově.

Nedostudoval fakultu žurnalistiky UK. Pracoval ve Večerní Praze, spolupracoval s Reflexem, v roce 1992 s přáteli založil humoristický časopis SORRY, který vychází dodnes. Je redaktorem týdeníku Náš REGION, vydává e-magazín Fefíčoviny a Trosečník.

Zabývá se lokální historií, je spoluautorem několika publikací o Praze 6. Vydal knížku povídek Tak pěkně děkuju!

V redakci Famyzdatu Honza Krůta ml. a Vilas.

A teď otázka – jak se díváš na polistopadový vývoj? Stálo to za to?

Za tu dobu jsme měli možnost poznat, co je demokracie a co svoboda. A možná mě demokracie trochu zklamala, protože je to systém, kdy 51 procent blbců porazí 49 procent blbců trochu menších. A pojem svoboda se mi znejasnil. Co je to vlastně ta svoboda? Jistě, můžeme cestovat, kam chceme. Pokud tedy na to máme čas a prostředky. Jistě, můžeme číst a psát co chceme. Jenže číst už skoro nemůžu, protože na knížky nevidím, a psát taky nemůžu, co chci; vlastně můžu být rád, že nemusím psát, co nechci.

Ona ta vysněná svoboda se stále víc a víc obrušuje, jak přicházejí různé problémy se společenskými a ekonomickými změnami a taky s naším zvyšujícím se věkem. Svoboda je krásná. Ale spousta lidí si už myslí, že za komunistů se měli líp. Neměli strach o práci, neměli strach z válečného konfliktu, který nám teď hrozí víc než kdy jindy. Pivo stálo korunu sedmdesát, teď 50, 60 korun. O cigárech ani nemluvíme.

Naše země se ubírá směrem, který se mi nelíbí. A tak to cítí, myslím, většina lidí. Pravda a láska prohrává se zlem a nenávisť. Ale za to nemůže 17. listopad, sametová revoluce a pád komunistů. Každá krásná myšlenka je konfrontována zlými úmysly a zlými nebo hloupými lidmi, rádo by pokrokem, tedy spíš zběsilým pokrokem, honem

za penězi a mocí, a to vše za těžkých zkoušek, jako jsou srážky civilizací a devastace planety.

Ale za to podle mě nemůže sametová, tak si tím nekažme vzpomínky na tuhle krásnou a krátkou dobu. *

Titulka Prota se projednou přejmenovala na Proč.

Iva & Thea o filmu Janžurka

**BYLO BY TO
TAK TROCHU TRAPNÉ
NECHAT SE OD DCERY
VYCHVALOVAT**

text: Cinemart & Studio Dva, **foto:** Cinemart

Jedna z nejpopulárnějších českých hereček je hlavní hrdinkou filmu své dcery Theodory Remundové, který vtipně, dojemně a zcela otevřeně odhaluje nejdůležitější chvíle v jejím profesním i soukromém životním příběhu.

Jaký natáčecí den vám nejvíce utkvěl a proč?

Tu a tam vzpomínám na ten, myslím, první – v mém pokoji. Sedím u stolu a Thea mi barví vlas, protože jsem odmítala točit neupravená a můj kadeřník neměl volný termín a ona už měla k natáčení domluvené své dva spolupracovníky... Temperament režisérky se nijak netrápil tím, zda lze obě činnosti propojit. S pěnou na hlavě jsem dostala za úkol předčítat z Beckettova textu *Šťastné dny*. Kameraman a zvukař – nejtrpělivější, nejmilejší a nejšikovnější reprezentanti svých oborů – se pohybovali ne více než dva metry ode mě a já poslušně plnila pokyn režisérky. Rychle se mi v hlavě, a hlavně v duši, vynořily smysly už polozapomenutých vět téhle úžasné hry a mezi stékajícími potůčky ne zcela odborně nanášené vlasové barvy se začaly mísit potůčky mých slz, jak mi ten text najednou lezl pod kůži. Před třiceti a něco léty jsem hrála Winnii, ale teď byla ve mně a asi se mi i vysmívala, jak mě to zaskočilo. Thea byla za mnou a neviděla mi do tváře. Její STOP bylo možná o deset vteřin předčasné, protože to byl moment pravdy.

Jenže mě při celém natáčení často škrtily slzy, jakkoli jsem je chtěla potlačit. Žirovničtí ochotníci mě vítali zpěvem a zastihli mě prvními tóny na posledním schodě před studovnou, kde na mě čekali. Theodorka byla s nimi domluvená, takhle to často na mě nastražila, abych byla pro její zamýšlené záběry doopravdy překvapená. Překvapená jsem byla, ale ještě víc dojatá. Trošku se obávám, že právě obsáhlá kapitola s mými rodáky se do dokumentu nevešla, a jim to přijde líto. Možná by měla Thea sestříhat ještě dodatek pod názvem „Co se nám do ‚Janžurky‘ nevešlo!“.

V dokumentu se vracíte k mnoha filmovým i divadelním rolím, které jsou nezapomenutelné pro diváky. Člověka hned napadne, jak se tohle všechno

dá stihnout v jednom životě? Přemýšlela jste někdy sama o tom, jak jste to mohla zvládnout odehrát a natočit a kde na to dodnes berete energii?

No ano, přemýšlela, i někdy u toho vzdychala, ale to až teď, v poslední době, protože stále hodně pracuju, ale už s menšími zásobami sil, a tak se mi ta dávná minulá snažení zdají opravdu statečná. Teprve teď se tu a tam podívám na své filmy a seriály, a i se potěším, že nebyly marné. A ta spousta divadelních rolí – ty mi připomínají na potkání i jejich diváci a s úsměvem si libují a připomínají mi detaily, které jim nejvíce utkvěly. To je příjemné a pro herce je to odměna k nezaplacení. Z toho pak vyplývá i síla a chuť stále pokračovat. Na místě by spíš asi měla být obava, jestli to omílané rčení „umět v nejlepším přestat“ jsem už nepropásla. Ovšem Alžběta II. v naší, nedávno dvousté, repríze *Audience u královny* říká mými ústy: Má práce je můj život! – Tak to asi máme společné. Sarah Bernhardtová, kterou už hraju také pomalu devět let, se vzdorovitě brání odejít do ústraní: „...každá vteřina musí stát za to, musím ji využít, i kdyby mě to mělo stát poslední zbytky toho horoucího žáru, který v sobě ještě mám... musím ještě dokázat... něco, něco...!“ Jestli ony mě ty role příliš podvědomě neovlivňují, nenutí mě stále pokračovat!?

Mít tak úžasné dcery, jako máte vy, je dar. Se Sabinou hrajete v divadle a s Theou jste natočila dokument. Je spolupráce s dcerami v něčem jiná či specifická než s jinými kolegy z divadla či od filmu?

Jsem se svými dcerami šťastná a opravdu spokojená! Vzájemně se podporujeme! Snad jsem se poctivě snažila být k nim spravedlivá a milá, nedalo mi to velkou námahu, zaslouží si to. Nemám ráda spory a hádky při práci s kolegy ani ve své rodině, a to je pro mě dobré východisko v každé situaci, kterou přináší práce a život. Mé mateřství se mi nestřeženě a nezáměrně obrátilo natolik, že se snažím je respektovat více, než bych to

pro sebe vyžadovala od nich. Já jsem ta někdy neposlušná a neukázněná, ta, která potřebuje vychovávat a usměrňovat. V duchu se vychloubám, kdykoliv se jim něco podaří, kdykoli je slyším říkat moudrosti a vidím jejich správná rozhodnutí a píli a houževnatost. Nenechávají mě na pochybách, že si váží mojí práce a dělají mnoho pro to, abych si uměla užít i odpočívání. Pokud se ocitnou pracovně jako mé kolegyně nebo režisérky, dodržujeme bez zaváhání pravidla, která platí i bez příbuzenských postojů v hierarchii profesí, které právě naplňujeme.

Máte nějaké své osobní přání, které by dokument Janžurka měl naplnit?

Přeju si moc, aby se Theodoře film podařil. Bylo to pro mě velké překvapení, když s tím na mě „přišla“! Vždycky jsem se hodně bála, že moje herecké „tažení“ bude dcery ohrožovat v jejich samostatnosti a bude jim na překážku v budování vlastního sebevědomí. Každá je jiná a každá si svou cestu nakonec obhájila. K tomu potřebovaly dost inteligence, svéhlavého citu a pracovitosti. Theodora byla dobrá i jako herečka, Petr Lébl si ji vybral na FAMU do obdivuhodných inscenací v Divadle Na zábradlí, ale ona se dokázala vrátit ke studiu dokumentu, opustit má-mivé zrcátko jeviště a tím si na mou duši získala mou úctu. Je to vlastně pořád zdánlivě nesmělá dívka, matka tří chlapců, ale v hloubi duše bojovnice. Někdy se potýká s větrnými mlýny, jak to dívky oddané tvorbě dokumentů mívají. Budu mít trému za ni i za sebe, jestli pro ni jako hrdinka jejího dokumentárního záměru budu dostatečná. V jednu chvíli se vyjádřila, že to nebude žádná glorifikace a tomu jsem se úlevně zasmála. Bylo by to tak trochu trapné nechat se od dcery vychvalovat a diváka – doufám, že film v distribuci uspěje – nutit k obdivu a k uvědomování si vlastní nedostatečnosti. Naopak, snad se v mém obraze uvidí sami, v prostém údělu ve svých životech, vztazích a profesích úsměvně obstát. ✱

IVA JANŽUROVÁ

Po dokončení DAMU nastoupila do svého prvního angažmá v Divadle F. X. Šaldy v Liberci. Po roce přešla do Vinohradského divadla, kde setrvala třiatdvacet let. Když přišla v roce 1987 do činohry Národního divadla, byla už vyzrálou herečkou. Vytvořila zde řadu různorodých postav, z těch posledních například postavu Šošany ve hře Mikve a Alžbětu II. v Audienci u královny.

Je držitelkou mnoha cen: na filmovém festivalu v Soči ceny za nejlepší ženský herecký výkon ve filmu *Ene bene*, *Cen Thálie* a *Alfréda Radoka*, Český lev, *Týtý*. Byla oceněna *Medailí za zásluhy o stát v oblasti kultury a umění*, *Křišťálový glóbus* za celoživotní přínos české kinematografii na MFF v Karlových Varech získala v roce 2015. V Cannes v roce 1972 byla nominována na cenu za nejlepší herečku za film *Petrolejové lampy*.

Proslavila se rolemi ve filmech *Kočár do Vídně*, *Pension pro svobodné pány*, *Svatba jako řemen*, *Světáci*, *trojrolí v těle paní Kelettiové* v komedii *Pane, vy jste vdova!*, ztvárnila dramatické role ve filmech *J. Herze Petrolejové lampy* a *Morgiana*. V 70. a 80. letech byly její filmové nabídky omezo-vány z politických důvodů, ale přece jen ji dokázali režiséři některých komediálních projektů prosadit, viz třeba *Zítřka to roztočíme*, *drahoušku*, *Marečku*, *podejte mi pero* nebo *Což takhle dát si špenát*.

Objevila se také v televizních filmech jako např. *Na psí knížku*, *Maryška* (oba scénáře pro ni napsala její dcera *Sabina Remundová*), *Ikarův pád* aj. Ve spolupráci s režisérem *Františkem Filipem* vytvořila v televizi mnoho rolí. Mnohým divákům naskočí se jménem *Ivy Janžurové* také řada pohádek jako *Strach má velké oči*, *O princezně, která ráčkovala* a mohli bychom jmenovat další. Z televizních seriálů zmiňme alespoň *Elišku* a její rod, *Píseň pro Rudolfa III.*, *Sňatky z rozumu* nebo seriál *Nemocnice na kraji města*. Často působila i ve scénkách zábavných pořadů (její prodavačku *vstupenek z Holzmannovy scénky „Včera, dnes a zítra“* není asi potřeba připomínat). V posledních letech ji mohli diváci vidět např. ve filmech *Teroristka* či *Velká premiéra*. ✱

Život měl a má vždycky nějaký smysl!

Popíšete nám impuls, kdy jste se rozhodla, že zapnete kameru a natočíte dokument o své mamince?

Když jsem s přípravou dokumentu začala, napadlo mě najednou, že už je pozdě. Máma měla zanedlouho slavit 80. narozeniny a já jsem si vyčítala, že jsem příliš dlouho váhala. Měla jsem začít dřív – aby byl film hotový k jejím narozeninám. Ale pak jsem sama sobě namítla, že právě tento obraz – oslava tak významného životního jubilea – by měl být součástí tohoto dokumentu. A tak jsem se rozhodla, že se přece jen pokusím o filmový, dokumentární pohled na ni a celý její dosavadní život, který si bezpochyby zaslouží něco víc než jen televizní medailon.

Co byste přála svému dokumentu na jeho cestě k divákům?

Přála bych si, aby diváci na dokument do kina přišli – to je jasné, aby mu zkrátka lidé dali šanci. Myslím, že se nám film podařilo udělat tak, že si po celou dobu udržuje svoje vnitřní napětí, je legrační i vážný, zkrátka má svůj nenápadně osobitý půvab. Snažili jsme se nerecyklovat osvědčené vyprávěcí formy, ale jít vlastní cestou, přesto zůstat srozumitelní široké veřejnosti. A hlavně máme báječnou hlavní protagonistku, která dokáže rozzářit i pošmourný den. Takže přijďte do kina i s mámou a tátou!

Co mohou od filmu čekat jeho diváci?

Možná, že se díky našemu filmu potkají sami se sebou, se svojí minulostí, zahlédnou a pocítí závan svého dětství a mládí – jako na fotce nebo pohlednici z dovolené. Ti mladší zase mohou objevit osobnost, dobu a tvorbu Ivy Janžurové. Nám všem třeba film dodá inspiraci a naději, že život měl a má vždycky nějaký smysl.

S mámou Ivou, sestrou Sabinou a tátou Stanislavem Remundou.

THEODORA REMUNDOVÁ

Absolvovala FAMU dokumentem *Standard*, za který získala Zvláštní cenu poroty na MFF Karlovy Vary. Současně se studiem na FAMU se věnovala herectví a později hrála v pražském Divadle Na zábradlí. Objevila se i ve filmu, například v *Oknu Jana Hřebejka*, nebo v *Ene Bene* a *Výletu* režisérky Alice Nellis.

Nyní se věnuje především dokumentárním filmům, za *Moje století* získala Zvláštní uznání poroty *Trilobit 2020*. *

A co si myslí o filmu jeho hlavní protagonistka Iva Janžurová?

Máma sama má k dokumentárnímu zobrazování vlastní osoby velký ostych. Nakonec za tím vždycky viděla spíš snahu vyrobit rychle na objednávku televizní medailonek. Když jsem jí natáčení dokumentu nesměle navrhla já, projevila ve své vrozené skromnosti spíš údiv – že mě to vůbec napadlo a že se tím chci zdržovat. Nakonec opatrně souhlasila.

Na jaký natáčecí den nejraději vzpomínáte?

To asi nedokážu úplně zodpovědět. Neměla jsem to se sebou na natáčení často jednoduché, protože se mi uvnitř překrývaly ty dvě podstatné části mé osobnosti – totiž dcera a režisérka. Učila jsem se, totiž učila jsem je – tu „ohlednou“ dceru i tu „bezohlednou“ režisérku, že spolu zkrátka musí v daný okamžik nějak vyjít a neporvat se. To se trochu projevovalo na mém chování, a tak se mě hlavní protagonistka Ivuška Janžurová dokonce jednou zeptala, jestli jsem si náhodou nevzala *Neurol* – čili prášek na nervy, poněvadž jsem zkrátka byla zvláštní... Ale chci ještě říct obecně, a to se dělo i tady, že mě na dokumentu baví a zneklidňuje zároveň, když to vyjde a předem připravené natáčecí dny si začnou během natáčení žít vlastním životem. Objeví se děje, ale i postavy, o kterých jsem jako tvůrce tušila, že by do natáčené situace měly nějak zapadnout, ale na rozdíl od hraného filmu je tohle vždy velmi otevřené a ono to třeba někdy najednou krásně zafunguje. Nepopírám, že dokument je pro mě tak trochu hazard a risk, a to mě dost tísní, ale to odkazuje k postavám, které mi to celé zkomplikovaly už na studiích FAMU – ať už to byla například *Drahomíra Vihanová* nebo *Karel Vachek*. Oni nás ty vlastní „formáty“ učili vymýšlet bez šablony a riskovat sami za sebe. A s tímto postižením je dnes v době velké audiovizuální recyklace světově osvědčených formátů a postupů těžké žít a jak říká moje maminka – je to tak trochu boj s větrnými mlýny. *

Albi GAME DAY

15.-17. 11. 2024

VÍKEND PLNÝ HER

SLEVY a výprodeje,
Turnaje, volné **HRANÍ**,
WORKSHOPY,
Hospodský **KVÍZ**,
Vědecká **SHOW**

FB skupina:

BOHATÝ PROGRAM PRO DĚTI
Bojovka s Kouzelným čtením,
Kvidův koutek, kreativní dílny

Albi

Tři velké politické návraty

text: Josef Šťastna, foto: FB I. Bartoše, FB Sociální demokracie, FB M. Kalouska

Piráti se vrátili do opozice, Miroslav Kalousek se vrátil na titulní strany velkých deníků a Jana Maláčová se vrátila do čela Sociální demokracie. Česká politická scéna má za sebou výrazný začátek podzimu, kdy se nenudili ministři, politologové ani voliči. Posledně jmenovaní před pár týdny zamíchali kartami u krajských voleb a nyní budou rok sledovat nepřetržitou předvolební kampaň, kterou premiér Petr Fiala v podstatě odstartoval tím, když 24. září v přímém přenosu popravil Ivana Bartoše.

Za rok tu máme volby do sněmovny a hlavní otázka nezní, zda vyhraje ANO Andreje Babiše, ale o kolik vyhraje. Babiš si odpočinul v opozici a sní sen o jednobarevné vládě. Podle nejnovějších předvolebních průzkumů se ale ANO pohybuje kolem 33 procent, takže je pravděpodobné, že bude nucen hledat koaličního partnera.

Je otázkou, jak silný blok se podaří proti ANO sestavit a do jaké míry lze počítat se zhrzenými Piráty. Ti totiž zažívají velké rozčarování ze své první účasti ve vládě, jsou bez předsedy, z paluby utekl ministr zahraničí Jan Lipavský, počítají marxisty ve svých řadách, a zůstali tak nějak roztrženi mezi bruselským green dealem a tuzemským voláním po legalizaci měkkých drog. Piráti dnes neví, kdo jsou a kam jdou, a nevypadá to, že se během roku dokáží srovnat natolik, aby se s nimi dalo seriózně počítat do nějakého antibabišovského bloku.

Ivan „Veliký“

To si paradoxně uvědomuje šéfka TOP 09 Markéta Pekarová Adamová, která sice do Ivana Bartoše kopala, kudy chodila, že při digitalizaci zcela vyhořel a o pomoc si ani neřekl, zároveň ale varovala, že vláda by se neměla Pirátům úplně vzdalovat, protože dnes značně rozkolísaná strana se za rok může ještě hodit.

„Pokud by to byla varianta (koalice s Piráty, pozn. red.), která tuto zemi ochrání před populisty a extremisty, tak je to to nejlepší, co můžeme udělat. Věřím tomu, že toho budou schopni i samotní Piráti, byť teď někteří z nich možná můžou pocítovat určitou hořkost a být třeba ještě ani netušíme, kdo je povede po jejich sjezdu,“ uvedla Pekarová Adamová v rozhovoru pro CNN Prima News s tím, že když se kluci a holky z Pirátů uklidní, zase by s nimi šlo nějakou tu koalici postavit.

Jenže je otázkou, zda se Piráti opravdu uklidní a zda se náhodou nezač-

nou štěpit. Názorově různobarevnou směsiku dokázal pod jednou střešou držet právě velký Ivan, který ale po zpackaných krajských volbách a políčku od Fialy v politice v podstatě skončil. Pokud dnes Pekarová Adamová varuje, že Piráty není dobré ztratit úplně, měla by si položit otázkou, jak bude strana vypadat za rok. A to je velká neznámá.

Pětiprocentní linie

Podle říjnového průzkumu společnosti Median mají Piráti nyní 8,5 procenta hlasů, což je výsledek, který je udrží ve sněmovních lavicích. Jenže pirátské preference rozhodně nerostou a bude napínavé sledovat, na jakém čísle se propad zastaví. Strašák v podobě pádu pod pětiprocentní hranici nutnou pro vstup do Poslanecké sněmovny není rozhodně nic, co by měli Piráti přecházet s bohorovností.

Kolem pětiprocentní hranice bude za rok hodně rušno a na této tenké linii bychom měli hledat adepty pro novou vládu. Každá strana, která se dostane přes pět procent, bude za rok zajímavou partií. Z antibabišovského bloku tak nemusí vypadnout jen naštvání a politicky nevyzrálí Piráti, ale také TOP 09 a KDU-ČSL. Topka střídá lepší chvíle s horšími, lidovci jsou ale na počátku klinické smrti a účast ve vládě by si měli ještě pořádně užít, může být na hodně dlouhou dobu poslední. Pětiprocentní hranici ale budou bedlivě za rok sledovat také ve štábu ANO, protože ani Přísaha, Motoristé či komunisté nemají nic jistého.

Faktor Kalousek

Pokud jste nabyli dojmu, že tak nějak tušíte, co nás rok do voleb čeká, pak nepočítáte s Miroslavem Kalouskem. Protože Kalousek mění vše a věci jistě obrací na věci nejisté. O Kalouskovi nyní s jistotou víme snad jen to, že 1. října přestal předstírat, že má ještě něco společného se stranou Markéty Pekarové Adamové a v topce praskl

Ivan Bartoš (Piráti)

a rok do voleb

dvěmi. Vše ostatní jsou jen spekulace. Spekulace o velkém návratu politického dinosaura, který sice odešel do profesního důchodu, nikdy ale neskončil v politickém záhrobí. Kalousek tu s námi pořád je a díky glosám a štiplavým komentářům, kdy občas profackuje Babiše, občas Fialu, si testuje, kolik lidí na jeho myšlenkové pochody pořád slyší. A také si testuje, kdo se nejvíce klepe strachy, když začne mluvit o tom, že by si přece jen nějakou tu stranu založil.

Zatímco ODS či STAN na Kalouska nereagují, v táboře TOP 09 je velké pozdvižení. Pekarová Adamová se netají tím, že se bojí, že Mirek do politického souboje opravdu půjde. „Bylo by dosti licoměrné, kdyby tady už spojené strany, které spolu dobře fungují a spolupracují v rámci koalice, oslaboval zakládáním nového subjektu. I on, který má velké rétorické schopnosti, by takový příběh složitě vysvětloval,“ nechala se slyšet šéfka strany, která je na pětiprocentní hraně.

Kalouskovy tanečky

Pokud Kalousek kolem Vánoc oznámí, že jde do voleb s novou stranou, bude v topce pořádné dusno. Kalouskova strana by určitě měla potenciál odčerpat hlasy ODS, STAN i TOP 09. ODS by to měla přežít, topkaři leda tak zázrakem.

Kalouskovy tanečky kolem návratu do první politické ligy ale zajímají každého, kdo tuzemskou scénu sleduje. Nevylíká Fialu s Babišem. Na jedné straně by Kalouskova strana představovala konkurenci, na straně druhé by ale nabízela další koaliční variantu. Jestli něco

Miroslav Kalousek (dříve TOP 09)

Jana Maláčová (SOCDEM)

Kalousek opravdu umí, tak dobře počítat. Do volebního klání půjde za předpokladu, že bude mít reálnou naději na pět procent. Kalousek se rozhodně nebude vracet kvůli

tomu, aby prohrál a zase končil. Pokud se opravdu vrátí, bude chtít být v samém ohnisku a ovlivňovat budoucnost České republiky.

Poslední návrat Maláčové

Třetím návratem, který vyšperkoval politický začátek podzimu, je instalace Jany Maláčové do vedení Sociální demokracie. Strana ještě pod zkratkou ČSSD zahájila strmý sešup, když se její předseda Bohuslav Sobotka naivně domníval, že s Babišem a Zemanem se nějak domluví. Na sociální demokraty podle aktuálních předvolebních průzkumů myslí čtyři procenta voličů. Máme tu tedy další stranu, která za rok může proniknout do sněmovny. Strana, která je dnes v podstatě k smíchu, může za rok klidně tvořit vládu.

Nebo také nemusí. Hodně bude záležet na politickém umění Jany Maláčové, která do boje o předsednictví šla s myšlenkou, že je čas začít mluvit s komunisty. To šokovalo například bývalé ministry Petru Buzkovou a Tomáše Petříčka, kteří bratříčkování s komunisty nezkoušeli a ze SOCDEM vystoupili. Bude zajímavé sledovat, kolik voličů spojení s komunisty překousne. Maláčová si flirtování s komunisty omluvila už tím, že má poslední šanci SOCDEM resuscitovat.

Tandem s Konečnou?

KSČM je podle říjnového předvolebního průzkumu na 4,5 procentech, ale předsedkyně strany Kateřina Konečná je hodně vidět. Maláčová se nechala slyšet, že je připravená s Konečnou vytvořit tandem a do voleb jít společně pod jedním levicovým praporem. Zní to trochu zoufale, ale je klidně možné, že taková levicová fronta by se také mohla dostat přes pět procent. Matador Sociální demokracie Zdeněk Škromach se už nechal slyšet, že kdyby komunisté přestali používat název komunisté, tak by byli rázem přijatelnější. Zatímco spojování s komunisty moc sexy není, spojování se STAČILO! by prý už tolerovat šlo.

Zbývá rok do voleb a jistě jsou vlastně jen dvě věci – Babiš chce výrazně vyhrát, Fiala nechce výrazně prohrát. Nakonec to může dopadnout i tak, že vítěz voleb bude zklamáný, protože vládu sestavit nedokáže. Skutečným králem voleb pak může být strana, která přežije přes pět procent a nebude se stydět tento výsledek zobchodovat. ✱

Krnov po potopě &

Co jsou ti Češi zač?

text a foto: Lukáš Bauer

Čekal jsem velkou vodu a pozorně sledoval zprávy. Musím říct, že jsem se „těšil“ na Prahu. Ale ne, Praha bude bez povodní, tak to budu muset vyrazit někam jinam. Ale nemám pojízdnou kuchyň, nemám tolik vybavení. Nevadí, zvu kamaráda z Anglie: „Přijed’ do Čech, pojedeme rozdávat po povodních.“ Balí si pár londýnských švestek a vyrazí.

Po několikadenním volání sem a tam nacházím konečně tolik potřebný a jasný kontakt přes nadáci Adra, kam jet a pro koho budeme vařit. Skloubí se to akorát s příjezdem naší kuchařské dodávky, jedeme bez zdržování, bez shánění dalších lidí. Stejně nemá nikdo pořádně čas, a když se zeptám, tak by rádi, ale zrovna něco mají. Viktor, původem Rus ale přes 20 let žijící v Anglii, je mým hostem a kolegou zároveň.

Bláto a smrad ve městě duchů

Ani nechci moc psát o tom, jak moc byl Krnov – a okolní vesnice a místa – zničený vodou, která se valila jak apokalyptická vlna neštěstí, zmaru a síly přírody, jež se zatím nedaří, k nelibosti mnohých, ovládnout. Pohled, který se nám po příjezdu vyjevil, byl ohromující. Na poli jsme jako první viděli asi dvacet metrů dvoupruhové silnice, urvané kdovíjka a zaseknuté u normální cesty,

domy obklopené harampádím všeho druhu, ploty zasypané naplaveným marastem, auto v řece poházené stromy... Projíždění městem duchů byl až hororový zážitek prolínaný smradem bláta, poházeným naplaveným smetím a zničenými domy.

Ale to mě tak neohromilo, už jsem byl trochu zvyklý ze zemětřesení v Turecku nebo Maroku, z ukrajinského Chersonu, Nikopolu a Charkova, kam jsme před časem taky jeli vařit a rozdávat. Ohromený jsem samozřejmě byl, je to trochu paralyzující pocit, něco, na co se nedá dobře připravit. Vidět tolik zkázy, zmaru a zničení a nepropadnou z toho do depresí je docela umění, které neovládám.

Jsmetady dobře!

Ale to hlavně ohromení mělo teprve přijít. Hned po příjezdu vaříme asi pro padesát dobrovolníků. Co

dobrovolník český

jsme uvařili, hned zmizelo. Dobrý, dobrý – jsme tady správně.

Viktor se těšil, že poprvé tedy pozná, jací jsou ti Češi, co jsou skutečně zač a jak se chovají. A já jen doufal, že to bude v dobrém světle.

Spíme v autě, sprchujeme se venku, je zima, okolí je zničené a my vaříme pro dobrovolníky a místní, kteří si s radostí přijdou s vlastním hrncem pro porci pro celou rodinu a pomocníky, pro vojáky, pro kohokoliv. Je to něco, co mi dává pocit, že jsem tam, kde mám být. Že jsem opustil svoji komfortní zónu a udělal něco nad rámec každodenních důležitých zbytečností.

Dobrovolník český

Co mě však ohromuje víc než apokalypsa okolo mě, jsou dobrovolníci. V životě jsem se nesetkal s takovým počtem českých dobrovolníků, jsou to naši hlavní strážníci. Dobrovolník český, vzácný to druh, málo k vidění, pohybuje se ve skupinách ale i jednotlivě, je plachý, skromný, vyskytuje se pouze v místech neštěstí, je pracovitý, dobrosrdečný a obětavý.

Mé překvapení neutuchalo, viděl jsem tento vzácný lidský druh, a dokonce jsem s ním mohl mluvit a nakrmit ho. Jaké štěstí! Jaké štěstí i pro Viktora, který přijel pomáhat z Londýna s myšlenkou, že pozná „ty Čechy“.

Tihle lidé z nejrůznějších koutů naší země všeho nechali, nahlásili se jako dobrovolníci u nadací, jako je Adra a Člověk v tísni, čekali na přidělení místa a času, vybavili

se holínkami, lopatou, rukavicemi a přijeli nezištně pomáhat. Někteří přijeli autem naplněným lopatami, někteří s dodávkou plnou koleček, lopat a košťat. Někteří

naložili na vlek své bagřičky a přijeli bagrovat tuny bláta a naplavené sutě. S ohledem na to, kolik si vždycky bagristé účtují za hodinu práce a za dopravu, jsem byl překvapen, že všechny peníze a podmínky šly stranou a převládala jenom touha pomoci lidem v nouzi.

Nejvíc „frčí“ lopaty a kolečka

A nebyla to jen hrstka mladých studentů, co stejně nemají moc co na práci, přijížděli jinak normálně zaměstnaní lidé, kteří si brali dovolenou, nebo někteří, s nimiž jsem mluvil u rizota, zeleninového guláše a bramborové kaše, se dokonce „hodili marod“, aby mohli přijet.

Z vlastních peněz nakoupili lopaty a kolečka, mimochodem nepoužívanější nástroje. Starší pánové, co mají tři dny volna, učitelky, co přijely na víkend, pán, co přivezl desítky koleček, lopat a rýčů. Holka z Trutnova, kluci z Tábora, chlapci z Brna, někdo ze Znojma a podobně. Přijela i skupinka z protidrogové a protialkoholické léčebny, ti se tady výrazně lišili od jiných našich strážníků, lišili se dychtivostí sníst toho co nejvíc, nejrychleji a co nejvíc toho říct. Kněz z věznic, vysokoškoláci i příbuzní a známí postižených se sešli s lopatami a v holínkách, aby ukázali, co jsou ti Češi zač.

Lodní kontejner „na stojáka“

A já přemýšlel, co to je, že někdo ve svém volném čase a na vlastní náklady přijede do Krnova pomáhat lidem vynášet bláto z domu. Často mi říkali, že to bláto nemá konce. Jediný způsob, jako se ho v domě zbavit, je prostě to jen nabrat na lopatu a odvézt kolečkem. K tomu ještě miliony jiných věcí, které jsou zničené. Je potřeba vynést je ven, začít obouchávat omítku a nějakým způsobem nastartovat vysoušení zdí.

Do toho – k překvapení mnohých – jsou okolo domů naplavené tuny, do slova a do písmene tuny, nechtěných věcí kdoví odkud. Například jedné babičce na asi čtyřmetrové hromadě naplaveného marastu přistál ještě vcelku zachovalý, 12 metrů dlouhý lodní kontejner, téměř „na stojáka“. Spousta domů je poničených tak, že půjdou brzy k zemi. A do této beznaděje přijedou dobrovolníci, aby cizímu člověku celý den pomáhali vynášet věci z domu nebo bytu, vyvážet bláto, obouchávat omítky, zachraňovat ploty a odvážet nekončící hromady smetí. Pak se tihle dobrovolníci po pár dnech dřiny sbalí a jedou domů, nepoznání, neocenění, zapomenutí.

Hromady odpadu i nezištnosti

Vedle hromad suti, nepořádku, naplavenin a nejrůznějšího harampádí, bez ohledu na to, že to třeba byla

nová lednička, pračka, kuchyň, postel, skříň či sedačka, po pár dnech ve vodě je všechno jen odpad... Tak vedle těchto hromad jsem taky zažil hromadu lidského porozumění, pomoci a tolerance. Hromady nezištnosti, touhy pomáhat a skutečného zakousnutí se do práce pro druhé. Co jiného by si ta babička s dědečkem počali, když mají chaloupku, sice v krásném kousku světa, úplně zničenou, zaplavenou bahnem a na zahradě dva vraky utopených aut?

Viktor asi nezískal tak úplně realistický obrázek toho, co jsme my Češi vlastně zač, ale možná že ano. Kdo ví? Znáte to pořekadlo, že v nouzi poznáš přítele? Tak možná tady jsem to zažil, i když bohužel jen na pár dní. Ale třeba tenhle vzorek, tahle plná zkumavka jsme právě my, Češi. *

JÍDLA PRO VŠECHNY

Je to taková nepatrná, ale podle mě významná skupinka lidí, kteří chtějí udělat změnu ve společnosti, změnu k lepšímu. Od začátku konfliktu na Ukrajině se intenzivně věnují rozdávání jídla zdarma: nejprve ukrajinským uprchlíkům a následně, když ta největší krize opadla, lidem bez domova, ale i s domovem, kteří se nacházejí v těžké životní situaci. Peníze shánějí od soukromých dárců a čekají na zázraky a podobné události, aby je následně mohli „provařit“ pro lidi v nouzi v Praze.

jidloprovsechny.cz

Racionální regulace

text: Robert Veverka (šéfredaktor magazínu Legalizace),

foto: Shutterstock, FB R. Veverky, vlada.gov.cz, TOP 09, Aleš Vopat, Wikimedia Commons, jindrichvoboril.cz, adelasipova.cz hemptoday.net, choditnaumenineniumeni.cz

Současný represivní přístup státu ke konopí se ukazuje jako nefunkční a kontraproduktivní. Držení i pěstování pro osobní potřebu je kriminalizováno a velká část uživatelů je odkázána na ilegální trh, což s sebou nese výrazné negativní zdravotní a sociální dopady.

Za několik desetiletí, kdy je konopí v Česku v ilegalitě, se jasně ukazuje, že represe nefunguje – nesnižuje jeho dostupnost ani počet uživatelů a nechrání zdraví občanů. Naopak podporuje existenci ilegálního trhu a rizikového užívání, zbytečně kriminalizuje drobné pěstitele a nevyplatí se ani ekonomicky – zatěžuje zdravotnictví, policii i soudy, aniž měl stát výrobu a distribuci pod kontrolou.

Většina chce změnu

Přítom konopí je nejčastěji užívanou nelegální drogou mezi dospělými v ČR. Někdy v životě ho vyzkoušelo 22 až 37 procent a v posledních 12 měsících sedm až deset procent osob starších 15 let. A z nedávného průzkumu

veřejného mínění vyplynulo, že 66 procent občanů si přeje změnu přístupu státu ke konopí.

Na základě dat z odborných studií a dle zkušeností ze zemí, které konopnou politiku uvolnily, jsou zástupci spolku Racionální regulace přesvědčeni, že je nutné nefunkční politiku státu vůči konopí změnit a zařadit ho mezi regulované látky. Zároveň zajistit výnos do státního rozpočtu jeho zdaněním, kdy tyto výnosy budou primárně použity na prevenci a vzdělávání.

Fakta versus předsudky

Naše země potřebuje politické rozhodnutí opřené o fakta a vědecké poznání. Ideologie a předsudky

konopí je řešení

jsou pro společnost, zdraví i ekonomiku mnohem škodlivější než rozumná a společensky přijatelná regulace.

Spolek Racionální regulace proto začátkem září spustil celonárodní kampaň s názvem Je to OK! na podporu návrhu zákona na komplexní regulaci konopí, který vypracovala expertní skupina na Úřadu vlády. Spolu s tím prosazuje spolek i úpravu trestního zákoníku, která bude znamenat konec nesmyslně dlouhým trestům za nakládání s konopím.

Podpora a HitHit

Součástí kampaně je také sbírka na crowdfundingovém portálu HitHit. I ryze symbolická podpora je podle organizátorů nejen výrazem zájmu participovat na veřejném dění, ale také vyjádřením souhlasu s chystanými změnami zákonů. Vybrané prostředky spolek následně využije k další mediální propagaci komplexní regulace, dále k podpoře obětí konopné prohibice, k realizaci právních analýz a pomoci při připomínkování legislativních změn nebo k pořádání diskuzních panelů s odborníky a politiky. ✱

kampanjetook.cz

Slavná jména & konopí

Zeptali jsem se známých osobností, jaký mají na komplexní regulaci konopí názor a zda by podpořili legislativu, která by umožnila regulovaný trh s konopím.

Petr Fiala, premiér

Osobně se ale přikláním k tomu, aby v České republice fungoval regulovaný trh s konopím a konečně jsme se zbavili nepřiměřeně vysokých a často absurdních trestů například za to, že si doma senioři pěstují rostliny, ze kterých si pak vyrábějí mast.

Dominik Hašek, bývalý hokejista

V mnohých zemích je to již takto nastavené a mnohé nasvědčuje tomu, že to má svá pozitiva. Určitě se také potlačí či úplně zruší černý trh s touto surovinou.

Adéla Šípková, senátorka

Komplexní regulaci trhu s konopím podporuji, protože je příležitost k tomu konečně tuto oblast upravit tak, aby reflektovala aktuální situaci. Kriminalizaci pěstování a užívání marihuany považuji za společensky škodlivou. Konopí má prokazatelně dobré léčebné účinky pro některé pacienty. Dokáže pomoci tam, kde už nic jiného nezabírá. Užívání marihuany navíc není více škodlivé než společensky tolerovaný alkoholismus. Kontrolovaný trh s konopím pak může přinést tolik potřebné daňové příjmy, které pak lze využít ve prospěch občanů. Například na financování adiktologických služeb, které jsou výrazně podfinancované.

Lukáš Wagenknecht, bývalý senátor

Kriminalizace držení konopí pro vlastní potřebu je přežitkem. Tresty v porovnání například s legislativou sexualizovaného násilí, týrání dětí a další jsou zcela nepřiměřené. Debata o změně legislativy je zcela na místě. Regulace trhu s konopím přinese mimo jiné nezanedbatelné příjmy do státního rozpočtu.

Jindřich Vobořil, předseda Think tanku Racionální politiky závislosti

To, co opravdu funguje z pohledu prevence, a víme to, neb k tomu máme všechna čísla, je přísně regulovaný trh. Prohibice nefunguje a úplně volný trh je velmi rizikový. Takže jestli nějakým způsobem chceme ochránit děti, mladé a dospívající lidi, tak je řešením jen racionální regulace konopí.

Hana Gabrielová, prezidentka konopného klastru CzeCHemp

Pro mě je konopí rostlinou, která má široké možnosti využití. Vždycky tady byla pro lidstvo a pro jeho užitek. A rozhodně by neměla být zakázaná.

Vladimír 518, rapper

Myslím si, že konopí by mělo být legální, nevidím v tom absolutně žádný problém. ✱

Joker

je zpět a šílí ve dvou!

text a foto: Warner Bros

Mimořádně talentovaný herec Joaquin Raphael Phoenix před pár dny oslavil padesáté narozeniny a asi nejlepším dárkem, který mohl dostat, je celosvětová premiéra dlouho očekávaného filmu Joker: Folie à Deux, ve kterém ztvárnil hlavní roli. Za první díl Jokera z roku 2019 získal Oscara a je možné, že americká filmová akademie nepřehlédne jeho skvělý výkon v tomto filmu ani tentokrát. Co sám Phoenix řekl o filmu, jehož název odkazuje na psychiatrickou diagnózu zvanou šílení ve dvou?

O nápadu na pokračování Jokera

Todd a já jsme začali mluvit o nalezení nového příběhu, který bychom mohli s postavou vyprávět, už možná uprostřed natáčení prvního filmu, dlouho předtím, než šel vůbec do kin. Oba jsme cítili, že v té postavě je toho k prozkoumání mnohem víc. A moc se mi líbila myšlenka a výzva pokračovat v tom příběhu, ale najít jiné tóny, se kterými bychom mohli hrát.

O spolupráci s Toddem Phillipsem

Je to ostřílený filmař s velmi zvláštním a jedinečným pohledem, a to je při práci s režisérem, alespoň pro mě, opravdu to nejdůležitější. Navíc se mi líbí, jak řeší problémy. A je docela nebojácny. Myslí velmi rychle, což je skvělé, takže vám to umožňuje přijít na scénu jiným způsobem, pokud chcete. A kdykoli narazíte na problém, velmi rychle přijde na to, jak ho vyřešit. Nikdy jsem nepochoval s nikým, jako je on.

O postavě Arthura Flecka, který má v sobě hudbu

V prvním filmu jsme objevili ve způsobu, jakým se Arthur a Joker pohybují po světě, momenty, které byly

svým způsobem muzikální a mimořádně půvabné – nějaký druh rytmu, ze kterého vycházejí jeho pohyby. V hudbě, kterou poslouchal, v hudbě v jeho hlavě byl stesk, který jsme při natáčení objevovali čím dál víc.

O spolupráci s Lady Gaga v roli Lee Quinzel

Zjistil jsem, že je úplně bez ega a že je naprosto zapálená do toho, aby mezi nás zapadla. To, že se k nám přidal někdo další, kdo byl ochotný ponořit se do hraní, až už nás to zavedlo kamkoliv, byla skvělá zkušenost. Myslím, že není mnoho herců, kterým by vyhovovalo pracovat způsobem, kdy se věci mohou během okamžiku změnit a vy zkoušíte různé verze. Ale ona byla otevřená všemu. Očividně má skvělý hlas a skvělé vibrato a myslím jsem si, že pokusit se tyto věci upozadit, bude pro někoho tak talentovaného obtížné. Ale viděl jsem, jak se tím skutečně propracovala a pochopila, že Todd chce, aby v její postavě byla určitá syrovost ve způsobu, jakým zpívá. Ona na tom skutečně pracovala, rozvíjela to a v daný okamžik to pak opravdu udělala. Pokaždé.

O práci s Catherine Keener jako Arthurovo advokátkou

Znám Catherine dlouhé roky, od dětství, asi od osmi let, ale nikdy jsme předtím nespolečně pracovali. Při setkání s její postavou máte pocit, že je to jediná přátelská nebo přívětivá tvář, kterou Arthur během pobytu v Arkhamu vidí. Je to poprvé, kdy se ho někdo dotýká nebo se na něj dívá, a zdá se, že jí na něm skutečně záleží. Arthur toho na začátku filmu moc nenamluví, protože si nemyslí, že by ho někdo poslouchal nebo že by to někoho opravdu zajímalo. A ona je prvním člověkem, kterého Arthur zajímá, a koneckonců hraje velkou roli v průběhu jeho cesty filmem, takže bylo skvělé s ní pracovat.

O prostředí ve filmu

Scény, které Mark Friedberg vytvořil, byly ohromující. Arkham měl několik úrovní – byly to takové samostatné sady, do kterých vejdeš a ztratíš se, tak byly obrovské. Je to opravdu působivé a také důležité, protože můžete přejít ze světa jevištního studia, které je od filmu tak daleko, jak jen to jde, ke vstupu na scénu, a přitom se v těch chodbách ztratíte. Všechno bylo přístupné a působilo to autenticky. Tvoří to obrovskou součást toho filmu a také to ohromně pomáhalo hercům najít si uprostřed tohoto světa své místo.

O přidání hudby

O hudebním vystoupení jsme začali mluvit velmi, velmi brzy, dlouho předtím, než si Todd a Scott Silver sedli a začali opravdu pracovat na scénáři. Nakonec se ukázalo, že jsme chtěli, aby to působilo spontánně. Cítili jsme, že nechceme, aby to bylo jako cokoli, co jste kdy viděli, nebo abychom to dělali způsobem, jakým lidé obvykle hrají písničky ve filmech. Bylo to vzrušující a náročné, protože pak jsme měli pocit, že jsme tam museli vyjít a vystupovat živě, abychom písně předvedli způsobem, který byl přesný, autentický, ale možná nebyl tím nejkrásnějším ztvárněním písně. A bylo na tom něco, co mi připadalo velmi vzrušující. *

Nepříliš chutný eintopf

text: Jitka Kačánová, foto: Warner Bros

Film *Joker: Folie à Deux* patřil k nejočekávanějším novinkám letošního roku. Jeho první část z roku 2019 v kinech utržila přes miliardu dolarů a bezesporu patří k nejdůležitějším filmům třetího tisíciletí. Režisér Todd Phillips v něm dokázal spojit drsný thriller s hlubšími otázkami lidské existence uvržené do soukolí systému, jemuž se dokáže ubránit asi jen skutečný šílenec. S dvojkou se proto pojila mnohá očekávání. Ta ovšem film nenaplnuje. Především proto, že novátorsky spojuje thriller s muzikálem, a výsledek tak připomíná pizzu potřenou čokoládovou zmrzlinou.

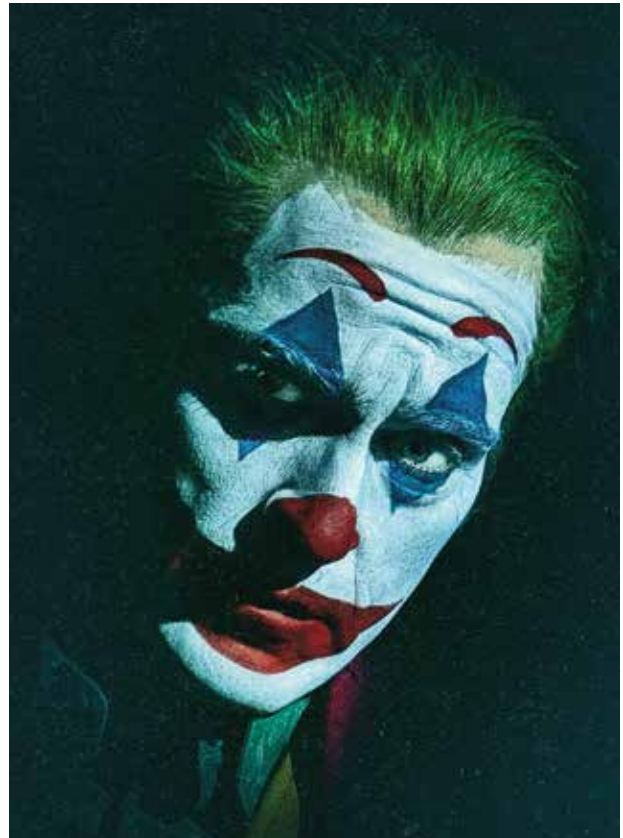
Přítom jde o podívanou, která splňuje řadu předpokladů dobrého „bijáku“. Je tu nekonečné charisma Joaquina Phoenixe, který opět hraje fenomenálně a dokáže plynule přecházet z polohy křehkého, neúspěšného a životem zmítaného komika Arthura Flecka do manického šilence v masce, který se stal vzorem zločincům, nejrůznějším desperátům na okraji společnosti i bojovníkům proti systému jako takovému. A z něhož si každý bere, co sám chce, aniž se vůbec ptá, jestli s tím on souhlasí, aniž se zajímá, jestli si jeho slova či myšlenky vykládá opravdu tak, jak je jejich vzor myslel. Mimochodem, věděli jste, že jeho křestní jméno se čte „Oakin“? Pochází ze španělštiny a v češtině je to Jáchym.

Phoenix také kvůli filmu opět drasticky zhubnul. Už jenom záběr na lopatky trčíci mu z vyhublých zad během převádění bachaři v psychiatrické léčebně v Arkhamu k jeho advokátce musí v člověku vyvolat lítost. Stejně tak jako výpovědi svědků u soudu, ze kterých Arthur vychází spíš jako nešťastný než zlý člověk.

Lady Gaga válí

S Phoenixovým skvělým herectvím diváci, kteří se na pokračování vydali, určitě počítali předem. Možná ale mnohé překvapil herecký výkon Lady Gaga v roli Fleckovy – nebo v jejím případě víc Jokerovy – femme fatale Lee Quinzel. Je krásná, je okouzlující, je milující a je šílená. A to všechno dohromady, a navíc je ve své roli dokonale uvěřitelná. Až se člověk přistihne při myšlence, jestli je vůbec normální sledovat jako vrchol současné kinematografie love story dvou šílenců z psychiatrické léčebny a jestli náhodou není šílená i celá naše civilizace, která podobné šílence vytváří a pak o nich píše knihy, točí filmy a vyrábí jejich početné fankluby, kde se už zcela stírá hranice mezi normalitou a šílenstvím, mezi vražděním a hrdinstvím.

Gaga také skvěle zpívá, to se ale – vzhledem k tomu, že pravidelně válčuje americké hudební hitparády – dalo čekat. *Joker* už s ní není sám, a tak se naplněn láskou rozezpívá i on, a nutno dodat, že také on si vede skvěle.

JOAQUIN PHOENIX

Charismatický herec rusko-maďarsko-španělsko-irského původu vyrůstal v početné rodině misionářů náboženské sekty Boží děti. Poté, co byl ve třech letech svědkem velice brutálního zabití ryb, se rozhodl nepodílet se na utrpení zvířat a dnes je jedním z nejznámějších veganů světa a o nenásilí vůči zvířatům mluvil i během děkovné řeči při přebírání Oscara. Herectví se věnoval od dětství spolu se svými sourozenci, z nichž jeho bratr River byl považován za nejtalentovanějšího. Ten se ale v roce 1993 předávkoval drogami, v roce 2020 po něm Joaquin pojmenoval svého syna. Nejslavnější role si zahrál ve filmech *Napoleon*, *Joker*, *Máří Magdaléna*, *Nikdys nebyl* nebo *Gladiátor*.

Spousta skvělých momentů

Výborné jsou i další herecké výkony, někdy vzbuzující až odpor: jako třeba když se ukáže, co takový středostavovští pupkatí bachaři s okázale nošenými snubními prstýnky dokážou udělat svým svěřencům, a že se v nich může skrývat úplně stejné monstrum jako v Jokerovi, který zabil šest lidí. V druhém plánu můžeme tušit přátelství mezi chovanci, kteří se společně snaží přežít ubíjející a depresivní prostředí léčebny, v něčem připomínající náladu ze skvostného filmu Miloše Formana *Přelet nad kukaččím hnízdem*. A někdy i za cenu zbytečného výprasku.

Také vizuální stránce filmu se nedá nic vytknout, kamera je skvělá a Phillipsovi se daří vytvořit ponurou atmosféru fiktivního města Gotham, kde kromě Jokera sídlí také například Batman, Jokerův úhlavní nepřítel, o kterém ovšem ve filmu nepadne ani slovo. Divák se mnohem víc dozví o důvodech Fleckovy proměny v Jokera, o jeho dávném sexuálním zneužívání, které vedlo k rozštěpu osobnosti, nebo o tom, jak radikálně se může změnit, když své bolavé a zraněné já skryje pod masku klauna.

Také si opět připomeneme, nakolik se na jeho šílenství podepsala jeho matka, sama psychicky chorá žena, která ho v dětství nechala týrat. A rovněž systém, neschopný nabídnout adekvátní pomoc, kdy při škrtání veřejných rozpočtů obvykle na řadu jako první přijdou sociální služby a zdravotnictví, včetně léčby ze strany psychologů a psychiatrů.

Diváci pak díky tomu mohou v Jokerovi vidět něco víc než jen zlotřilého psychopata radujícího se ze zabíjení ostatních. A také mohou přemítat nad významem ře-

ni, že každý světec má svou minulost a každý hříšník budoucnost.

Stejně to není ono!

Jenže navzdory tomu všemu se výsledný dojem z dvojky ani z desetiny nepřibližuje jedničce, která svého času působila mezi filmovou produkcí jako zjevení. Všechny ty samy o sobě skvělé prvky filmu dohromady připomínají pověstný dort od pejska a kočičky, kteří do něj také dali jen „samé dobré věci“, ale zlého psa z něj pak stejně bolelo břicho.

Tady je asi tím největším propadákem spojení thrilleru s muzikálem. Směs brutální, drsné a krvavé podívané s příběhem o lásce, doprovázeným zpěvem, tu zkrátka nefunguje.

A to vůbec nemluvím o tom strašně zvláštním konci, který vám teď ovšem neprozradím, protože je mi zcela jasné, že pokud se vám jednička opravdu líbila, tak si nedáte říct, a na tu dvojku plnou šilenců se stejně vypravíte. Stejně jako jsem si nedala říct ani já, nehledě na nepříznivá hodnocení na různých filmových webech, jak ze strany kritiků, tak i fanoušků, které jsem si předtím přečetla. A nedbala...

V zájmu spravedlnosti musím zmínit, že na těchto webech narazíte i na pár opravdu nadšených ohlasů, takže je možné, že se naopak do filmu dokážete ponořit a od jeho autorů si vzít to, co chtěli svým divákům předat. Nejspíš ale, až to celé skončí, budete jen zklamaně zírat na plátno před sebou a přemítat, co tam sakra děláte. Nebudete ale moc říct, že jsem vás nevarovala. ✱

Zvítězí Trump, nebo Harrisová?

text: Jitka Kačánová,
foto: deviantart.com, freemalaysiatoday.com

Jedna z nejdůležitějších voleb planety – volba amerického prezidenta – by se měla odehrát již za pár dnů. Pokud se ovšem Donald Trump do té doby nestane obětí dalšího atentátu. Toto nebezpečí je podle současné hlavy USA Joe Bidena tak veliké, že mu dokonce poskytl prezidentskou ochranu i vojenské letadlo. Vychází přitom z informací amerických tajných služeb, podle kterých chce Írán Trumpa zabít ještě před volbami.

Írán to ovšem vehementně popírá a podle některých konspiračních teoretiků jde o to, že Deep State, tedy údajná vládní struktura dosud stále nejmocnější země světa, by tak zabila dvě mouchy jednou ranou. Jednak by se zbavila Trumpa, který jako neřízená střela prohlašuje, že pokud bude zvolen, ukončí válku na Ukrajině, pak vyšetří, co se dělo za covidu, včetně nehořádných zisků farmaceutů za vakcíny, a pozavírá všechny, kteří se podle něj podíleli na volebním podvodu, který ho měl připravit o prezidentské křeslo už v roce 2020. Zároveň to také prý bude dokonalá záminka pro rozpoutání války na Blízkém východě, která už se asi opravdu bude moci nazvat třetí světovou.

Kamala vede jen o fous

Ale i když Trump všem atentátníkům úspěšně unikne, jako se mu to daří doposud, souboj s Kamalou Harrisovou pro něj rozhodně nebude jednoduchý. Viceprezidentka, která do souboje o nejvyšší vedení USA naskočila jen před nedávnem kvůli zdravotní nezpůsobilosti pů-

Nejvíc namále měl Trump 13. července tohoto roku v Pensylvánii, kdy mu atentátníkova kulka „lízla“ ucho.

vodního kandidáta Bidena, sice zatím podle průzkumů vede, ale je to jen o pár procent.

V její prospěch by mohl hrát věk – je o osmnáct let mladší než Trump, barva pleti – zřejmě osloví mnohé Afroameričany, Hispánce a další nebielé obyvatele, nebo pohlaví – pro mnoho žen je představa prezidentství v rukou „slabšího pohlaví“ natolik přitažlivá, že to zastání všechny ostatní aspekty volby.

A stojí za ní také někdejší prezident Barack Obama, který se mezi Američany stále těší určité oblibě. „Nepotřebujeme další čtyři roky chvástání, úpadku a chaosu. Ten film jsme už viděli a všichni víme, že pokračování bývá obvykle horší. Amerika je připravena na novou kapitolu. Amerika je připravena na lepší příběh. Jsme připraveni na prezidentku Kamalu Harrisovou,“ podpořil ji před nedávnem.

Co udělají volitelé a ČT?

Navíc o výsledku voleb nerozhoduje přímo počet odezvaných hlasů pro konkrétního kandidáta, ale stanovisko volitelů za každý jednotlivý stát Unie. Volební souboj bude tedy napínavý až do poslední chvíle. A zajímavé bude i to, jak se zachová například Česká televize, která v roce 2016 během svého vysílání Americká volební noc podle Rady pro rozhlasové a televizní vysílání porušila zákon svým nevyváženým vysíláním ve prospěch Hillary Clintonové na úkor Donalda Trumpa. *

Milovaný i nenáviděný exprezident slavil

S Alexandrou Mynářovou, manželkou svého bývalého kancléře.

Miloš Zeman na sebe poprvé upozornil svou brilantní analýzou Prognostika a přestavba, která vyšla v Technickém magazínu v srpnu 1989. Tvrdě v ní kritizoval zaostávání systému a na stáncích a trafikách se objevila hlavně prý proto, že cenzori měli dovolenou. Režim měl v té době za sebou už Palachův týden, petici Několik vět i nechvalně proslulý Jakešův projev v Červeném Hrádku, kde si postěžoval, že komunisté jsou „jak kůl v plotě“. A před sebou zmlácení studentů a poslední zvonění klíči na náměstích.

text: Jitka Kačánová, foto: FB A. Mynářové a M. Zemana

Zemana sice poté vyhodili z práce, protože jeho text si lidé kopírovali ve velkém a dávali si ho čist navzájem a citovali z něj i na Svobodné Evropě a Hlasu Ameriky, ale krátce po revoluci jej takto získaná popularita vynesla do vrcholné politiky. Po krátkém pobytu v Občanském fóru a Občanském hnutí vstoupil do ČSSD a od roku 1993 stál v jejím čele, aby ji po pěti dalších letech uvedl do Strakovy akademii hlavním vchodem, jak slíbil. Mimo jiné také díky objíždění celé republiky v autobuse zvaném Zemák. Jeho obliba, také díky jeho chytrým bonmotům, byla v té době obrovská. Postupně se ale jeho styl chování začal mnohým zajídat.

Opoziční „šmėčko“

Nemalý podíl na tom měla i opoziční smlouva, díky které si ve spolupráci se svým věčným oponentem Václavem Klausem zajistil klid k vládnutí. Tento pragmatický krok vyvolal velkou nevoli mezi voliči obou stran, které za sebou měly poměrně hodně vyhocenou kampaň, ve které před sebou navzájem varovaly, ale pak se nakonec spojily.

Ještě jako premiér vládní ČSSD Zeman ohlásil, že už nechce být jejím předsedou a nechal se vystřídat Vladimírem Špidlou. A po neúspěšné kandidatuře na prezidenta se za-

čátkem tisíciletí stáhl na svou chalupu na Vysočině, aby tam „objímal stromy“. S politikou skončil. Prý nadobro.

Prezidentský návrat & vrávorání u klenotů

Jenže mu to stejně nakonec nedalo a po několika letech se do politiky vrátil. A opravdu ve velkém stylu. V historicky první přímé volbě prezidenta porazil svého soupeře Karla Schwarzenberga a usedl na Pražském hradě. A tady opět „nabil“ těm, kdo ho upřímně nesnáší, když během otevírání komory s korunovačními klenoty vrávoral. Měl být v podnapilém stavu, což potvrzovala i účastnice ceremoniálu, současná senátorka Miroslava Němcová. Prý z něj „táhnul alkohol“, ale Zeman dodnes tvrdí, že měl virózu. Ať už to bylo tenkrát jakkoliv, v národě, kde přes milion lidí má problémy s alkoholem, vyznívá tato ostrá a pohoršená kritika na jeho adresu poněkud překvapivě.

Skandál s „kundou“

Ještě paradoxnější „průšvih“ měl Zeman, když v Českém rozhlasu při hovoru o punkové skupině Pussy Riot pronesl, že „v jejich textech je to kunda sem, kunda tam“. Nepřímo tak poukázal na to, co název skupiny znamená. A nešlo o žádný překladatelský oříšek – česky se to řekne například Kundí virvál. Jenže hlas lidu se opět, a opět překvapivě, zalykal rozhořčením. Protože mluvil sprostě a protože je to ošklivé. Český rozhlas dokonce přestal natáčet legendární rozhlasový pořad *Hovory z Lán*, které má své kořeny až u prvního českého prezidenta Tomáše Garrigua Masaryka.

**NA POČÁTKU SVÉ
POLITICKÉ DRÁHY JSEM
SE HOLEDBAL TÍM,
ŽE JEDNOU BUDE NA
MÉ HŘBITOVNÍ DESCE
EPITAF S NÁPISEM ‚ZDE
LEŽÍ ČLOVĚK, KTERÝ
DOKÁZAL ROZZUŘIT
K NEPŘÍČETNOSTI
KAŽDÉHO BLBCE‘.
ZHRUBA UPROSTŘED
TÉTO DRÁHY JSEM
NAPSAL KNIHU
S VLASTNÍM MOTTEM
‚POLITIKA JE BOJEM
PROTI BLBOSTI VČETNĚ
BLBOSTI VLASTNÍ‘.**

41. číslo 32. ročníku Mladého světa z roku 1990

Zeman se tak stal nepříjemným pro další skupiny lidí a před druhou prezidentskou volbou některá „objektivní“ média doslova mobilizovala voliče, ať to tam hodí komukoliv jinému, jen ne jemu. Pro některé voliče byla tato kampaň ale natolik přestřelená, že mu to naopak právě hodili. Schválně!

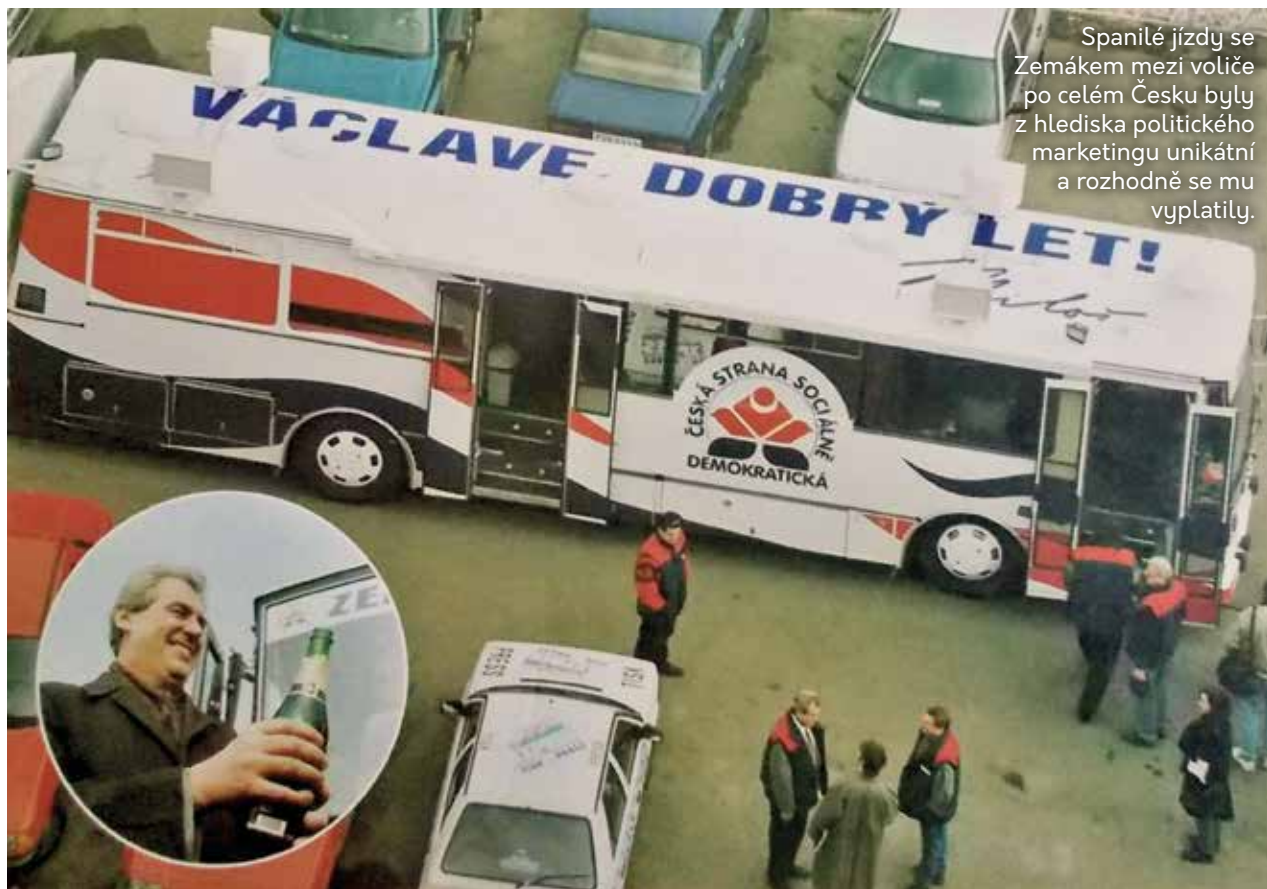
Spiknutí?

A tak znovu vyhrál. Jenže spolu s jeho nepřáteli se proti němu tentokrát spiklo i jeho zdraví. To si podlomil nezdravým životním stylem spojeným s cigaretami, alkoholem a masem. Dokonce si vzpomínám, jak jednou jakýsi sjezd řezníků zahájil přípitkem a zvoláním: „Smrt vegetariánům!“ Není proto divu, že jeho prezidentování doprovázela řada zdravotních potíží, zejména cukrovkou způsobená neuropatie nohou.

A na podzim roku 2021 skončil v bezvládném stavu v nemocnici. Někteří politici se kvůli jeho zdravotnímu stavu snažili vyvolat jeho odvolání z prezidentské funkce, Zeman to celé označil za spiknutí a popsal ve stejnojmenné knize, která se velmi slušně prodává, i když její hodnocení na serveru Databaze.cz příliš lichotivé není. A stejně dobře se asi bude prodávat i Zemanova novinka s názvem *Prezidentův úděl*, jejíž prvotní náklad tři tisíce kusů se téměř vyprodal hned do 24 hodin po vydání.

Trachtace na Hluboké

Svou knihou Zeman obdaroval také návštěvníky velkolepé oslavy 80. narozenin v hotelu Štekl v Hluboké nad Vltavou, kam si pozval na dvě stě hostů. Zemanovi přišel pogratulovat například slovenský, polský či

Spanilé jízdy se Zemákem mezi voliče po celém Česku byly z hlediska politického marketingu unikátní a rozhodně se mu vyplátily.

srbský prezident nebo premiér Maďarska a Slovenska. A podle Zemanových slov i budoucí český premiér, jak prohlásil o Andrejovi Babišovi, nebo exprezident Václav Klaus.

Mezi gratulanty se objevil i maďarský premiér Viktor Orbán.

Někteří polští politici svého prezidenta Andrzeje Dudu za účast na „bále s přáteli Putina“, jak to nazvali, pořádně sepsuli. „Propásli jsme možnost vybombardovat hotel Štekl, netvařme se proto překvapeně, až to vezmou (v Evropě) do ruky,“ napsal k tomuto setkání například režisér Jan Hřebejk.

Zeman svou oslavou určitě „hnul žlučí“ i mnohým dalším svým kritikům, ale sám se, zřejmě věkem, mění z jízlivého a někdy i cynického glosátora v poměrně smířlivého „dědečka“. I když pro ty, kdo ho nemají rádi, už zřejmě navždy zůstane „poťouchlým zlodědkem“.

Politická závěť

O jeho jistém zmírnění a smíření svědčí i závěrečný odstavec jeho nové knihy, o které říká, že je jeho poslední, a označil ji za svou politickou závěť.

„Na počátku své politické dráhy jsem se holedbal tím, že jednou bude na mé hřbitovní desce epitaf s nápisem ‚Zde leží člověk, který dokázal rozzuřit k nepřítelství každého blbce‘. Zhruba uprostřed této dráhy jsem napsal knihu s vlastním mottem ‚Politika je bojem proti blbosti včetně blbosti vlastní‘. Nu a na konci své životní dráhy jsem si pro svoji poslední knihu půjčil Masarykovo motto ‚Rozčilení není program‘. Dívám se dnes na svět s úsměvem a bez rozčilení. Děkuji osudu, ale zejména lidem, že mi dali prožít naplněný život. A přeji všem, aby se jim v jakékoli profesi podařilo totéž.“ *

Obvinění je někdy samo o sobě soudem i trestem

text: David B. Novák, foto: academia.edu

Celkem dlouhou dobu jsem se zabýval tím, kolik magie skutečně figurovalo v soudech s čarodějnicemi v Evropě 15. až 18. století, které byly také mimo jiné označeny za alchymii, při které se krev a bolest obviněných mění na zlato.

Dlouho mě ovšem nenapadlo položit rovnítko mezi tento zájem a fakt, že to „řeč je magie“, že to slova jsou ta zaklínadla, protože právě jimi měníme nejdříve pohled na skutečnost, ale potom i skutečnost samotnou.

Cejch ženy

A přitom se od začátku jednalo především o to slovo, které bylo obviněním jako cejchem vypáleno do hlavy, i srdce obviněných, kteří se ho stejně jako vypáleného znamení nikdy neměli šanci zbavit. Protože kdo byl jednou obviněn z čarodějnictví, obvykle už neměl šanci se obhájit a obvinění se zprostit, obvykle už neměl šanci ze sebe smýt tento cejch podezření. A i kdyby ano, jistota, že se ho někdo v blízké budoucnosti nechytí a nevyužije, vlastně nemohla existovat. Někdy byl dokonce i dědičný, jak nám krásně ukazuje i případ Janet Davisové z Essexu – a mnoha, stovek, možná tisícovek dalších...

Žen. O kterých tak rádi říkáme, že byly jiné. Že byly něčím výjimečné. Současné pornografizované vnímání čarodějnic chce, aby čarodějnice byla něčím jiná. Ona jiná samozřejmě byla. Už (ale jenom) tím, že to byla ona. Žena je první cíl celospolečenského útlaku. S tím, jak se společnost komplikuje, jsme si vytvořili cíle nové – nejprve Židy, pak třeba kulaky nebo naopak komunisty.

Nezáleží, podle čeho se „nepřítel“ liší od ublíženého člena konformující většiny. Kdepak. Záleží jen na tom, že se liší viditelně. A když ne, tak mu k tomu pomůžeme – ano, zde mám na mysli žluté hvězdy v nejen německých městech třetí říše. Jednoduché podobenství, které je obvykle hned po ruce. Tím vulgárněji pak vyznívá.

Mohou za to oni!

Bez ohledu k tomu, jak moc jsem se nechal unést, jsem chtěl podotknout, že řeč je magie – a právě slovo čarodějnice bylo tím zaklínadlem, které dokázalo z tolika lidí udělat popel.

Ale vlastně proč? To je na celé věci vlastně to nejděsivější: protože my nikdy nemůžeme za své problémy. Vždycky je třeba najít, označit a pronásledovat někoho, kdo v tom má ty své – nikoli naše!!! – prsty. Fungovalo

Albrecht Dürer: Čtyři čarodějnice

Jak se v baroku mohl objevit obraz nahých žen? To přece nejsou ženy. Jsou to čarodějnice!!! Zdroj myšlenky: Machielsen, J. v článku The Body of a Witch.

to tehdy, fungovalo to o stovky let později, funguje to tedy i dnes.

Protože najít nepřítele a pronásledovat ty druhé je snazší než hledat problém u sebe sama, než hledat chybu v sobě, než si říci a připustit, že jsme to my, kdo se musíme změnit. My, kteří se bojíme, že když se změníme, přestaneme být sami sebou. Teď ale jsme sami sebou a něco nám v našich životech vadí. Ale za to přece mohou oni.

Ale protože kolektivní tresty už nefrčí, nebudou to všichni oni, ale jenom čarodějnice. *

Síla občanské společnosti

Jak jsme společně ochránili zvířata?

text: Ivo Krajc (OBRAZ), foto: OBRAZ

Každý hlas má sílu, každý čin může změnit běh událostí. Ukázalo se to znovu v nedávném případě, kdy ministr zemědělství Marek Výborný (KDU-ČSL) předložil kontrolní návrh na rozvolnění pravidel pro rituální porážky zvířat.

Tento návrh, který by umožňoval porážet zvířata bez omráčení ve velkém pro export, vzbudil v občanské společnosti vlnu nevole. Díky rychlé a odhodlané reakci veřejnosti byl návrh nakonec stažen. Co nám tento případ říká o síle občanské společnosti a o tom, jak každý z nás může přispět ke změně?

Návrh, který vzbudil emoce

Návrh byl na první pohled prezentován jako administrativní zjednodušení. Ovšem ve skutečnosti šlo o to, zda bude umožněno porážet zvířata bez omráčení za účelem vývozu, což znamená, že by zvířata umírala podříznutím hrdla za plného vědomí a v hrozné bolesti.

Federace veterinárních lékařů Evropy a další odborníci na ochranu zvířat jednoznačně odmítají porážky bez omráčení. Také organizace OBRAZ – Obránci zvířat varovala, že by tento návrh mohl přeměnit Českou republiku ve „velmoc“ rituálních porážek, což by znamenalo krok zpět v ochraně zvířat, na kterou jsme v posledních letech mohli být hrdí.

Občanská společnost zasahuje

Když se tento návrh objevil ve druhém čtení veterinárního zákona v Poslanecké sněmovně, vyzvali Obránci zvířat veřejnost k okamžité akci. A lidé odpověděli. Začali psát e-maily, stovky e-mailů adresovaných předsedům parlamentních stran i samotnému ministrovi zemědělství. Češi dali jas-

ně najevo, že jim na ochraně zvířat záleží a že nehodlají mlčet, když hrozí tak zásadní změny, které by zvířatům způsobily utrpení.

Tento příklad ukazuje, že občanská společnost má obrovskou sílu. Stačí, aby se lidé nebáli ozvat a vyjádřit svůj názor. Podobně jsme už dříve byli svědky toho, jak veřejný tlak dokázal prosadit zákazy kožešinových farem či klecových chovů slepic. V obou případech to byla právě aktivní společnost, která přiměla politiky jednat ve prospěch zvířat.

Úspěch veřejného tlaku!

Ministr Výborný nakonec na své sociální síti oznámil, že se rozhodl návrh stáhnout. Důvod? „Část veřejnosti toto řešení odmítá,“ uvedl. Tento výsledek je obrovským vítězstvím nejen pro zvířata, ale i pro každého občana, který se rozhodl aktivně zasáhnout. Každý, kdo poslal e-mail nebo veřejně vyjádřil svůj názor, přispěl k tomu, že statisíce zvířat nebudou muset zbytečně trpět.

Tento případ potvrzuje, že i když se některá rozhodnutí zdají být předem daná, veřejný tlak a angažovanost mohou změnit jejich směr. Politici často naslouchají názorům svých voličů, zejména když jde o otázky, které ve společnosti vyvolávají emoce. A ochrana zvířat je pro mnoho lidí právě takovou záležitostí.

Proč se angažovat?

Každý občan má moc ovlivnit, jakým směrem se naše společnost bude vyvíjet. Aktivní občanská společnost je základem demokracie, a pokud lidé nevyužívají svůj hlas, mohou nechtěně přenechat prostor těm, kteří prosazují své vlastní zájmy na úkor druhých – v tomto případě na úkor zvířat.

Není nutné být odborníkem na legislativu či politiku, aby člověk mohl přispět ke změně. Stačí vědět, co je pro nás důležité, a dát to najevo. Tento případ ukazuje, že i jednoduchý e-mail může být účinným nástrojem, jak zabránit obrovskému bezpráví. ✱

Plakal by dnes Masaryk?

text: Jitka Kačánová, foto: Chemis

Streetartový umělec, který si přezdívá Chemis, ke stým narozeninám Československa nakreslil jejího prvního prezidenta, Tomáše Garrigue Masaryka, jak si s naší národní vlajkou v ruce utírá slzy v očích. Mnozí lidé na tuto jeho kresbu reagovali s tím, že trefně vystihuje naši současnou situaci. Jiní naopak oponovali, že smutné je to, že nevidíme, jak dobře se vlastně máme.

Jak malbu vysvětlujete vy sám jako její autor?

Vznikla ke 100. výročí Československa. V tehdejší politické situaci měla vyvolávat otázku, jestli je opravdu co slavit, jestli držíme jako národ pohromadě, anebo jestli tu převládají konflikty a sociální problémy. Chtěl jsem tím vyjádřit, že všechno není tak růžové a že bychom se k sobě měli chovat s úctou, což tehdejší politická reprezentace příliš nepředváděla. A chování těchto stran a politiků je v současné válečné době snad ještě horší.

Vaše díla většinou pokrývají stěny domů a lidé obvykle pohlížejí na podobné „stříkání po zdi“ jako na vandalismus. Narážíte na takový přístup často?

Ano, pravidelně, jakmile vytáhnu spreje a začnu malovat, tak se objeví někým přivolaná policejní hlídka. Věci, které tvořím já, se ale ani ilegálně dělat nedají. Graffiti, což je něco, co mě utvářelo, je víc o písmu a jménu, a člověk to dělá ne proto, aby něco zničil, ale aby se vyjádřil k nějakému tématu, i když možná nejde o ideální prostředek. Jde především o přístup, o to, kde a jak člověk tvoří, ale nedá se říct, že každý, kdo se věnuje graffiti, je vandal.

Když jste mluvil o sebevyjádření, na mysl mi vytanul slavný Banksy, tajemný anglický streetartový umělec. Jaký k němu máte vztah?

Jeho mediální obraz je obrovský, všichni streetartoví umělci mu můžeme být vděční. Samozřejmě jsme tvořili už před ním, ale on dostal tento druh umění do popředí a zasadil se o to, aby se o něm mluvilo. Aby bylo zřejmé, že nejde o vandalství, ale o vyjádření postojů. Mám k němu blízko, líbí se mi, ale tvořím si podle svého. *

CHEMIS

Vlastním jménem Dmitrij Proškin je český streetartový umělec, jehož tvorba začala nejprve u graffiti, z nichž postupně přešel k vytváření muralů – velkoplošných maleb na zdech. Pochází z Kazachstánu a v České republice žije od svých šesti let.

Inspirací k jeho dílům jsou přehlížená lidská práva či sociální, enviromentální a politická problematika. Často spolupracuje na projektech pro charitativní a neziskové organizace, jako je například Amnesty International, Lékaři bez hranic, Smiling crocodile a další.

Největší koncentraci jeho děl na jednom místě najdete na karibském ostrově Aruba. Jeho největším životním úspěchem bylo pozvání vytvořit své dílo na hlavní stěnu Hall of Fame v New Yorku, kde graffiti kultura vznikla. Stal se tak prvním Čechem, který zde maloval.

Film Identita zve na dobrodružnou cestu po českém grafickém designu

Dobrodružnou cestu po stopách českého grafického designu nabízí snímek Identita: Film o českém grafickém designu. Světoznámý dražitel a český Američan Nicholas Lowry ve filmu přilétá z New Yorku do Prahy, aby v roli vášnivého sběratele zmapoval, co formovalo a definuje českou národní identitu. Putování po České republice ho zavede do ikonických míst grafického univerza včetně Zlína, Litomyšle, Brna či Plzně, kde zkoumá nejen dílo Tomáše Bati, Josefa Váchala, Alfonse Muchy nebo Ladislava Sutnara, ale i třeba slavné plzeňské pivo.

Cesty Nicholase Lowryho ve filmu Identita vedou například na jižní Moravu za místním folklorem, vydává se na trampský výlet po značených trasách Klubu českých turistů, které v Americe nenašel. Potkává i současnou generaci tvůrců, jako jsou Petr Babák nebo Aleš Najbrt. Skrze rozkrývání české identity se Nicho nakonec dostává i blíže ke svým vlastním kořenům – jeho prastrýc v Praze založil továrnu Primeros. Pro Lowryho je typický tartanový oblek s kostkovaným

vzorem, v němž nevystupuje pouze na plátně, denně ho nosí i v běžném životě, nechybí ani zatočený knírek. Vedle něj tu ale hraje prim 100 let českého grafického designu. Filmová Identita není však zdaleka jen pro milovníky designu, je určena všem Čechům a jejich národní identitě, na kterou, jak ze snímku vyplývá, můžeme být skrz obor českého grafického designu patřičně pyšní. Snímek je možné aktuálně vidět v českých kinech.

Více na www.projektidentita.cz

Výstava Identita – příběh českého grafického designu vyzdvihuje obor, který Čechy hrdě reprezentuje sto let

Obor, na který mohou být Češi právem hrdí už sto let, představuje od 12. října 2024 do 2. února 2025 také hlavní podzimní výstava Musea Kampa Identita – příběh českého grafického designu. Zcela a historicky poprvé reprezentuje český grafický design v celé jeho šíři ve všech třech patrech Musea Kampa. Návštěvníkům nabízí několik stovek exponátů od začátku 20. století po současnost: ikonické plakáty, špičkové upravené knihy a časopisy, desítky logotypů, vývoj státních symbolů a navigačních systémů nebo výjimečné příklady grafického designu z epochy audiovizuálních médií.

Nejen šíře, ale i pocta oboru reprezentujícímu Čechy dlouhodobě a úspěšně i v zahraničí, dělá z výstavy Identita jednu z výtvarných událostí roku. Návštěvníci například zhlédnou detailní porovnání orientačních systémů pražského metra ze 70., 80. let a ze současnosti v reálné velikosti, první vydání slavných dětských knih od Josefa Lady, Karla Čapka nebo Karla Poláčka, dvacetikilovou knihu Šumava umírající a romantická, kterou napsal, ilustroval, vysázel i vytiskl Josef Váchal, či slavnostní provedení československé ústavy z roku 1932 od Josefa Sejpy. Vystavený zde je také například ilegální Preissigův časopis V boj, slavné filmové plakáty ze 60. a 70. let minulého století, jako například ten k filmu Flashdance od Zdeňka Zieglera, ale také třeba vinné etikety či obaly známých produktů

vysoké estetické kvality. Nechybí graficky hodnotné obaly hudebních alb od Garáže přes Master's Hammer po Vladimíra 518. V Museu Kampa jsou však k vidění díla stovek autorů, mezi nimi jsou Petr Babák, Adolf Born, Tomáš Brousil, Karel Haloun, Zuzana Lednická, Tomáš Machek, Alfons Mucha, Aleš Najbrt, Jiří Rathouský, Zdeněk Rykr, Jan Solpera, Ladislav Sutnar, Karel Teige, Rostislav Vaněk a další. Výstava je otevřena denně od 10 do 18 hodin.

Více na www.museumkampa.cz.

Zážitky blízké smrti

Je na Dušičky svět mrtvých blíž?

Temnota vzbuzuje strach, ale i pocit zvědavosti.

text: Petra Neomillner, foto: archiv autorky, ebenalexander.com

Lidé byli smrtí fascinováni od úsvitu věků a to, co se s nimi stane, když zemřou, představovalo náboženskou, filozofickou i okultní otázku, kterou se zabývaly stovky generací. Co inspirovalo lidskou představu nebe i pekla a proč se tradičně slaví svátky mrtvých v mnoha kulturách ve stejném období?

Začalo to Samhainem?

Samhain je starobylý keltský svátek, který pochází z Irska a Skotska. Jeho původ sahá až do doby před příchodem křesťanství. Byl jedním z hlavních svátků keltského kalendáře a značil konec sklizňového období a začátek zimy. Keltové věřili, že během Samhainu je hranice mezi světem

živých a mrtvých nejtenčí, což umožňuje duším zemřelých přecházet mezi světy. Začínalo jím temné období, které z pochopitelných důvodů nahánělo našim předkům strach.

Ubývalo denního světla a počasí bylo chladné. Už sama tato kombinace stačila, aby se už tak nebezpečný život

A JAKÉ RITUÁLY MŮŽETE O SAMHAINU NEBO DUŠIČKÁCH VYZKOUŠET?

Trápí vás, že jste se svých blízkých nestihli na něco zeptat? Dušičky jsou vynikající příležitostí k promlouvání si se zesnulými. Stačí napsat na papírek otázky, které chceme položit někomu, kdo už zemřel.

Papírek spálíme předtím, než jdeme spát, a dotyčný potom vstoupí do našich snů. Jak to nezaspat? Chce to nechat na nočním stolku papír a tužku a natáhnout si budík, aby nás vzbudil kolem druhé až třetí hodiny, kdy se zdají sny.

Cukrová lebka je symbolem Día de los Muertos.

Uctívání duší předků probíhá podobně v Mexiku i v irských vřesovištích, jen estetika je jiná.

pohanů stal opravdu rizikovým. I dnes je listopad měsícem, kdy odcházejí zejména staří lidé a zvířata, v podmínkách, kdy byl jen malý přísun vitamínu C, přitom však vládly chlad a vlhko, to muselo být mnohem častější. Pokud se k tomu přidá pochmurná atmosféra podzimu, není divu, že lidé měli intenzivní potřebu celou situaci nějak vysvětlit, případně jí nějakým způsobem čelit. Proto zapalovali ohně a pochodně, aby zaháněli zlé duchy a zároveň se snažili přimět duchy zemřelých, aby je chránili.

Pohanská víra fungovala na principu obětí, proto pohané často připravovali pro předky jídlo nebo je uctívali jiným způsobem, aby si je naklonili. Snažili se však „pojistit“

i dalšími způsoby. V některých tradicích se nosí kostýmy, aby jimi zmátly zlé duchy, a ti nepoznali, kdo v masce je. Také se v tu dobu často s přispěním duší předků věštilo.

Den pro mrtvé i tam, kde zima nehrozí

Día de los Muertos (Den mrtvých) má kořeny v předkolumbovských indiánských tradicích, zejména u Aztéků a dalších národů středního Mexika. Původně šlo o oslavu bohyně Mictecacíhuatl, vládkyně podsvětí, která dohlížela na mrtvé. Po příchodu Španělů a křesťanství se tyto původní tradice spojily s katolickými Dušičkami (2. listopadu). V dávných dobách se tyto svátky pojily s přinášením lidských obětí, čemuž udělalo přítrž křesťanství a přeneslo oběti do symbolické roviny.

Lidé vytvářejí oltáře (ofrendas) ve svých domovech nebo na hřbitovech. Na oltáře umísťují fotografie zemřelých, jejich oblíbené jídlo, květiny (často měsíčky), svíčky a další předměty, které jim byly blízké. Hlavními symboly jsou cukrové lebky (calaveras) a pestrobarevné papírové dekorace (papel picado), které představují život a smrt. Na hřbitovech lidé tráví čas se zemřelými, přináší jim dary, zpívají, tančí a pořádají hostiny na jejich počest. Noc je vnímána jako radostná příležitost ke spojení s předky, nikoli jako smutný čas.

Oba svátky, Samhain a Den mrtvých, jsou příkladem toho, jak různé kultury oslavují život a vzpomínají na ty, kteří už zemřeli, a i když jsou odlišné, a pocházejí ze zcela jiných prostředí, sdílejí myšlenku spojení s duchovním světem a uctění památek zemřelých.

Usedlé Dušičky

U nás je dušičková tradice poměrně tichá, návštěva hrobů se pojí spíše s rodinnými výlety než s bujnou oslavou či karnevalem. Pokud však máte pocit, že vám ometení hrobu nestačí, můžete uctít mrtvé i u nás.

Před domem nechte jablka nebo talíř s jídlem pro putující duše. Zemřelé předky vítejte vyřezanou a vydlabanou dýní se svíčkou uvnitř. Dýňová svítlna slouží rovněž na ochranu proti zlým duchům. Můžete také malou porcelánovou nebo plastovou dýni naplnit sladkostmi zabalenými ve zlatém papíře, abyste si zajistili úspěch a blahobyt. Vhodné je i prohlédnout si o svátku rodinná alba, vyslovit jména svých předků, vzpomínat si na jejich tváře, nenechat rodinné vzpomínky zapadnout. ✱

Viděli někteří svět smrti?

Popisy a vidění toho, co nás po smrti čeká, se také staly součástí mnoha náboženských systémů. Je možné, že se někdo opravdu vrátit „z těch končin, z nichž se nikdo nevrací“? Žádné hodnověrné svědectví nemáme, ale i v dnešní době lidé, kteří prožili klinickou smrt, přináší překvapivé postřehy. Jedním z nejznámějších je příběh amerického neurochirurga, který o svém zážitku blízkém smrti (NDE) napsal knihu *Proof of Heaven: A Neurosurgeon's Journey into the Afterlife*. Jeho svědectví je pozoruhodné v tom, že pochází od vědce, který byl původně skeptický k duchovním zážitkům i existenci posmrtného života.

V roce 2008 Eben Alexander onemocněl vzácnou formou bakteriální meningitidy, která vážně postihla jeho mozek, zejména neokortex. Upadl do hlubokého kómatu, které trvalo sedm dní. Lékaři jeho šance na přežití považovali za minimální, a pokud by přežil, očekávali, že zůstane trvale ve vegetativním stavu.

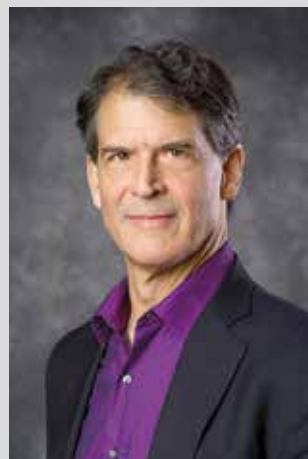
Během kómatu ale Eben Alexander zažil to, co popsal jako mimořádně živý a skutečný zážitek v duchovním světě. Ačkoli jeho mozek prakticky nefungoval, on tvrdí, že byl vědomý a prožil něco, co přesahovalo běžnou lidskou zkušenost.

Eben popisuje, že se nejprve nacházel v temném a neznámém prostoru, který přirovnal k „hlíně“. Tato část jeho zážitku mu připadala zmatená a ponurá. Po tomto temném období pocítil vzestup směrem k jasnějšímu světlu. Ocítil se v nádherném světě plném živých barev a nadpozemské krásy. V tomto prostoru slyšel zpěv a hudbu, které byly neobyčejně uklidňující. Popisuje také přítomnost andělských bytostí, které ho vedly. Jedním z nejvýraznějších momentů jeho zážitku byla přítomnost ženské postavy, která ho doprovázela a šířila lásku a klid. Tato bytost mu vysvětlila,

že „se nemá čeho bát“ a že „je hluboce milován“.

Později, po návratu do života, Alexander věřil, že tato žena byla jeho adoptivní sestra, kterou nikdy nepoznal, protože zemřela před jeho narozením. Eben Alexander popsal, jak se cítil spojený s celým vesmírem, jako by byl součástí většího celku, v němž neexistoval čas ani prostor tak, jak ho běžně chápeme. Tento pocit hluboké jednoty a propojení s Božským byl pro něj zásadním. Po sedmi dnech v kómatu se Alexander nečekaně probudil. Přestože byl jeho mozek během nemoci vážně poškozen, začal se rychle uzdravovat. Jeho zkušenost ho zásadně změnila – z bývalého skeptika a vědce, který věřil, že vědomí je pouze produktem mozkové aktivity, se stal obhájcem myšlenky, že vědomí existuje nezávisle na těle.

Jeho příběh přitáhl mnoho pozornosti, ale také kritiky. Někteří odborníci na neurovědy a skeptici zpochybňují jeho zážitky a tvrdí, že jeho vize mohly být výsledkem halucinací způsobených poškozením mozku. Alexander však argumentuje tím, že jeho mozek v té době nevykazoval žádnou činnost, což podle něj znemožňuje vědecké vysvětlení jeho prožitků. Je však také možné, že sen se udal až ve chvíli, kdy se lékař začal probírat, a podvědomí mu prostě nabídlo představu, které lidé běžně mají o nebi a posmrtném životě. Ať už je to jakkoli, Eben Alexander po svém zážitku napsal několik dalších knih, stal se mluvčím v oblasti zážitků blízkých smrti a propaguje myšlenku, že vědomí a lidská duše přesahují tělo a mozkovou aktivitu. ✱

WIRTUS ET HONORE

PAUL MESCAL PEDRO PASCAL CONNIE NIELSEN DENZEL WASHINGTON

GLADIATOR II

V KINECH OD 14. LISTOPADU

Za deset dnů přeběhl celou republiku!

Kocourek chtěl zviditelnit fenylketonurii

text: Jaroslav Panenka, foto: Wildmotion

30. září vyběhl z nejzápadnějšího bodu České republiky v Krásné u Aše a 9. října doběhl k nejvýchodnějšímu bodu v Bukovci u Jablunkova. Dvaadvacetiletý profesionální trenér a sportovec Šimon Kocourek měl v tu chvíli v nohách 660 kilometrů.

Motivací k odvážnému předsevzetí přeběhnout republiku měl několik. Trénoval na něj pod dohledem odborníků čtyřikrát až pětkrát týdně už od dubna. „Cílem celého běhu bylo nejen inspirovat co nejvíce lidí k tomu, aby si šli za svými sny, což je mou obrovskou vášní a něco, pro co věřím, že tady jsem. Život bez omezení je to, co mě láká, a výzva, jako je tato, je tomu důkazem. Byla to pouze má volba si vybrat zrovna tuto cestu, cestu napříč republikou. Nicméně hlavním cílem celého běhu je zviditelnění onemocnění fenylketonurie neboli PKU, což je metabolické onemocnění, při kterém pacient nemůže konzumovat bílkoviny, a tedy musí celoživotně dodržovat přísnou nízkobílkovinnou dietu. Vzhledem k tomu, že stát hraje pouze polovinu léčby pacientů PKU, jsme se rozhodli uskutečnit online veřejnou charitativní sbírku na pod-

poru těchto pacientů, aby se pomoc dostala tam, kde je nejvíc potřeba,“ vysvětluje Šimon.

Neznámá fenylketonurie

Pomoc pacientům právě s fenylketonurií si nevybral náhodou. Před pár měsíci se s tímto onemocněním narodil jeho synovec Eliot. A jako milující strýc se mladý sportovec rozhodl běžet nejen za novorozenceho synka svého bratra, ale za všechny, které zmíněná nemoc trápí, neboť nemocní s fenylketonurií mají nezdůdku pocit, že jsou pro okolní společnost neviditelní.

Potíž je už v tom, že fenylketonurii zná málokdo. Zdraví lidé často nechápou, že pacient s PKU nesmí z jejich jídla téměř nic. A ještě ke všemu nemoc není nijak vidět.

„Není divu, že se pacienti často cítí osaměle. Některými otázkami a komentáři je vyloženě nepotěšíte: A to teda nesmíš maso, jo? či Z toho vyrostete! anebo Dej si jen kousíček, to ti přece neublíží. Takové reakce patří mezi evergreeny. Ten kousíček šunky přitom obsahuje o dost víc bílkovin, než smí fenylketonurik sníst za celý den,“ říká Eva Bláhová, předsedkyně Národního sdružení PKU a zároveň matka pětiletého pacienta s touto nemocí.

Drahé a bez chuti

Středobodem nízkobílkovinné diety jsou takzvané potraviny pro zvláštní lékařské účely. „Jednak práškové či tekuté aminokyseliny, selinové preparáty nevalné chuti a zápachu, jednak nízkobílkovinné potraviny. Ty jsou nesmírně drahé a například rodinný rozpočet u dospělého pacienta s PKU zatíží více než pět tisíc korunami měsíčně. Kilo nízkobílkovinné mouky stojí asi 240 korun. Balíček těstovin skoro dvě stovky. Ani tyto základní nízkobílkovinné potraviny ale nejsou v Česku hrazeny z pojištění, přitom jde o polovinu jediné dostupné

léčby. Naše sdružení se o jejich úhradu aktivně zasazuje přes deset let. Naráží však na nepochopení samotné podstaty nemoci a její léčby, na absenci podpory od oficiálních míst a nezáměr o pacienty ze strany státu,“ vyjmenovává Bláhová.

Plyšáky i obrázky

Šimona Kocourka na trase podpořila celá řada lidí, kteří jeho pohyb napříč republikou mohli sledovat online. Na různých dlouhých etapách se k němu přidávali další běžci, již inspiroval, fanoušci na něj na stanovištích čekali s napečenými či navařenými dobrotami nebo prostě jen s díky za podporu. Takže kromě pořádné únavy a nejrůznějších bolestí si Šimon domů přivezl také velké množství plyšáků nebo obrázků od malých pacientů, kteří vzhledem ke svému věku ještě pořádně nechápou, proč si třeba na oslavě kamaráda nemůžou dát dort nebo proč na výletě nesmějí jíst to, co ostatní děti. *

Kate Winslet jako legendární fotografka a co všechno je možné s loutkami

text: Jan Januš, foto: Bioscop, Vertical Entertainment, Barletta, OSA, Academia

Kina aktuálně ovládají filmy se silnými hereckými výkony, které si v mnoha případech říkají alespoň o nominace na Oscary či České lvy. Druhý Joker sice schytává kritiku, kreace Joaquina Phoenixe a Lady

Gaga jsou ale mimořádné, stejně jako to, jak vdechla Kate Winsletová druhý život legendárního fotografa druhé světové války Lee Millerové. Z českých filmů vyčnívá Rok vdovy nebo Výjimečný stav. Nebývale úspěšná je rovněž úroda filmů pro děti, ať již jde o Život k sežrání, Velkého pána nebo 200% Vlka.

Druhého *Jokera* si užijete – pokud se tedy vůbec takto temný film dá užít, ale jistě chápete, jak to myslíme – podle toho, jak moc se naladíte na to, že si s vámi jeho tvůrci v čele s režisérem a spoluscenáristou Todem Phillipsem pohrávají přesně ve stylu *Jokerovy* šílenosti. Muzikálová čísla tak nejsou od věci, a navíc se můžete k filmu vracet i při poslechu souvisejícího alba od Lady Gaga. Nabízelo by se klíší, že právě ona jako Harley Quinn Joaquinovi Phoenixovi film herecky ukradla, ale nebylo by pravdivé, protože oba jsou ve svých rolích skvělí a Phoenix, který už za prvního *Jokera* Oscara má, by si klidně zasloužil i druhého. Pak by se mohl říkat takový vtíp: ostatní herci mají šanci na zlatou sošku jen v tom roce, v němž Phoenix – v minulosti mimochodem rovněž geniální Johnny Cash – zrovna nehraje tohotole zvráceného klauna.

O dalšího Oscara si každopádně svým ztvárněním americké fotografky Lee Millerové ve filmu *Lee* říká rovněž

Kate Winsletová. Millerová fotila během druhé světové války pro *Vogue* a na začátku roku 1945 zachytila do té doby absolutně nepředstavitelnou hrůzu koncentračních táborů. Winsletová pak využívá svého silného postavení ve filmovém průmyslu i k tomu, aby podobně jako třeba v *Předčítačovi* otevřela i ne tolik zřejmé historické a společenské otázky. Příští rok bude krásce z *Titaniku* padesát, a tak k tématu ženské emancipaci přidává ve snímku, který je také aktuálním komentářem k nesmyslnosti války, i přicházející stárnutí. Životní osudy Lee Millerové – možná si i vy vybavíte její slavnou stylizovanou fotografii z Hitlerovy

Co neminout v knihkupectvích?

Tohle může být opravdu pěkný a hodnotný vánoční dárek. Ochranný svaz autorský totiž vydal u příležitosti svých 105. narozenin knihu

Tradice v obrazech, která „mapuje příběhy lidových tradic, krojí i hudby a odhaluje kořeny naší národní identity“, a to prostřednictvím fotografií Václava Šilhy a dalších autorů, z nichž jsou některé aktuálně rovněž vystaveny ve Vodárenské věži Letná. „Skrz panelové fotografie se přenesete na cestu čtrnácti regiony České republiky, od Karlo-

varska přes Prahu a okolí až po Doudlebsko. Podíváte se do období, kdy ženy při dlouhých zimních večerech draly peří a muži se honosili svými oděvy při tradičních koledách. Objevíte, co i malý detail, jako je drobná krajka, může prozradit o naší bohaté historii,“ dodává OSA a nabízí další lákavé otázky, na které najdete v tomto projektu odpovědi: „Proč na Horním Chodsku zhruba od konce 17. století nosili někteří muži klobouky s černou stuhou a ženy si na košile vyšívaly černé obdélníčky, takzvané smutečky? A jak s tím souvisí smrt vůdce chodského povstání Jana Sladkého Koziny? Připravte se na napínavé pátrání po významech jednotlivých částí oděvů, od zástěr až po kabáty.“

Je to k neuvěření ale slavná **Holčička ze známky**, jak zní i název knihy Markéty Pilátové, totiž Eva Haňková,

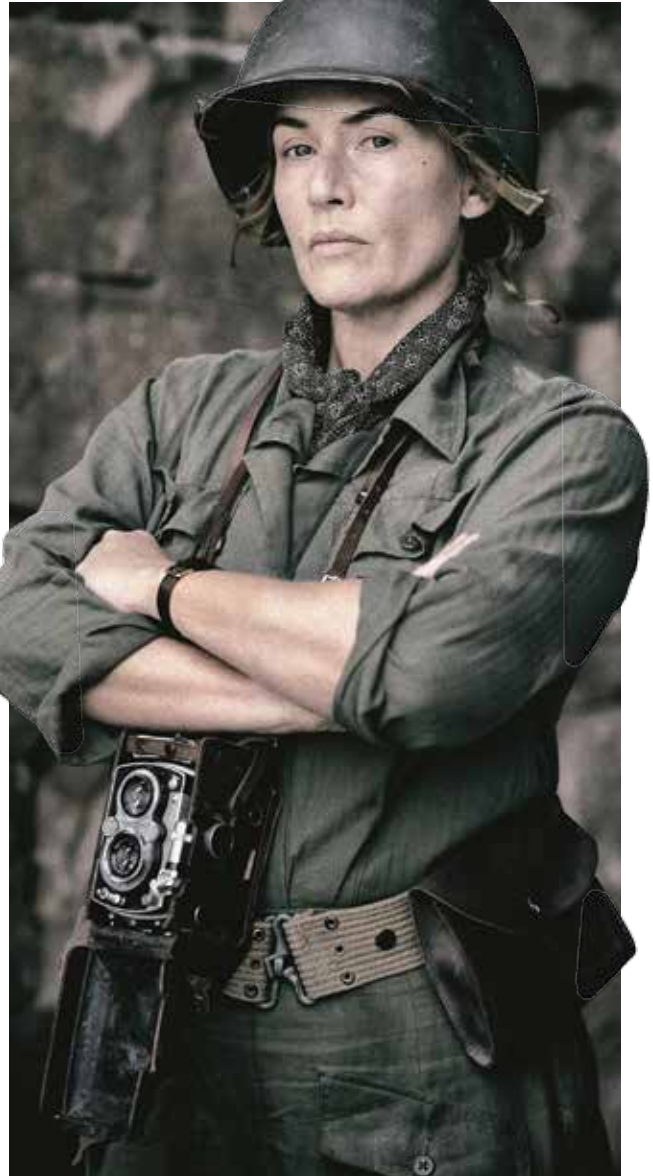

mnichovské koupelny se zablácenými vysokými botami před vanou – by každopádně vydaly na několik filmů. Tento snímek tak může být i inspirací zjistit si o ní, ale třeba i o dění v Německu v roce 1945, ještě víc.

Velký souboj o České lvy pak ve svých kategoriích jistě povedou *Velký pán* a *Život k sežrání*. Oba stojí za návštěvu a úžas nad tím, co je možné s loutkami dokázat. A ani jeden z těchto snímků navíc nestojí jen na zábavě. Velký pán varuje před manipulací a ovládnutím lidí strachem a pocitem zdánlivého bezpečí, *Život k sežrání* zase vyzývá k toleranci a k přijetí sebe sama. *

Život k sežrání

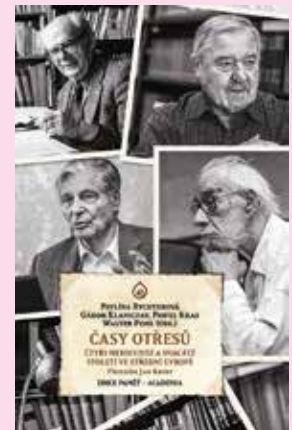

kteřá se ve svých třech letech ocitla v kroji na fotografii s prezidentem T. G. Masarykem, oslaví příští rok 100. narozeniny. Netradiční životopisný počin nakladatelství Práh, se stylovými ilustracemi Renáty Fučíkové, je dobře přístupný i dětským čtenářům a nabízí řadu dobových souvislostí z dějin 20. století i mnohé nečekané informace: třebaže se malá Eva s Masarykem nesetkala při té zvěčnění, a nejen pro filatelisty jedinečné chvíli poprvé. Ale první prezident si ji pochoval už jako novorozence při své tehdejší návštěvě zrovna otevřené porodnice na

pražském Karlově náměstí. Skoro neuvěřitelné jsou někdy ty „malé“ dějiny.

Jedinečným počinem je taktéž kniha **Otřesy věků** s přesným podtitulem Čtyři medievisté a dvacáté století ve střední Evropě. Na jejich stránkách se setkávají čtyři legendární historici, ty české „zastupuje“ František Šmahel, spolu s Petrem Čornejem největší odborník na husitství, kterého komunistický režim nechal řídit po Praze tramvaje a jenž našel svého času azyl v táborském muzeu. Nejen jeho vyprávění o dobách snad už minulých budete číst se zatajeným dechem. *

Utrpení madam Pélicot

text: Jitka Kačánová, foto: Obatala-photography / Shutterstock.com, Obatala-photography / Shutterstock.com

O šokující kauze s Gisèle Pélicot v hlavní roli jste již nejspíš slyšeli. Míra utrpení, které tato dvaasedmdesátiletá žena zažívala téměř deset let, je neuvěřitelná – její, dnes již bývalý, manžel opakovaně umožňoval cizím sexuchtivým mužům přístup k jejímu bezvládnému tělu, aniž o tom ona sama věděla. Pokaždé ji uspal sedativy, takže o tom, co s ní spolu se svými kumpány provádí, vůbec netušila. A přestože „nabídka k jejímu znásilnění“ kolovala po internetu dlouhé roky, policie tento zločin odhalila jen čistou náhodou.

Zvrhlíci

Tak označila paní Pélicot muže, kteří využili nabídku jejího tehdejšího manžela Dominiqua na online chatu, aby s ní měli sex, když bude omámená. Od roku 2011 do roku 2020 se na ní vystřídal několik desítek mužů mezi 26 a 74 roky. A ten, za koho byla provdána téměř půl století, jim u toho asistoval a natáčel si je. Právě tento obrazový materiál přivedl policisty na stopu zločinu, o kterém mluví celá Evropa, a před soudem, který začal v polovině září v jihofrancouzském městě Avignon, slouží jako důkazový materiál.

Nemají mozek?

Celý proces je přitom na přání oběti otevřený zrakům veřejnosti. Pélicot chce ukázat ostatním ženám, v jakém nebezpečí se mohou ocitnout dokonce i v úzkém kruhu rodiny a ze strany zdánlivě „normálních“ spoluobčanů. „Tito muži jsou zvrhlíci,“ prohlásila o padesáti obžalovaných, mezi kterými je například vězeňský dozorce, řidič kamionu, prodavač v supermarketu nebo novinář. „Dopustili se znásilnění. Když viděli ženu spící ve své posteli, nikoho z nich nenapadlo zeptat se sami sebe, o co tady jde? Cožpak nemají mozek? A cožpak

může manžel rozhodovat za svou ženu?“ zeptala se v soudní síni.

Sexuální hra

Mnozí z obžalovaných mužů se vymlouvají, že to považovali jen za určitou sexuální hru se souhlasem paní Pélícot. „Kdybych věděl, že si není vědoma toho, co se s ní děje, nikdy bych tam nešel,“ řekl britskému deníku The Guardian jeden z nich, čtyřiačtyřicetiletý Lionel R., který doznal, že s ní ale nikdy nemluvil, takže žádný její souhlas získat nemohl. „Je mi to líto, můžu si jen představit, jaký ‚zlý sen‘ jste musela prožít. A já jsem součástí tohoto ‚zlého snu‘. Víím, že má omluva nezmění to, co se stalo, ale chtěl jsem vám to říct,“ omluvil se jí před soudem.

Tamtéž se jí omluvil i bývalý manžel. Ona se ale při jeho slovech podle Guardianu jen strnule dívala do země.

Nic netušila

Jedním z nejhorších aspektů tohoto případu je to, že paní Pélícot celou dobu nic netušila. Když jí kvůli dlouhodobému nevědomému brání prášků na spaní – které jí její trýznitel dával večer do jídla nebo do vína – začaly padat vlasy, ztrácela váhu a dostavily se výrazné problémy s pamětí, napadlo ji, že se u ní zřejmě začíná projevovat Alzheimerova choroba. A když vzhledem k nechráněnému styku s tolika muži pohlavně onemocněla, její někdejší manžel jí dokonce obvinil z nevěry.

Náhoda

Přestože o tom, že jí manžel nabízí k sexu cizím mužům, musely vědět desítky lidé po celé Francii, nikdo to poli-

cii nenahlásil. A kdyby si „monsieur Pélícot“, jak o něm před soudem mluví jeho oběť, v supermarketu nenatáčel, co mají ženy pod sukní, procházelo by mu to ještě asi hodně dlouho.

Takhle ale skončil na policii, která mu následně zabavila počítač se spoustou otřesných videí, s nimiž pak seznámila i jeho manželku. To bylo v roce 2020. Vyšetřování trvající dlouhé čtyři roky by mělo vyústit rozsudkem v prosinci letošního roku. Obžalovaným za jejich činy hrozí až dvacet let vězení.

Máme problém

„Celý případ Pélícot perfektně ilustruje kombinaci hluboce zakořeněných projevů sexismu a misogynie ve společnosti – rape culture, victim blamingu a sekundární viktimizace.

„Samotný fakt, že paní Pélícot znásilnily desítky mužů a trvalo celé desetiletí, než se na to přišlo, ačkoli ji její manžel nabízel na sociální síti, svědčí o tom, že jde o celospolečenský problém,“ řekla Mladému světu Lucie Příbyl z organizace Gender Studies věnující se rovnosti mužů a žen.

Podle jejího názoru je třeba rovněž ocenit odvahu, s jakou se paní Pélícot rozhodla o případu mluvit. „U většiny znásilnění se objeví snaha hodit alespoň část viny na oběť, nevěřit jí či omlouvat pachatele. Tváří v tvář opakovanému znevěrohodňování, dehumanizaci a sekundární viktimizaci obětí ze strany veřejnosti, médií, ale často i policie a soudů to chce obrovskou sílu a odhodlání za sebe bojovat.“ *

FAKTA & ČÍSLA

50 obviněných

83 mužů na videích při sexu s omámenou Gisèle Pélícot

92 mužů využilo nabídku Dominika Pélícota

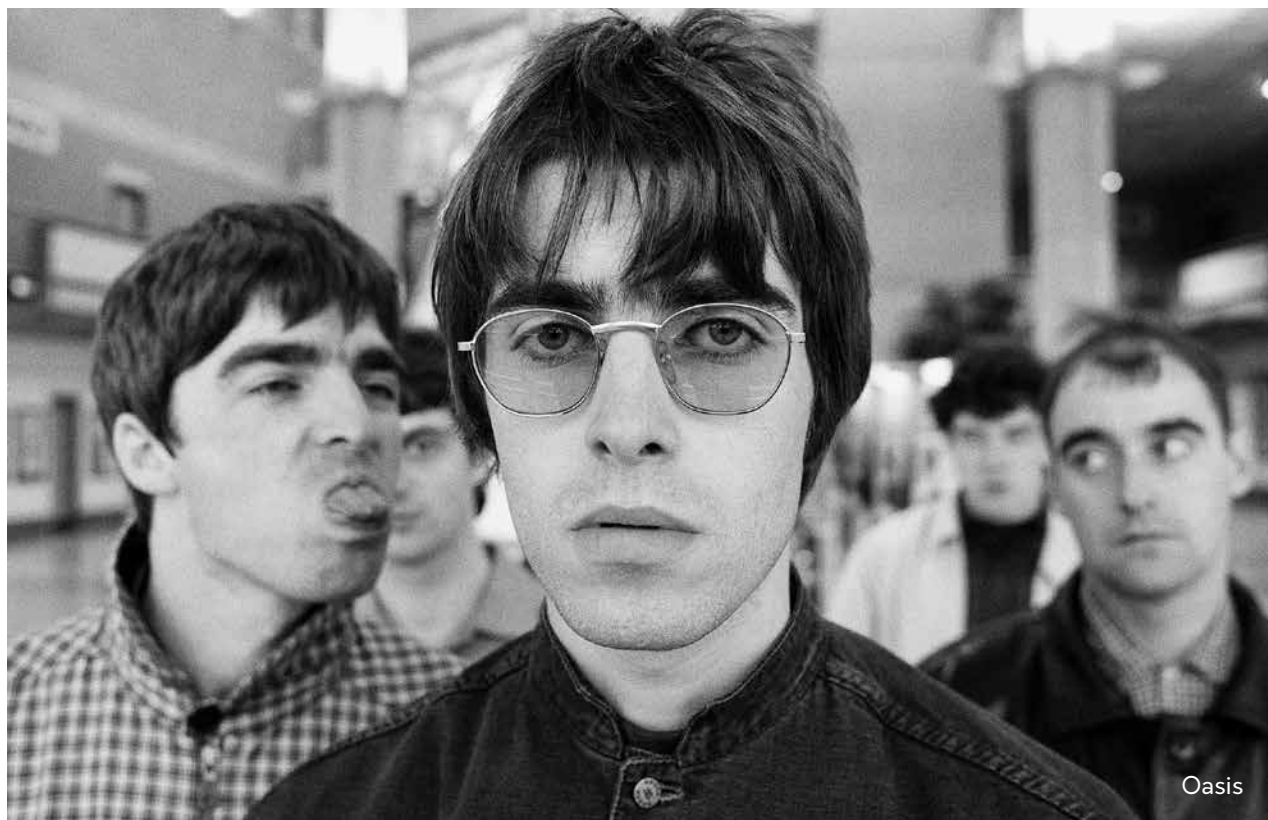
20 tisíc nahrávek a fotografií sexuálního násilí na Pélícot

„bez jejího vědomí“: název fóra, kde nabízel svou ženu

2011 až 2020: deset let ji poskytoval k sexu cizím mužům z internetu

až 20 let vězení: takový trest hrozí souzeným v ostře sledovaném procesu

Právníčka Beatrice Zavarro obhajující Dominiqua Pélícota u soudu v Avignonu.

Oasis

foto: Archiv Oasis

Oasis a Linkin Park:

Dva příběhy. První bulvární senzace o znesvářených bratřech s pohádkovým koncem. Druhý tragédie člověka, z jehož popela vyklíčil nový život. Bud'me konkrétnější: Oasis a Linkin Park jsou zpátky. A pokud patříte ke kytarovější sortě posluchačů, pravděpodobně vás tato zpráva nenechala chladnými.

text: Simona Knotková

Na první pohled a poslech spolu nemají nic společného. Vlastně ani na poslední. Oasis jsou hejsci z Manchesteru, rock'n'rollové hvězdy dělnické třídy, kteří v časech své největší slávy pobláznili (nejenom) britské ostrovy skoro jako kdysi legendární The Beatles. Linkin Park začínali jako idolové z tmavých pokojíčků problémové mládeže a postupně se etablovali v jednoho z hlavních zástupců současné rockové scény.

Obě skupiny prodaly po celém světě miliony desek a vyprodávaly arény. Obě letos jen pár dní po sobě oznámily překvapivý návrat. U prvních zmiňovaných se jedná o zbožné přání fanoušků, v jehož splnění už nikdo ani nedoufal. U druhých situaci komplikoval fakt, že muzikanti v roce 2017 ztratili zpěváka Chestera Bennigtona. A jak chcete dál pokračovat se značkou, které dal charakteristickou tvář a hlas právě zesnulý ústřední muž?

Oasis: Můj brácha (ne)má prima bráchu

Příběh Oasis se začal psát na začátku 90. let v Manchesteru. Právě tak tehdy devatenáctiletý Liam Gallagher pojmenoval kapelu, do které byl přizván na pozici zpěváka. Na první koncert se přišel podívat i jeho starší brácha Noel, který tehdy pracoval jako bedňák u slavnějších Inspiral Carpets. Vystoupení se mu líbilo a svému sourozenci ihned nabídl, že by se přidal do sestavy a skládal songy. Mělo to všem jednu podmínku. Chtěl se stát lídrem formace a jediným autorem skladeb. Že by už tady ležely kořeny pozdější bratrské nevraživosti? Noel ovšem moc dobře věděl, co dělá. Po řadě zkoušek, koncertů a prvních demonahrávek vyšla v srpnu 1994 prvotina *Definitely Maybe*. A všechno ostatní je historie.

Deska se stala nejprodávanějším debutem v historii Velké Británie a Oasis proslavila i v zahraničí. Pozici si ještě upevnili následujícím albumem (*What's the Story*) *Morning Glory?*, z něhož pochází i nejprofláklejší hitovka muzi-

foto: Archiv kapely Linkin Park

Comebacky ro(c)ku

kantů *Wonderwall*. Posлуhači si zamilovali chytlavé písničky, které vzdávaly hold britskému kytarovému odkazu a sborově je mohl zpívat celý stadion, texty, s nimiž se mohli ztotožnit, i frackovitou a nadutou image dvou hlavních představitelů, kteří si nikdy neviděli do úst, a to ani ve vzájemných přestřelkách.

Nadávky i násilí

Nejproslulejší hádka pochází z roku 1995, kdy se redaktor magazínu NME marně pokoušel dvojici vyzpovídat. Namísto toho dostal skoro čtvrt hodinu nefalšovaného slovního (a dosti vulgárního) ping-pongu, ve kterém se mimo jiné dozvídáme, že by Liam rád přetáhnul Noelovi kytaru o hlavu. Ke skutečnému násilí ostatně došlo několikrát, třeba když Liam staršího bratra na koncertě udeřil tamburínou nebo když na něj Noel jednou zaútočil kriketovou pálkou.

Napětí vyvrcholilo v roce 2009 na pařížském festivalu Rock en Seine. Při další hádce v zákulisí začal Liam po Noelovi házet ovoce a před obličejem mu hrozivě máchal kytarou, div ho nepraštil. Pro staršího – a obecně rozumnějšího – bratra to byla pověstná poslední kapka. Kapela toho dne nevystoupila a nevystoupila ani dalších patnáct let. „Se smutkem a velkou úlevou vám chci oznámit, že dnes večer v Oasis končím. Lidé si budou psát a říkat, co chtějí, ale jednoduše nemohu pracovat

s Liamem ani o den déle,“ uvedl Noel dvě hodiny po zrušeném vystoupení. A tak na dlouhé období skončilo putování jedné z největších rockových kapel všech dob.

Linkin Park: Tragický hlas generace

To příběh Linkin Park má daleko mírumilovnější průběh. Tedy aspoň co se týče vztahů mezi jednotlivými členy. Kalifornské uskupení se dalo dohromady v půli 90. let, v čase, kdy na druhé straně oceánu řinčely tvrdé kytary a v módě byl nu-metal. Hudebníci původně vystupovali pod názvem Xero, po příchodu Chestera Benningtona se ale v roce 1999 přejmenovali na Linkin Park. Právě Chester dal skupině její nezaměnitelný emotivní projev plný agrese a frustrace, které v něm vypěstovaly nelehké první roky života. Zpěvák si prošel sexuálním zneužíváním, ztrátou několika přátel, kteří spáchali sebevraždu, i závislostí na drogách. To všechno promítal do textů, v nichž se vydává do nejtemnějších koutů své mysli. I to byl důvod, proč se s ním tolik mladých lidí dokázalo identifikovat a v písních Linkin Park nacházeli bezpečné místo, které jim doma nebo ve škole chybělo. Být puberťákem, kterému nikdo nerozumí, je zkrátka náročné. A Linkin Park jim rozuměli

Veřejnost zaujali hned debutem *Hybrid Theory*, kombinujícím nu-metal s rapem Mikea Shinody a elektronickými prvky. Album se honosí titulem jednoho z nejpro-

foto: James Minchin

Linkin Park v původní sestavě s Chesterem Benningtonem

dávanějších ve 21. století. Neméně zdařilá byla Meteora z roku 2003. Skupina nikdy nepatřila mezi umělce, kteří by stáli strnule na jednom místě, a s dalšími nahrávkami se do své tvorby pokoušela propašovat i jiné žánrové prvky. Odklon k rádiovějšímu zvuku na dalších studiových počínech se u mnoha původních příznivců ale nesetkal s přijetím. Poslední sedmá řadovka One More Light poté u kritiků naprosto propadla. Někdy v té době vyšel poslední rozhovor s Benningtonem. Rozebírá v něm svůj celoživotní boj s depresí a o své myslí mluví jako o děsivém místě. „Buď se vzdám a zemřu, nebo budu bojovat,“ uvedl tehdy. O den později teprve jednačtyřicetiletý frontman ukončil dobrovolně svůj život. A krátce poté ukončili svou činnost i Linkin Park.

Comeback ro(c)ku

Když se proto na konci srpna 2024 začaly hudebními kulobary šířit zvěsti, že obě kapely se možná vrátí, mnoho fanoušků tomu jen stěží mohlo uvěřit. Vždyť zaručené zprávy a spekulace o návratu Oasis se zjevovaly s železnou pravidelností asi každého půl roku. A že Liam věnoval na jednom ze svých posledních koncertů jednu ze skladeb Noelovi? Muzikant byl přece pověstný svou ironií. Nakonec se ale stal zázrak. Vlastně dva.

Koncem srpna bratři Gallagherové ohlásili, že „zbraně utichly a velké čekání skončilo“ a Oasis se v příštím roce vrací na pódia. Zatím se jedná pouze o anglické i americké zastávky, ale nechme se překvapit, zda se seznam koncertů později nerozšíří třeba i na Česko.

A jen o pár dnů později oznámili svůj comeback také Linkin Park. A protože minulost už nejde zopakovat,

pouze na ni navázat, provedli restart se vším všudy a za mikrofon poslali ženu, zpěvačku Emily Armstrong. Zda se bude jednat o reinkarnaci úspěšnou, nám odhalí už listopad, kdy vyjde jejich novinka From Zero. Zůstaňte naladěni! *

foto: Simon Emmett

Není dosud jasné, kdo bratry Gallagherovy doplní

Čeští otrokáři v Británii dostali dohromady 26 let

text: ČTK, foto: BBC

Tři Češi, kteří několik let vykořisťovali své krajany a nutili je k otrocké práci v Británii, stráví v britském vězení v součtu 26 let. Britský soud počátkem října třem členům gangu vyměřil tresty 13, devět a čtyři roky vězení.

Britská policie případ vyšetřovala od roku 2019. Tři muži a jedna žena byli letos v květnu souzeni za vykořisťování 12 lidí z Česka a Slovenska. Muži se výši trestu dozvěděli 4. října, o trestu pro ženu soud rozhodne později.

Oběťmi byli lidé pocházející ze zranitelného prostředí. Většinou byli bez domova nebo drogově závislí a téměř neuměli anglicky. Pracovali buď v restauraci rychlého občerstvení nebo v továrně, která dodávala pečivo supermarketům, jedna žena byla nucena k prostituci.

Vydělávali sice alespoň zákonem stanovenou minimální mzdou, ale gang jim ji téměř celou zabavoval a dostávali jen zlomek výplaty. Žili za pár liber denně ve stísněných podmínkách v dřevě kůlně a v nevytopeném karavanu.

Policie zjistila, že z jejich práce gang financoval luxusní auta, zlaté šperky a nemovitost v České republice.

Již dříve se konal proces s dalšími dvěma členy téhož gangu, kdy byl jeden muž odsouzen ke 12 letům a jeho partnerka k deseti letům vězení, píše Daily Mail. *

Hledáte dostupné čtení
pro celou rodinu?

**Knihy
za ceny,
které
opravdu
nečekáte!**

Knihy

Hračky

Dárky

Dekorace

55 prodejen po celé ČR a e-shop levneknihy.cz

LEVNÉ KNIHY

Miliony na trávniku, šampaňské pod nohama a česká stopa

Zákulisí největšího evropského dostihu v Paříži

text: Aleš Pohořal, foto: Otakar Nový

Pět milionů eur, to je částka, která se letos rozdělovala na největším evropském dostihu – Ceně vítězného oblouku v Paříži. Tu nakonec vyhrála klisna Bluestocking s žokejem Ryanem. Zajímavé nejsou ovšem jen boje na dráze, ale také zákulisí tohoto dostihu, po kterém vás chceme provést.

To, že na trávniku běhají „miliony“, není tvrzení vůbec přehnané, hodně zúčastněných koní stálo milion i více eur, ale jen start v tomto klání je už pro majitele či žokeje snem, který se vyplní opravdu jen hrstce těch nejšťastnějších.

Japonci čekali víc

Pravda, bývalo tu v minulosti i více diváků, ale i těch letošních 23 tisíc je pořádná porce. Hodně příznivců přijelo i z dalekého Japonska, chtěli vidět dva koně, které jsou v majetku majitelů ze Země vycházejícího

slunce, a do jejichž sedla usedli právě japonští žokejové. Co jsem zaslechl, hodně věřili především Shin Emperorovi, třetímu z japonského derby, ale nakonec byli zklamáni.

O tom, jaký je o tento dostih v Japonsku zájem, svědčí i taková drobnost, že jejich novináři obsazují hodně stolů v tiskovém středisku, a tak náš kolega chodil poctivě tři hodiny předem, aby nějaké to místečko našel.

Tomu se říká láska k dostihům...

Byla tu ale spousta českých příznivců, někteří přijeli do Paříže přes noc autobusem a po dostihu zase v noci autobusem odjeli. Tomu se říká láska k dostihům. Přišli se podívat i na „českou stopu“ v tomto významném odpoledni. V jednom z rámcových dostihů startoval totiž dvouletý Rashabar, jenž nakonec skončil druhý. Hřebec pochází z francouzského hřebčína Haras de Beaufay, který vlastní český podnikatel a velký příznivec turfu Jiří Trávníček. Matka koně Amazonka byla dokonce ustájena ve Zhoří u Jihlavy, na dráze se pro zdravotní komplikace nikdy neobjevila, ale projevíly se tam její geny...

Sázky i „šampaňo“

Ovšem co by to bylo za francouzské odpoledne bez lahvi šampaňského? Pili je tu ti, kteří vyhráli, ale i takoví, jimž sázky vymetly kapsu, ale na „šampaňo“ jim ještě něco

zbylo. Někteří byli tak chtiví sázek, že umístili vaničku s ledem a šampusem přímo u sázkových pokladen, pod nohama proudících diváků, a tak se stalo to, co muselo. Jeden nešťastník do vaničky šlápl, led se rozkutálel kolem a šumivý nápoj stříkal místo do hrdla do bot okolostojících.

Sázek je tu mnoho druhů a hraje se „ostošest“, i když prý v poslední době objem klesá, ale stále jsou to miliony. Můj známý mi radil, že při sázení je lépe s obsluhou mluvit špatně francouzsky než dobře anglicky. Přesvědčil jsem se o této pravdě a jásal jsem na výhrou devadesát eur, ale jen do té doby, než mi sdělili, že jsem „utřel nos“. Dali mi prostě jiný druh sázky.

„Smradlavej sejr“

Takže v úvodní euforii jsem si myslel, že koupím kolegyním nějakou dobrou bonbonieru, ale pak mi zbyly jen čtyři eura na velký sýr Cour de Lion. A ten mi vyhodili ještě před odletem, protože i přes tři igelitové pytlíky strašně zapáchal...

Přestože byla atmosféra v Paříži výborná, s tím, co se čeká první listopadové úterý v australském Melbourne, se nedá srovnat. Na Melbourne cup, ve kterém se rozděljuje o něco více než v Paříži, se totiž chystá kolem stovky tisíc diváků a ten den je ve státě Victoria svátek. Právě kvůli tomuto dostihu, který se běhá už více než 160 let. Ale to už je na jiný článek. *

PRAŽSKÝ ZIMNÍ FAVORIT

KONEC SEZÓNY 2024

sobota 9. listopadu

Chuchle Arena Praha,
Radozínská 69/34, Praha 5
www.chuchlearena.cz

Chuchle
ARENA • PRAHA

Vlny si jdou pro Oscara!

text: Jitka Kačánová & Bontonfilm, foto: Bontonfilm & EveryEye Cinema

Nejnovější film Jiřího Mádl *Vlny* po úspěšném tažení českými kiny může snít o další metě. Členové České filmové a televizní akademie ho totiž poslali do boje o ikonického Oscara v kategorii nejlepší zahraniční film. Zatím do našich končin připutovaly jen tři – za *Obchod na korze*, *Ostře sledované vlaky* a *Kolja*.

Nejúspěšnějším českým filmem letošního roku jsou *Vlny* režiséra Jiřího Mádl. Do kin na ně přišlo už přes půl milionu diváků a v návštěvnosti předčily i *Zápisník alkoholičky*, snímek Dana Svátka v hlavní roli s Terezou Ramba, který vidělo rovněž přes půl milionu lidí.

„*Vlny* poslaly do filmového roku silné téma. Na film spolu chodí rodiny, ale i kamarádi, takže divák pak kromě zážitku v kině má ještě o čem diskutovat. *Vlny* propojují generace, spojují, a to je moc hezký pocit,“ řekla producentka filmu Monika Kristl. „Opravdu nás těší, že diváci chodí do kina a usilovně teď pracujeme na tom, aby kinaři *Vlny* promítali na velkém plátně i v zahraničí.“

„Je to skvělý pocit. My filmaři obecně máme rádi, když se naše filmy líbí i někomu jinému než nám samotným,“ podotkl režisér Mádl. „To, že náš film lidi spojuje, je třesnička na dortu.“

Mádl, proslavený například komedií pro pubertáky *Snowboardáci* nebo také předvolební kampaní *Přemluv bábu*. Zda se sošky, o které sní celé generace filmařů, opravdu dočká, se dozvíme 2. března 2025. Z amerických filmů, které by si mohly sáhnout na Oscara, se mluví například o snímcích *Gladiátor 2*, *Dune: část 2*, *Brutalist* nebo *Blesk*. A pokud by onoho večera v Los Angeles objevil mezi oceněnými i Mádl, byl by to obrovský úspěch

O FILMU

Film *Vlny* vtáhne diváky do Prahy 60. let. Z rozhlasových přijímačů hraje rokenrol, studentské revolty mění svět a v proslulé redakci Československého rozhlasu působí pod vedením Milana Weinera novinářské celebrity své doby, jejichž plakáty zdobí zdi mnoha domácností. Mezi tehdejší žurnalistické ikony Jiřího Dienstbiera, Věru Štovičkovou nebo Luboše Dobrovského se dostává mladík Tomáš. Vlastně tak trochu omylem, místo v redakci bylo snem jeho mladšího bratra Pavla. Tomáš se dosud staral hlavně o to, aby byli oba v bezpečí. Netuší ale, že místní redaktoři jsou v hledáčku tajných služeb. Ty se o jejich činnost začnou zajímat o to víc, když se objeví nahrávka, jejíž odvysílání by mohlo změnit osudy mnohých. Čas se krátí, napětí narůstá, je třeba jednat. Stane se Tomáš jedním z těch, kdo se zapíše do historie, nebo bude chránit nezletilého sourozence, toho posledního, kdo mu po smrti rodičů zbyl? Napínavý thriller Jiřího Mádl o důležitosti rodiny, boji za svobodu a jedné nahrávce, která může změnit běh dějin, byl premiérově uveden na Mezinárodním filmovém festivalu Karlovy Vary.

české kinematografie, Oscara si odtamtud domů přivezly naposledy v roce 1996 Zdeněk a Jan Svěrákovi za jejich sladkobolný příběh *Kolja*. *

„NAŠI“ OSCAŘI		
1965	Ján Kadár a Elmar Klos – <i>Obchod na korze</i>	vítězství
1966	Miloš Forman – <i>Lásky jedné plavovlásky</i>	nominace
1967	Jiří Menzel – <i>Ostře sledované vlaky</i>	vítězství
1968	Miloš Forman – <i>Hoří, má panenko</i>	nominace
1986	Jiří Menzel – <i>Vesničko má středisková</i>	nominace
1991	Jan Svěrák – <i>Obecná škola</i>	nominace
1996	Jan Svěrák – <i>Kolja</i>	vítězství
2000	Jan Hřebejk – <i>Musíme si pomáhat</i>	nominace
2003	Ondřej Trojan – <i>Želary</i>	nominace

Můj Mladý svět

Pro mnohé čerstvé vysokoškoláky před listopadem 1989 nezačínalo studium v přednáškových sálech, ale na chmelové brigádě. V roce 1986 to potkalo i mě, studenta prvního ročníku žurnalistiky na Univerzitě Karlově. A tak jsem ještě před začátkem školního roku vyrazil spolu s ostatními spolužáky sklízet a zpracovávat „zelené zlato“.

Když jsme se pak znovu potkali – tentokrát už ve škole – přišel na fakultu dopis z Mladého světa, abychom napsali text právě o chmelové brigádě. Myslím, že jsem byl tehdy jediný, kdo to udělal. Mladý svět byl v té době jednoznačně nejlepším tuzemským časopisem. Díky svému specifickému postavení v socialistické novinářině si mohl dovolit otevírat i některá témata, o nichž režim moc nemluvil, například o drogách. A pracovali tam skvělí novináři.

Mladý svět byl pro mě prostě nejlepší a měl jsem k němu osobní vztah. V době, kdy jsem byl ještě studentem karlovarského gymnázia, mně v něm dokonce vyšel fejeton – jejich tehdejší výsadní autor Rudolf Křesťan byl mým velkým vzorem. Svůj fejeton jsem postavil na tom, jak jsem četl Křesťanův fejeton, ale nedočel jsem ho, a tak jsem fabuloval, jak asi mohl skončit. Má motivace napsat opět něco do „Mladáku“, byla zkrátka o to větší.

Musím ale přiznat, že můj text o chmelové brigádě, nikdy nevyšel. Nebyl moc dobrý, byl spíše hodně špatný. Tehdy jsem si to samozřejmě nepřipouštěl, ale dnes to vím. Bylo to takové banální povídání, bez nápadu, slaboučké. I tak se pro mě stal tento článek profesní výhrou.

PAVEL BAROCH

Autor (1968) je novinář a spisovatel. Působil v denících MF Dnes, HN a Aktuálně.cz, v časopisech Týden a Hrot nebo v ČT. Je autorem knih Mengeleho dvojče A-782 (2020) o chlapci, který přežil lékařské pokusy v koncentračním táboře v Osvětimi, Devět generálů (2022, pro MO) - rozhovory se všemi náčelníky Generální štábu ČR od vzniku samostatné České republiky, a knihy 10 000 kroků (2023) o vlastní zkušenosti s pravidelnou chůzí. Vedle toho je i spoluautorem knihy Moje máma z Terezína (2021) o utajovaném příběhu ženy, který po letech vypátral její syn.

rál ní štábu ČR od vzniku samostatné České republiky, a knihy 10 000 kroků (2023) o vlastní zkušenosti s pravidelnou chůzí. Vedle toho je i spoluautorem knihy Moje máma z Terezína (2021) o utajovaném příběhu ženy, který po letech vypátral její syn.

Díky němu jsem se totiž seznámil s tehdejším redaktorem Mladého světa Lubošem Beniákem (autorem onoho dopisu), který mi nabídl další spolupráci. Domlouvali jsme se na tématech, já je zpracovával, sepisoval a on mi v nich pak škrtal, přepisoval a ukazoval, co je špatné a co dobře. Beniák se pro mě stal člověkem, který mě naučil psát, protože novinářina je řemeslo s jasnými pravidly. Dodnes jsem mu za to vděčný. Luboši, děkuji! *

Peugeot 408: auto s kočičíma ušima nově i na elektřinu

Kočičí uši jsou roztomilé a velice efektivní designérské hříčky, které najdete nad zavazadelníkem. Jejich úkolem je usnadnit proudění vzduchu, což je důležité pro aerodynamiku. A tu má Peugeot 408 vynikající! Jízdu si tak opravdu užijete. Peugeot 408 je nově nabízen i s plně elektrickým pohonem a dojezdem až 453 kilometrů. Kromě toho můžete zvolit plug-in hybridní pohon, který zvládne na elektřinu až 63 kilometrů, po městě dokonce 71. Se silou 225 koní je nejvýkonnějším pohonem modelové řady 408. Pokud nemáte kde dobít, můžete zvolit hybrid, který se dobíjí výhradně za jízdy rekuperací, a objede se tak bez zásuvky. Oproti klasickému spalovacímu motoru vám hybrid ušetří přibližně 15 procent paliva a emisí CO₂.

Cena od **709 000 Kč + 5letá záruka**

Operativní leasing od **9640 Kč** vč. DPH / měs.

GAZDA A ROBA

Nová adaptace
klasického českého
dramatu osloví
současného diváka

Osudová love story, přibližující současnému publiku zároveň jedno z nejlepších českých realistických dramát, bude mít pod názvem *Gazda a roba* 9. listopadu premiéru ve Velkém sále pražského Švandova divadla. Režisérkou a autorkou nové adaptace klasického titulu *Gazdina roba* Gabriely Preissové (1862–1946) je talentovaná Kasha Jandáčková, mladá tvůrkyně s nepřehlédnutelným renomé. Ta k silnému příběhu o ženském údělu, mužské zradě a tíze společenských konvencí přistoupila s pokorou i s živou tvůrčí energií. Zásadní posun představuje změna původního názvu. Z *Gazdiny roby* – označující hospodářovu milenkou a příležitostnou společnici – je nyní titul *Gazda a roba*. Pojmenování jedné osoby už není odvozeno od osoby druhé. Stojí tu dvě samostatné bytosti, zpočátku rovnoprávné, ovšem jen do určité chvíle.

Hezká a pracovitá Eva (Anežka Šťastná) je šikovnou krajčířkou (krejčovou), Mánek (Mark Kristián Hochman) je lehkovážným synem bohatých rodičů. Na vesnici, kde oba žijí, je rozděluje výše majetku, společenské postavení i vztah k víře. Pojí je však láska, které nelze poručit. Když se Eva, veřejně ponížená Mánkovou matkou (Andrea Buršová), rozhodne ke sňatku s kulhavým Samkem (Jakub Tvrdík), který jí slibuje klidný a zajištěný život, zklamany Mánek si vezme Maryšu (Barbora Křupková). Oběma svatbami je zdánlivě vše vyřešeno, zvlášť když Eva porodí manželovi dcerku a i Mánek se stane otcem. Jenže stačí jediný pohled, jediné letmé setkání a je jasné, že drama velkých citů, nadějí a vášní teprve začíná...

Jednou rozruch, jindy skandál

„V inscenaci *Gazda a roba* se dotýkáme tématu posedlosti, ať už konkrétní osobou, majetkem či vírou. Zajímá nás ale i tlak společnosti, která své členy posuzuje z hlediska předsudků a očekávání. A dodržování zažitých norem vyžaduje jít někdy až za hranu toho, co je pro štěstí a svobodu člověka ještě únosné,“ říká režisérka a autorka adaptace Kasha Jandáčková. Dramaturgyně Martina Kinská k tomu dodává. „Když od rodiny odejde muž, případně začne žít s milenkou, vnímá to i dnešní společnost mnohem méně konfliktně, než když totéž udělá žena. To první vzbudí nanejvýš chví-

kový rozruch, to druhé je pořád ještě skandál a daná žena se dočká mnohého odsouzení.“ „Rozdílná hodnocení i dopady stejného činu v případě ženy a muže je v naší inscenaci zásadním tématem,“ potvrzuje Kasha Jandáčková. „V próze Gabriely Preissové, která její divadelní hře předcházela, navíc hlavní hrdinka odchází nejen od muže, ale i od malého dítěte. A právě k této první, pro naši interpretaci zajímavější verzi Evina příběhu se teď vracíme,“ uvádí Jandáčková, která do fabule některé motivy z novely vrátila.

Svobodomyslná, tvrdohlavá a navíc „zvláštní“ matka

„Krajčířka Eva je silná individualita. Tvrdohlavá, divoká, plná energie a výjimečná svou svobodomyslností,“ říká o své postavě Anežka Šťastná. Upozorňuje také na jeden z motivů, jímž je v inscenaci Evin vztah k jejímu malému dítěti. „Myslím, že se tu otevírá téma, o kterém se skoro nemluví: co se děje, když se žena do svého dítěte po porodu nezamiluje. Necítí k němu nebo k ní to, co by jako matka cítit měla. Jak se vyrovnat s pocitem selhání. Co dělat, když se „to“ prostě nestane,“ vypráví herečka. „Myslím, že tu může ožít plný lidský příběh. Mě osobně na něm fascinuje, že se nemůžeme jednoznačně přiklonit na stranu některé postavy. Všechny můžeme více či méně chápat, ale to neznamená, že s jejich jednáním souhlasíme,“ míní Anežka Šťastná. **PR**

ŠVANDOVO divadlo na SMÍCHOVĚ

Gabriela Preissová

Gazda a roba

Režie a adaptace: Kasha Jandáčková

Premiéra: 9. listopadu 2024

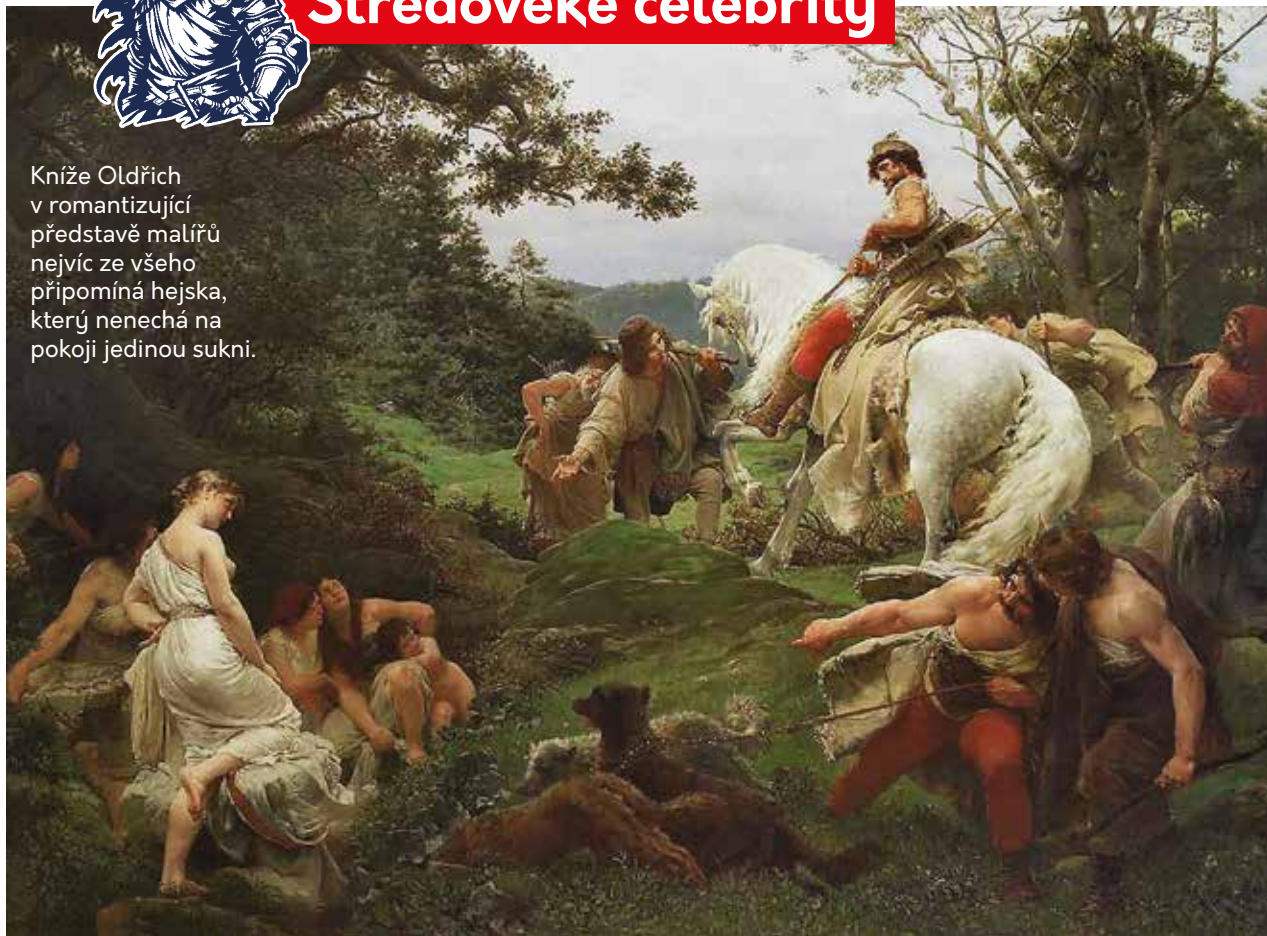
PRA
PRA
PRA
PRA

HA
GUE
GA
G

MĚSTSKÁ ČÁST
PRAHA 5
5

Kníže Oldřich v romantizující představě malířů nejvíc ze všeho připomíná hejska, který nenechá na pokoji jedinou sukni.

Oldřich: Zapomenutý kníže

text: Ondřej Fér, foto: Shutterstock.com, Ondřej Fér

Je až s podivem, jak málo toho víme o knížeti Oldřichovi. Do historické paměti se prosala především jeho milostná avantýra s pradlenou Boženou, zbytek je zahalen mlhou. Přitom Oldřich doslova zachránil rod Přemyslovců před rychlým a neslavným koncem, a pokud jsme dnes v Česku žijící Češi, je tomu tak jeho zásluhou.

Už jsme zmínili historiku o knížeti Oldřichovi a selce Boženě, krásné „jako labuť bílé, hladší než stará slonová kost“, jak poznamenal kronikář Kosmas. Těžko tedy začít něčím jiným než setkáním, ke kterému došlo někdy kolem roku 1000 u vesnice Peruc na Žatecku.

Kdyby v té době existovaly bulvární noviny, jejich reportéři by nejspíše kladli sugestivní dotazy: „Krásná pradlena. Kdo je nový objev Oldřicha Přemyslovce?“ ptala by se jedna titulní strana. „Víme jako první! Oldřichovou milenkou je Božena,“ odpovídala by další.

Potom by se ale na vymeteném nebi objevily bouřkové mraky.

„Je moje, říká Křesina. Zpověď manžela knížecí milenky.“

„Oldřichova manželka promluvila: Rozvod v knížecí rodině?“

Nakonec by ale vše dobře dopadlo, a tak by bulvár mohl konstatovat například toto: „Láska nade vše. Oldřich a Božena zůstanou spolu!“

Rodinné problémy Přemyslova rodu

To, co vypadá jako vcelku běžný případ bujného mladíka z knížecího rodu, který si našel milenkou, mělo v případě Oldřicha a Boženy státní, státnické a celoevropské důsledky. České knížectví, ještě na konci desátého století evropská velmoc prvního řádu, procházelo na počátku jedenáctého věku krutou krizí. Nepevná stavba primitivního státního organismu se po dlouhé expanzi během vlády Boleslava I. (935–972) a Boleslava II. (972–999) otřásla v základech.

Pod vnějším tlakem knížectví rychle ztrácelo územní výdobytky, a když umíral Boleslav II., panoval již jen v samotných Čechách a na Moravě. Jeho syn a následník Boleslav III. Ryšavý čelil tlaku domácí šlechty, nespokojené s tím, že zdroj příjmů pocházející z dobovačné politiky vyschnul. Všechny sousední země se současně dostaly pod vládu mimořádně silných osobností – v římské říši Oty III. a po něm Jindřicha II., v Polsku Boleslava II., v Uhrách svatého Štěpána.

Ryšavec nebyl schopen tlakům odolávat a stresové situace ho vedly k brutálním řešením. Nejprve se vypořádal se sourozenci. Bratra Jaromíra nechal vykastrovat. Tím, že mu vzal možnost mít vlastní potomstvo, ho efektivně vyřadil z dynastických her o středověké trůny. Nejmladšího z trojlístku bratří, našeho hrdinu Oldřicha, chtěl nechat zavraždit, leč neúspěšně.

Vražedný plán napovídá, že v prvních letech 11. století už měl Oldřich vlastního syna. Byl jím Břetislav – a jeho matkou nebyl nikdo jiný než pradlena Božena.

A tady začíná státní problém.

Kdo bude vládnout?

Skutečnost, že se z Oldřichova svazku narodil syn, by sama o sobě nebyla nijak závažná. Knížata a králové mívali levobočků celé zástupy. Maličký Břetislav byl ale jediným dědicem českého knížectví. Z trojlístku bratřů měl Ryšavec jedinou dceru, jejímuž manželovi – mimočodem v rámci řešení nekončících politických krizí – „při hostině mečem vlastní rukou rozpoltil lebku“. Kleštěnec

Jaromír byl ze hry. Oldřich byl sice ženatý s neznámou německou šlechtičnou, ale děti s ní neměl.

Je pozoruhodné, že se s malým chlapcem zrozeným z nerovného svazku knížete a pradleny od počátku počítalo jako s politickou veličinou. Nezdá se, že by se někdo příliš pozastavoval nad jeho nemanželským původem. Snad byla taková doba, protože o dvě stě let později by Břetislav jako bastard neměl na trůn sebemenší šanci.

Jedenácté století ale levobočkům přálo. Koneckonců i slavný Vilém Dobyvatel, který se se svými dobrodruhy roku 1066 přeplavil přes kanál La Manche a zmocnil se Anglie, pocházel z nemanželského lože.

Ostatně příběh narození Viléma Dobyvatele se avantýře Oldřicha a Boženy podobá jako vejce vejci. Kníže loví, spatří pradlenu, vzplane láskou jako věchet, jen jména jsou jiná, místo Boženy je tu Arletta a její podváděný manžel je koželuh, česky... ano, křesina.

Vysvětlení je snadné. Kosmas, první český kronikář, patřil mezi špičkové evropské intelektuály své doby. Studoval mimo jiné na univerzitě v belgickém Lutychu. Zde se seznámil také s příběhem knížete zamilovaného do vnaďné pradleny. A protože kníže Břetislav byl jakýmsi Kosmovým favoritem, opentlil kronikář jeho životní příběh podle zahraničního vzoru.

Jedenáctý kníže český

Prostý fakt, že zplodil syna, by samozřejmě nestačil, aby vysvětlil chválu, kterou jsme Oldřicha na začátku

Svatojiřská bazilika. V její kryptě našel kníže Oldřich místo posledního odpočinku.

našeho vyprávění zahrnuli. Nejdříve se musel zmocnit trůnu, ke kterému měl na počátku své vladařské dráhy hodně daleko.

Nejprve ze scény zmizeli bratři. Nezdárný Ryšavec byl zajat polským knížetem Boleslavem Chrabrým a oslepen skončil jako vězeň na neznámém místě, odkud nevy-

šel živý. Jaromír byl panovníkem slabým, závislým na blahovůli římského krále Jindřicha. Neznáme přesný důvod, proč se svému pánovi Jaromír nakonec znelíbil, roku 1012 se každopádně ocitl v utrechtském vězení a na trůn usedl Oldřich.

Římský král Jindřich si od nového českého panovníka nejspíše sliboval účinnější pomoc v bojích, které vedl zejména s Polskem, ale přepočítal se.

Oldřich se ukázal být silným, energickým a tvrdým panovníkem. Nejprve si zjednal pořádek doma. Proti šlechtickým rodům, které si za slabých vlád Oldřichových bratrů zvykly zasahovat do knížecí vlády, rozpoutal vražedné tažení. Celé rodiny včetně žen a dětí byly pobity. Oldřichova surovost se vymykala dokonce i poměrům jedenáctého století – Kosmas pro našeho hrdinu mnoho dobrých slov nenašel.

Vzápětí si Oldřich vyrovnal účty s Boleslavem Chrabrým, který tou dobou ovládal Moravu. Někdy ve dvacátých letech jeho polská vojska z Moravy za „nesčetných surovostí“ vyhnal a území již natrvalo připojil k přemyslovské doméně.

Oldřichovy vztahy s německým prostředím byly ze strany českého knížete obojaké. Formálně přijal svoje země v léno, pokud se ale římský král domníval, že bude moci do českých záležitostí zasahovat tak, jak si zvykl během krize českého státu, hluboce se mýlil. Oldřich s německým sousedem spolupracoval, jen když mu z toho kynul zisk.

Moc českého knížete se nezastavila ani před důstojností pražského biskupa. Tím o své vůli učinil svého služebníka Šebíře. Tento muž se stal duchovním pastýřem českého národa proto, že Oldřichovi uměl výtečně připravit jeho oblíbenou pochoutku, pečený ocásek z divočáka.

Smutný konec

Čtvrt století vládl kníže Oldřich. Rozvrácenou zemi spravoval tvrdou rukou, snad až příliš tvrdou, ale přes propast tisíce let bychom to neměli soudit. Oldřich Čechům vymohl úctu v zahraničí a zajistil na další století vládu Přemyslova rodu.

Přesto nebyl závěr jeho panování šťastný ani radostný. Na jeho samotném konci nechal svého nešťastného bratra Jaromíra, který se po letech ve vězení vrátil domů, oslepit. Syna Břetislava v obavách, že ho chce připravit o trůn, vyhnal ze země.

Dne 9. listopadu 1035 zastihla knížete Oldřicha smrt. Našla si ho u hodovní tabule, kde jedl a pil. Bylo mu asi šedesát let. Jistě by si byl zasloužil vřelejší epitaf, než jakým ho obdařil Kosmas: „Špatně žil a stihla ho zlá smrt.“

Oldřich byl bezesporu tvrdý a bezohledný muž. Nejspíš ale právě těmto jeho vlastnostem vděčíme za to, že se české dějiny ubíraly tak, jak je dnes známe. *

Oldřichův syn, Břetislav I., měl přezdívku český Achilles, kterou mu dal slovuťný kronikář Kosmas. I on, podobně jako jeho otec, proslul velkou love stou, když unesl z kláštera ve Svinibrodu dceru bavorského markraběte Jitku.

PODZIM NA RÁDIU BLANÍK PŘINESE NEJEN NOVOU HRU O VELKÉ PENÍZE, ALE I HRAČKY PRO DĚTI

text a foto: Rádio Blaník

Léto je dobou odpočinku, kdy si člověk dosyta užívá a často při tom nehledí na peníze. Po zasloužené dovolené pak zůstává v údivu, kolik ty zájezdy, zmrzliny a kávy při západu slunce vlastně stály. Na Blaníku to dobře víme, a proto celý podzim myslíme na peněženky a finance našich posluchačů. A hned na jeho začátku se nebudeme držet při zdi.

Jen si to představte – často to může být úplně malý a nenápadný papírek, který ale dokáže pořádně potrápít. Účtenka za benzin, doplatek za elektřinu nebo rodinný nákup na celý týden. To všechno stojí často hodně peněz, které mohou následně chybět v už tak napatém domácím rozpočtu. Na Rádiu Blaník jsme si řekli, že s tím opět něco uděláme. „Za každou účtenkou je nějaký příběh. A my chceme mnohým z nich dát šťastný konec. Po dobu pár týdnů tak budeme dvakrát denně proplácet účty, které nám pošlou naši posluchači. Ať to stojí, co to stojí,“ prozradil Daniel Rumpík, programový ředitel Rádía Blaník.

Blaník platí vaše účty!

Tak se jmenuje nová podzimní hra na Blaníku, do které se může zapojit skutečně každý. Přihlásit lze libovolné množství účtenek. Začátek proběhl 21. října, ale kompletní pravidla najdete na radiovém webu www.radioblanik.cz. Jsou jako vždy velmi jednoduchá. Kromě samotných přihlášených účtenek zde hrají důležitou roli i nejoblíbenější české písničky z Blaníku. Tak zamiřte na web a ověřte si vše podstatné.

Radost uděláme i těm nejmenším

Radost uděláme i těm nejmenším. Placení účtenek bude probíhat každý všední den až do 15. listopadu. A tím nekončíme. Během čtyř následujících víkendů budeme na Blaníku rozdávat spoustu značkových hraček. Pojďte společně s námi udělat radost svým dětem nebo vnoučatům. Možná vás to navíc nebude stát ani korunu. A k tomu se o víkendu 23. až 24. listopadu dozvíte kompletní obsazení našeho dalšího narozeninového koncertu na Konopišti.

Ano, na konci května příštího roku oslavíme právě zde šestadvacáté narozeniny Rádía Blaník! Pro ty, kteří se těší už teď, máme dobrou zprávu. Vstupenky na náš koncert si budete moct objednat ještě letos a nadělit si tak Konopiště pod stromeček jako dárek pro sebe nebo pro někoho, o kom víte, že mu to udělá radost.

Tak poslouchejte Blaník a užijte si pohodový podzim plný písniček a dárků! **PR**

Benátky mimo sezonu?

text: Tomáš Beránek, **foto:** Shutterstock.com, Daniel Olmos Domingo / Shutterstock.com

Pár dní v Benátkách by měl zažít každý, říká klasik. Jak to ale udělat, když podobný názor mají cestovatelé z celého světa. Jedinečné město na jadranské laguně láká ode dávna, ale rozvoj masového turismu v posledních letech dělá z Benátek odstrašující případ ouverturismu.

My z centra Evropy můžeme využít skutečnosti, že Benátky nemáme zas tak daleko. FlixBus provozuje pravidelné linky, které do Benátek nově celoročně míří. Stačí vybrat datum, zakoupit jízdenku, nasednout a vyrazit.

Nebojte se přenocovat!

Nejenže ve městě není zdaleka tolik turistů, jako v létě nebo v období karnevalu, ale ani ceny za ubytování se nešplhají do závratných výšin. V Benátkách jsou obecně nastavení proti masovému turismu, kdy ráno přijede parník a odpoledne turisty opět vyzvedne. Jděte proti tomuto trendu a nebojte se v Benátkách přenocovat, ubytování přinese zásadní zážitek navíc! Po ránu jsou Benátky nejkrásnější. Zajděte na ranní kávu a malou snídani do místního podniku typu Farini (jde o kombinaci pekárny, cukrárny a kavárny). Respekt k místním je vstupenkou do skutečných Benátek.

Mimo sezonu nelze počítat s každodenním slunečným počasím (holinky s sebou), ale i pro ten případ mají Be-

nátky řešení. Jen v bazilice svatého Marka lze strávit celý den, Chiesa d'Oro neboli Zlatý kostel je chloubou celého města, stavba na počest svatého Marka začala již v roce 828 a podílelo se na ní několik generací architektů. Již samotné průčelí je ohromující, dominují mu rozsáhlé zlacené mozaiky zobrazující biblické motivy a výjevy ze života svatého Marka. Uvnitř velkolepé mozaiky doplňují vitrážová okna a sochařskou výzdobu.

Svatý Marek a Dóžecí palác

Poutní chrám disponuje řadou ostatků, z nichž nejvýznamnější jsou pozůstatky patrona města, svatého Marka. Hrob najdete v kryptě kostela. Doporučujeme vidět také pokladnici, která shromažďuje vzácné artefakty a liturgické předměty a Museo San Marco, kde jsou k vidění originály bronzových koní a je odtud možné vyjít na balkon s výhledem na náměstí svatého Marka. Na prohlídku chrámu si vyhraďte alespoň dvě hodiny, vstupenku je dobré si zajistit dopředu (jako před každou významnou památkou mohou být fronty a vstup je omezený).

Méně lidí, více zážitků!

V sousedství stojící Dóžecí palác, neboli Palazzo Ducale, je největší světskou stavbou v Benátkách a na první pohled zaujme ornamentální růžovošedou fasádou. Lodžie a sloupořadí, motivy čtyřlístků, to vše je nejznámějším znamením benátské gotiky. Sloužil jako sídlo dóžete, ukrývá rokovací síň (Sala del Maggior Consiglio ohromí největší olejomalbou světa, Tintoretovým *Rájem* z roku 1592) i jako vězení (nějaký čas tu strávil svůdník Giacomo Casanova).

Arzenál a Gallerie dell'Accademia

Benátky jsou plné míst, která byste neměli minout. Doporučujeme navštívit Benátský arzenál – loděnici, která hostila místní vojenskou i obchodní flotilu. Vjezd do přístavu ve čtvrti Castello je chráněný ikonickými věžemi. Ačkoli se to zvenčí nezdá, jde o obrovský areál rozkládající se na 46 hektarech. Arzenál hostí přehlídku současného umění v Itálii, Bienalle di Venezia, jehož součástí je i Benátský filmový festival.

Chrám zasvěcený plně výtvarnému umění je Gallerie dell'Accademia. Shromažďuje památky vývoje benátského malířství od 14. do 18. století.

Většina skvostů byla do akademie převezena za krátké vlády Napoleona nad městem. Pod střechou Akademie jsou k vidění náboženské i světské obrazy a fresky. Jména umělců Tizian, Tintoretto, Veronese mluví za vše. Jacobo Tintoretto mimo jiné ztvárnil krádež a převezení těla sv. Marka z Alexandrie do Benátek. Dechberoucí je také cyklus zobrazující život a smrt svaté Voršily. Kdo má radši soudobější umění, nebude mít daleko do malého muzea Peggy Guggenheim, zde jsou k vidění obrazy od Picassa nebo od našeho Františka Kupky.

Opomíjená brána do Benátek

Dalších památek jsou desítky, rády, co vybrat či jak se pohybovat po Benátkách nabízí několik cestovatelských portálů, obsáhlé články najdete tamtéž. No a ještě jedna rada závěrem: jste-li v Benátkách na několik dní, neváhejte jeden z nich vyhradit výletu do Mestre, malé a opomíjené brány do Benátek. Náměstí Ferretto s kostelem svatého Vavřince má své kouzlo. Město je navíc plné parků a zeleň po pár dnech v hustě urbanizovaných Benátkách přijde vhod. **PR**

FlixBus jezdí do Benátek z mnoha míst Česka, přímá linka startuje v Liberci, zastavuje v Praze i Českém Krumlově a Budějovicích, další spojení jsou možná z Moravy – Brna, Olomouce a Ostravy. Moravané mají výhodu noční linky, v podvečer nastoupí do autobusu a ráno vystupují v Benátkách. Cesta trvá od deseti hodin v případě Brna či Českého Krumlova až do 15 hodin z Liberce. Jízdenky se dají pořídit již od 909 korun. Více hledejte na

www.flixbus.cz

Finále Plzeň rozdalo Zlaté

Letošní 37. ročník festivalu Finále Plzeň navštívilo na 16 tisíc diváků. Šest dnů nabitých nejen filmovým programem přineslo více než 180 projekcí. O Zlaté ledňáčky se utkalo devět filmů v kategorii nejlepší hraný nebo animovaný film, devět snímků v soutěži dokumentárních filmů, deset projektů v kategorii seriálová tvorba, čtyři televizní či internetové počiny v oblasti film a minisérie a 12 krátkometrážních studentských snímků.

text: a foto: Finále Plzeň

Záříjová Plzeň se v době trvání festivalu proměnila v centrum českého filmu s množstvím hvězdných hostů. Festival navštívili Pavla Beretová, Václav Neuzil, Jana Plodková, Vít Klusák, Oskar Hes, Vojtěch Vodochodský, Alena Doláková, Alžběta Malá, Stanislav Majer, Martin Finger, Vladimír Polívka, Lucie Žáčková, Veronika Žilková, Petr Lněnička a mnoho dalších.

„Tvůrci a tvůrkyně nám dali důvěru a svěřili nám letos velké množství premiér, a tak jsme mohli plzeňským divákům ukázat spoustu zbrusu nových filmů. Ať už se jednalo o zahajovací film *Rok vdovy* ve světové premiéře, o předpremiéru *Amerikánky* nebo dokumentu *Ještě nej-*

Zlatý ledňáček

Zlatého ledňáčka získaly:

za nejlepší celovečerní hraný nebo animovaný film:
Od marca do mája

za nejlepší dokumentární film:
Ještě nejsem, kým chci být

za nejlepší televizní a internetový projekt v kategorii „seriálová tvorba“:
To se vysvětlí, soudruzi! 5. díl

za nejlepší televizní a internetový projekt v kategorii „film a minisérie“:
Tři zlaté dukáty

za nejlepší studentský krátkometrážní film:
Mimo

Ceny studentských porot

za nejlepší celovečerní hraný nebo animovaný film:
Vlny

za nejlepší dokumentární film:
Ještě nejsem, kým chci být

za nejlepší televizní a internetový projekt v kategorii „seriálová tvorba“:
To se vysvětlí, soudruzi! 5. díl

za nejlepší televizní a internetový projekt v kategorii „film a minisérie“:
Tři zlaté dukáty

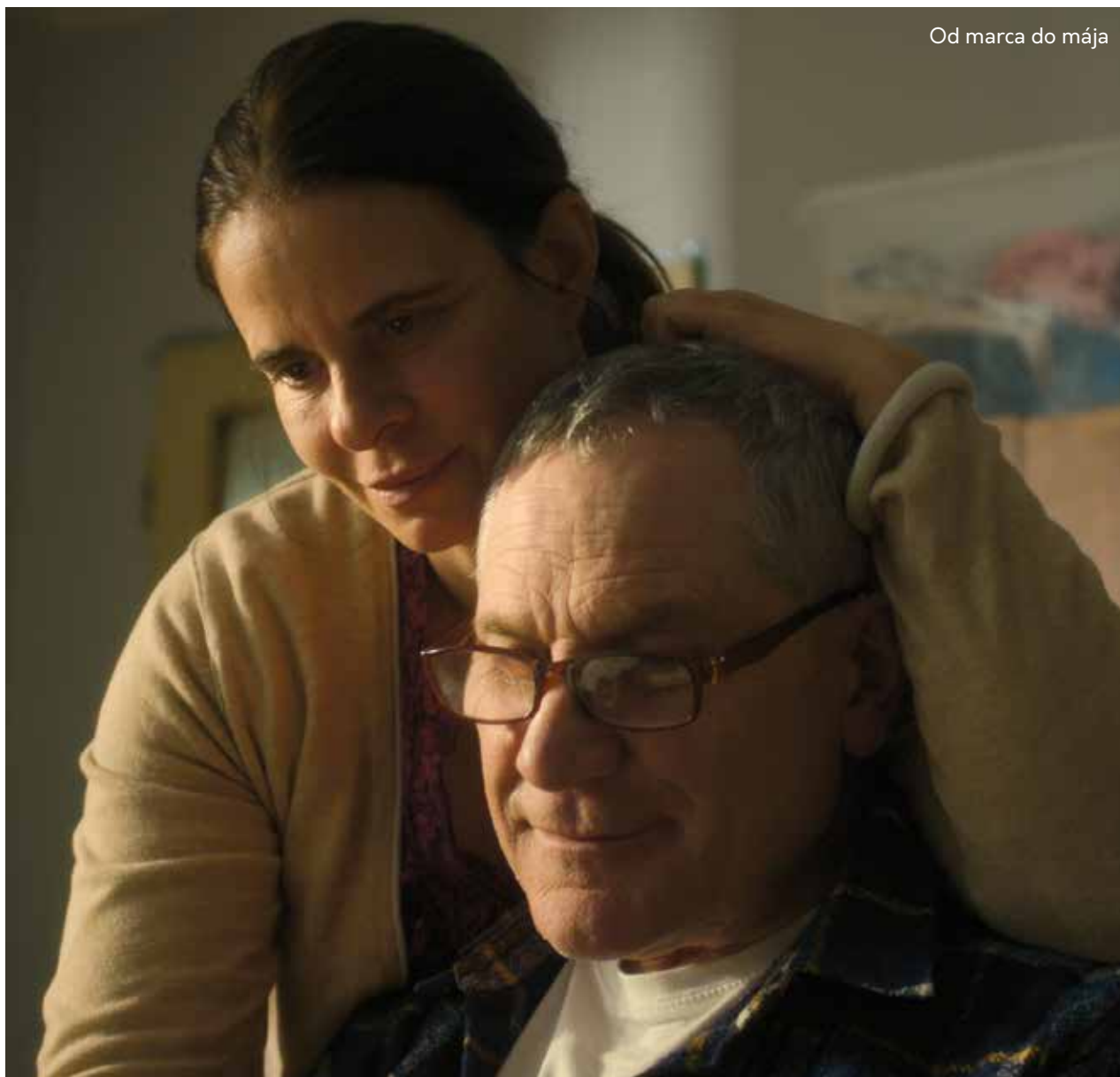
sem, kým chci být. Mezinárodní poroty nám daly velmi pozitivní zpětnou vazbu ohledně kvality současné české kinematografie. Mám pocit, že 37. ročník je jeden z nejpovedenějších za poslední roky,” řekla ředitelka festivalu Eva Veruňková Košařová.

Vyprodaná kina

Zájem veřejnosti o festivalový program potvrzují vyprodané projekce filmů *Rok vdovy*, *Architektura ČSSR 58–89*, *Amerikánka*, *Ještě nejsem, kým chci být*, *Zápisník alkoholičky*, *After Party*, *Bomba*, *tata_bojs.doc* a tři uvedení filmu *Vlny*, včetně speciálního promítání v Českém rozhlase Plzeň.

ledňáčky i studentské ceny

Od marca do mája

„Těší mě, že jsme letos divákům nabídli žánrově velmi pestrý program, stejně tak mám radost z toho, že témata a regiony představené v rámci oficiálního programu se povedlo propojit i s programem pro filmové profesionály. Diváci se tak mohli seznámit s kinematografií Pobaltí, zatímco čeští filmaři a filmařky v rámci koprodukčního panelu diskutovali o potenciálu vzájemných koprodukcí. V rámci nové sekce Ženy a film se publikum seznámilo s inspirativními filmařkami, jako součást industry programu pak byly představeny výsledky studie Ženy v audiovizuálním průmyslu: hraný film. Ačkoli závěry studie přinesly nepříliš optimistickou zprávu, věříme, že pomohou otevřít řadu zásadních témat, které pomohou přispět k postupným změnám,“ uvedla umělecká ředitelka festivalu Lenka Tyrpáková. *

O FESTIVALU:

Finále Plzeň přináší kurátorský výběr toho, co by divákům nemělo z aktuální české kinematografie uniknout. Řada filmů kiny proletí rychleji, než je divák stačí vůbec zaznamenat, některé se do distribuce ani nedostanou. Na Finále se však s nimi diváci mohou seznámit, navíc za účasti početných delegací tvůrců. Do programu zařazujeme na sto tuzemských snímků od předpremiér, premiér či snímků natočených v české koprodukci. Publikum se může seznámit i se zásadními filmy našich sousedů či dalších vybraných evropských regionů. Vítězné snímky vybírají zahraniční odborné poroty, které tak zprostředkovávají nový pohled na domácí kinematografii.

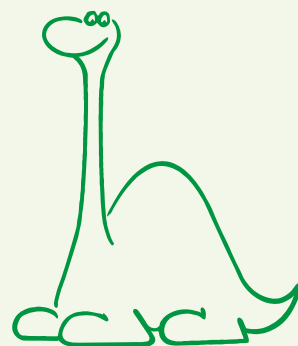
50 let ve 4 dnech

Festival dobrovolnictví ocenil půlstoletí činnosti Hnutí Brontosaurus

text: Boris Vanka, Hnutí Brontosaurus, foto: Hnutí Brontosaurus

V půlce září se v Telči uskutečnil čtyřdenní Festival dobrovolnictví DORT, který byl oslavou 50. výročí činnosti Hnutí Brontosaurus. Jeho cílem bylo ocenit dobrovolnickou činnost, připomenout roli hnutí v péči o přírodu i kulturní dědictví ČR a zároveň připravit dobrovolníky na pomoc po povodních.

Festival se kromě kulturního a vzdělávacího programu zaměřil na poděkování všem dobrovolníkům, zakladatelům a současným aktivním členům hnutí, jejichž části se podílely na ochraně přírody a kulturních památek. Ocenění obdržel z rukou předsedy Senátu Parlamentu ČR Miloše Vystrčila zakladatel Hnutí Brontosaurus, Jiří Jiránek, a další, kteří stáli u zrodu v roce 1974.

Hostem i Šabatová

Během akce proběhly různé workshopy, diskuse a přednášky zaměřené na ochranu přírody, péči o památky a rozvoj komunitní práce. Diskuse o hranicích environmentálního aktivismu se zúčastnila i bývalá ochránkyně veřejných práv, Anna Šabatová. Dobrovolníci z různých koutů republiky sdíleli své zkušenosti, úspěchy a přinesli nové nápady pro další rozvoj hnutí.

Jiří Jiránek

Akci podpořil také ministr životního prostředí Petr Hladík, který se v důsledku povodní nedostavil osobě a poslal video pozdrav. V něm zdůraznil význam Hnutí Brontosaurus, kdy zmínil, že: „Padesátka je úžasný věk, kdy je člověk zralý a dostatečně zkušený, stejně jako vaše organizace, a přitom plný síly do další práce... Vy jste prokázali svou činností, jak pozitivní dobrovolnictví ve společnosti je.“

Anna Šabatová

Festival byl také připomínkou, že dobrovolnická práce je v dnešní době nesmírně důležitá, zejména s ohledem na měnící se klima a s tím spojené výzvy, jako jsou nedávné povodně, které zasáhly území České republiky.

Ochrana přírody, péče o krajinu a komunitní spolupráce jsou klíčovými aspekty, které hnutí podporuje a které mají zásadní význam pro zvládnutí těchto krizových situací. Hnutí Brontosaurus tímto vstoupilo do nové éry s vizí, že jejich práce bude i nadále přinášet pozitivní změny v oblasti ochrany přírody a pomoci komunitám po celé zemi. *

Sametová revoluce očima Pražských symfoniků z Japonska

text: Tereza Axmannová, foto: archiv FOK

Pražští symfonikové strávili v Japonsku doslova kus historie. Rok 2024, který je Rokem české hudby, zahájili s šéfdirigentem Tomášem Braunerem na Velvyslanectví České republiky v Tokiu. Pokračovali koncerty ve skvělých japonských sálech včetně dvou večerů ve slavné Suntory Hall. Turné vyvrcholilo v Jižní Koreji. Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK zajíždí do těchto koutů Asie pravidelně co tři sezony již od roku 1986. Právě na japonském zájezdu v roce 1989 členové FOK s Jiřím Bělohlávkem, který byl tehdy šéfdirigentem tělesa, a dirigentem Petrem Altrichterem prožili i sametovou revoluci.

V pátek 17. listopadu ještě mnozí z hráčů stihli mezi balením kufrů a nakládáním nástrojů zvonic klíči na Národní třídě. Ale den na to už seděli v letadle a mířili na východ. Zápisy z kroniky orchestru hovoří o tom, jak hltali zprávy z domoviny v místním tisku a televizi. „Jak rádi bychom byli právě v těchto dnech a týdnech doma, v Praze, na Václavském náměstí, na Letné... Držíme palce, telefonujeme, mačkáme tlačítka TV... Jsme v duchu v Praze,“ napsali z Japonska svým blízkým. Ale byl to, jak píše autor kroniky Pavel Verner, „jeden z nejvýznamnějších činů v běhu života našeho orchestru“, veliký a dlouho připravovaný zájezd, který se neodřiká. I tehdy po Japonsku následovala ještě Jižní Korea a „po ní, budou-li vyřešeny protesty velké Číny, tedy také Tchaj-wan“.

Tolik událostí v tak krátkém čase

„Zkoušíme v ohromné, novotou vonící tokijské Orchard Hall. Má vlast se zde setkala s nadšenými, vřelými ohlasy. Scházíme se na pódiu u TV obrazovek s velikou starostí a s mimořádným napětím. Celý svět je pobouřen surovými zásahy VB proti studentům v Praze! (...) Právě tyto události v Praze a dále v celém Československu mají vždy, po mnoho dnů první místo i zde... Mimo jáсотu davů v NDR, kde se symbolicky ničí nenáviděná berlínská zeď násilí (dokonce za koncertování maestra Rostropoviče), mimo krásných zážitků ze sledování svatořečení naší Anežky České papežem Janem Pavlem II. za mohutné

účasti devíti tisíc československých poutníků v Římě, nevyházíme z napětí z neuvěřitelného dění u nás – doma!“

Podpora na dálku

„My, Pražští symfonikové, pocítujeme morální povinnost vyjádřit svůj postoj k posledním událostem v Praze. Přijeli jsme do Japonska jako vyslanci naší země a její vyspělé hudební kultury. Stojíme nyní otřeseni skutečností, že v době, kdy jsme se připravovali na náš krásný úkol a letěli jsme sem do Tokia, v ulicích Prahy bili příslušníci pořádkových oddílů demonstrující studenty do krve. Že se to stalo v den 50. výročí násilného uzavření českých vysokých škol německými jednotkami, se nám jeví jako výsměch všem dosavadním snahám o nápravu omylů a chyb z minulosti. Jsme přesvědčeni, že násilí není argument a nesmí být metodou, jíž budou řešeny palčivé problémy, a přidáváme svůj hlas na podporu všech upřímných snah o skutečnou obrodu naší socialistické společnosti na principech a v duchu demokracie a humanismu. Podepsáni: Jiří Bělohlávek, šéfdirigent, Petr Altrichter, dirigent, Luděk Vařbuchta, CSC., ředitel, a další. Prohlášení bylo přijato kolektivem tělesa v Tokiu 20. 11. 1989 všemi hlasy.“ Poté bylo zasláno do Prahy, československému velvyslanectví a uveřejněno na tiskové konferenci. Další prohlášení bylo přijato 27. 11. v Suntory Hall. Před koncertem v tomto nejvýznamnějším sále Japonska zazněla československá státní hymna. „Byla to opět silná chvíle. Ach, kde domov můj a jak se tam blýská!“ píše se v kronice orchestru. ✱

Berlín plný vlaků a gastro na kolejích

text: Aleš Pohořal, foto: Vít Čepický

Určitě nejsem takový fanoušek železnice jako ti, kteří objíždějí všechny akce doma i v zahraničí, ale zážitkem – už když jsem byl dítě – byla pro mne vždy nejen cesta vlakem ale i návštěva jídelního vozu, tehdy exkluzivní záležitost, na kterou jsem musel rozbít prasátko.

Přesto jsem toho nelitoval a zážitky jsem si přenesl i do hodně zralého věku. A tohle vše se končovalo do obrovské výstavy Innostrans v Berlíně, kterou jsem letos navštívil poprvé.

Varování se vyplnilo

Když jsem to vyslovil před spolucestujícími ve vlaku do Berlína, dívali se na mne tak trochu úkosem, neb polovina toho vlaku jela na tu výstavu třeba poštěstí či posedmé. V jejich očích jsem jakž takž prošel, až když jsem jim vyprávěl své zážitky v jídelním voze při kafi a snídani...

„Jedeme na výstavu poněkolkáté, jako většina cestujících v tomto vlaku, a moc se těším. I když je to v poslední době hlavně spíš pro odborníky, tak venkovní část, kde můžete vidět nejnovější vlaky i jejich vybavení, je zajímavá pro kohokoli,“ říká mně v jídelním voze spolucestující David.

Na řízku si pochutnává i německý spolucestující Brandt, který přistoupil v Drážďanech, a hned mne varuje: „Při-

pravte se na to, že tam nachodíte hodně kilometrů.“ Přehání, říkám si, ale skutečnost byla ještě mnohem horší. Je tu tolik zákoutí a různorodých pater, že vám – když jdete z bodu A do bodu B – mapa nepomůže a ti, kdo se spolehli na navigaci v mobilu, končili často místo u požadovaného stánku třeba na WC. Můj krokoměr mi pak ukáže osm kilometrů!

Zákaz pomalých vlaků

Když se konečně ocitnu ve venkovní části výstavy mezi spoustou nových vlaků, je jeden z nich ComfortJet, který představují České dráhy. Zájem je obrovský a tvoří se u něj velká fronta: „Věřím, že cestující v nových soupravách budou spokojeni. Jsou už nasazeny na trati Praha–Košice a některé soupravy jezdí také do Berlína,“ říká náměstek generálního ředitele ČD Jiří Jeřeta.

Soupravy jsou zatím bez řídicí jednotky a bistrovozu, na ty ještě čeká homologace, ale cestující o občerstvení ne-

přijdou – zatím v nich jezdí klasický jídelní vůz. „V blízké budoucnosti budou tyto soupravy jezdit také do Hamburku. Mezi ním a Berlínem však na trať ‚pomalé‘ vlaky nesmějí – jejich rychlost musí být minimálně 230 kilometrů za hodinu, a to už ComfortJet splňuje,“ popisuje Jeřeta. Jednu soupravu tvoří devět vozů s celkovou kapacitou 555 cestujících, kteří budou mít k dispozici veškerý komfort moderní doby. „V roce 2026 plánujeme jezdit už i mezi Prahou a Kodaní, některé soupravy budou nasazeny i na tratích Praha–Budapešť a Praha–Vídeň,“ dodává.

Špičková gastronomie na kolejích

Ke spokojenosti a komfortu cestujících patří stále více i gastronomie na kolejích a v té jsou Češi naprostá špička. Před pěti lety to potvrdil mimo jiné i průzkum britského časopisu Loko2, kdy tuhle kategorii vyhráli. A také to, že zástupci JLV (dříve Jídelní a lůžkové vozy) jsou ve vedení společnosti IRCG (International Rail Catering Group), která sdružuje cateringové společnosti nejen z Evropy, ale také Ameriky a Afriky. Němečtí kolegové se mě zvláště ptali, zda se i v ComfortJetech bude podávat svíčková a jestli tam budou točit pivo.

„Práci v bistrovozech ComfortJet bude trochu jiná v logistice, ale mohu ujistit všechny ty, kteří se tímto vlakem vydají, že naše služby budou i nadále na vysoké úrovni a že i přes různá specifika rozhodně svíčková a čepované pivo zůstanou,“ říká Petr Pospíšil, současný předseda IRCG. „Ve spokojenosti cestujících hrají roli i zdánlivě

maličkosti, třeba taková drobnost, jako jsou stolky pro cestující. Některé jsou například protiskluzové, jiné ne, a my se snažíme s našimi partnery vše sjednotit,“ doplňuje generální ředitel JLV Bohumír Bárta, který je zároveň místopředsedou IRCG.

Jestli vám srdce bije pro železnici a chtěli byste tuto skvělou výstavu vlaků vidět na vlastní oči také, máte na to ještě celé dva roky. Další se totiž bude konat až v roce 2026. Zajistit tak rozsáhlou expozici každý rok by zřejmě nebylo tak jednoduché. *

SKUPINA ČEZ

CHRISTMAS NIGHT RUN

30. 11. BRNO
07. 12. OLOMOUC
14. 12. PRAHA
15. 12. MOST

FÉNIX RUN
CHARITATIVNÍ BĚHY

www.christmasrun.cz

BĚH PRO DĚTI - 1 km
BĚH PRO DOSPĚLÉ - 5 km

SKUPINA ČEZ
GENERÁLNÍ PARTNER

KOTEX

NH COLLECTION PRAGUE

VÁŠ DOMOV V PRAZE

NH Collection Prague
U Mrázovky 1566
150 00 Praha 5

NH COLL
PRA

GUE RAZE

Poznáte Štíra?

text: Artem Procenko, foto: Zlatovna.cz, GoodFon

Co se skrývá za záhadným pohledem Štíra? Toto znamení zvěrokruhu s mystickou hloubkou a emocionální intenzitou je obestřeno tajemstvím, silnými emocemi a neuvěřitelnou vášní.

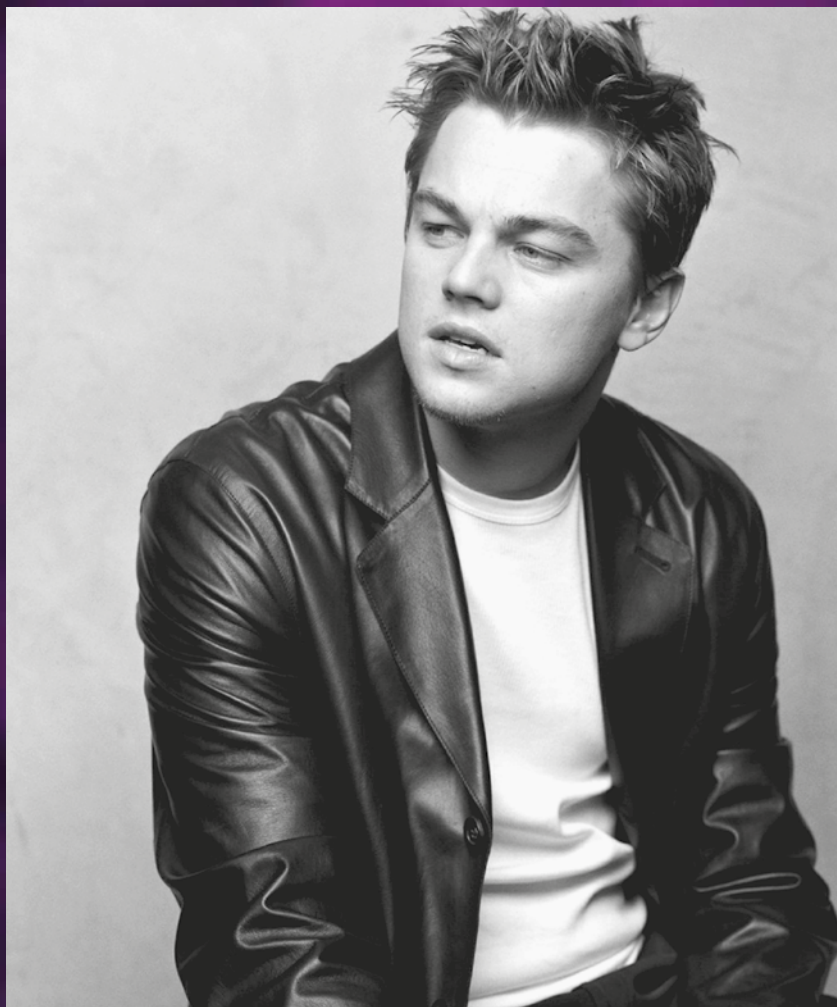
Štír, ovládnutý Marsem a jižní lunárním uzlem zatmění Ketuem, „stínovou planetou“ transformace, smrti a znovuzrození, je známý svou schopností ponořit se do hlubin lidské duše. Zrozenci ve znamení Štíra nesnášejí povrchnost, jejich život se odehrává na emocionálních a duchovních úrovních, které většina ostatních příliš nechápe.

Štíři jsou neuvěřitelně vnímaví a intuitivní. Cítí věci, které zůstávají ostatním skryté, a často mají silnou schopnost „vidět skrz“ lidi. Tato citlivost jim umožňuje chápat a prožívat emoce na hlubší úrovni, což z nich dělá jednu z nejintenzivnějších lidí, se kterými se můžete setkat. Jejich vnitřní svět je plný mystických otázek, tajemství a touhy odhalit hlubší smysl života.

Štír je znamením extrémů – miluje celou svou bytostí, ale když je zraněn, jeho bolest může být stejně silná. Nesnáší zradu a povrchnost a málokdy odpustí, pokud je jeho důvěra zrazena. Přesto je jeho loajalita pro ty, kterým skutečně věří, neochvějná. Vztahy s nimi jsou jako cesta do hlubin oceánu – plné neprobádaných tajemství a neustálého růstu.

Se Štírem se nikdy nebudete nudit. Jeho magnetická přitažlivost, vášnivost a hluboké city vás zavedou do neznámých, mystických končin, kde se mísí realita s magií. ✨

www.aregulus.com

Poznááte ve slavném Leonardovi DiCapriovi otisk tohoto znamení?

SLAVNÍ ŠTÍŘI

Ve znamení Štíra se například narodili: Indira Gándhiová, Fjodor Michajlovič Dostojevskij, Grace Kellyová, Nicolo Paganinni, Marie Antoinetta, Pablo Picasso, Voltaire, Annie Girardotová, Princ Charles, Julia Robertsová, Leonardo DiCaprio, Joaquin Phoenix, Demi Moore, Ryan Gosling, Scarlett Johansson, Karel Havlíček Borovský, Miroslav Horníček, Marta Kubišová, Marie Rottrová nebo Pavel Zedníček.

Pojištění nemusí být drahé, stačí si jen správně vybrat

Všechny nabídky Vám přehledně
a online porovnáme na

www.allpojisteni.cz

Pojištění z pohodlí domova bez jediného telefonátu*

*telefonní hovor
je nutný při
sjednávání
životního
pojištění

Psycholog radí jak na stres, lásku a vztahy

text: www.mojra.cz, foto: Shutterstock.com

Láska na pracovišti:

Riskovat nebo ne?

Zamiloval jsem se do své kolegyně. Je inteligentní, vtipná a krásná. Máme mnoho společného a myslím si, že bychom mohli být skvělý pár. Problém je, že se bojím, že pokud bych jí své city vyznal, mohlo by to ohrozit naše přátelství a pracovní vztah. Jak mám postupovat, abych neztratil to, co máme, a zároveň měl šanci na něco víc? Případně měl bych se pro jistotu vyhnout jakémukoli vztahu na pracovišti?

Na tuto otázku bohužel není jednoznačná odpověď. Záleží na mnoho aspektech – myslíte si, že kolegyně vaše city opětuje? Jsou ve vaší firmě dovolené vztahy na pracovišti? Pokud se rozhodnete kolegyni své city vyznat, je důležité být připraven na možné komplikace. Jste připraven na odmítnutí? Co by to pro vás a vaše další fungování ve

firmě znamenalo? Stejně tak je důležité, pokud by vám city opětovala, nastavit si jasné hranice fungování. Nenosit si práci domů a stejně tak nenosit si vztah do práce.

Zamilovat se do kolegyně není neobvyklé, spojení pracovního prostředí a osobní přitažlivosti často vytváří intenzivní pouto. Pracoviště je prostředí, kde trávíme velkou část našeho času. Díky pravidelným interakcím s kolegy může vzniknout silné pouto. Sdílíme s nimi nejen pracovní úkoly, ale často i zájmy, hodnoty a životní zkušenosti. To vše může vést k vzniku romantických citů. Je pochopitelné, že váháte s vyznáním svých citů, neboť se obáváte možných komplikací v pracovním a osobním životě, zvažte všechny aspekty situace a vyberte si cestu, která vám přinese nejvíce klidu a spokojenosti. ✨

Zůstal jsem bez práce těsně před důchodem: Cítím se ztracený

Od svých 20 let jsem pracoval jako konstruktér v jedné společnosti. Byla to stabilní práce, na kterou jsem se mohl spolehnout a chodil jsem do práce vždy rád. Mám za sebou řadu úspěšných projektů, ale dnešní doba si vyžaduje nové technologie, které neovládám. Teď, když mi zbývají pouhé tři roky do důchodu, mi přišla výpověď. Když mi šéf oznámil, že se se mnou loučí, bylo to jako facka. Jsem ve věku, kdy si jen tak novou práci nenajdu, a vždy a všude raději upřednostní mladšího člověka, než jsem já, a tak jsem doma a nevím, jak se s touto situací vyrovnat...

Ztráta zaměstnání, zejména v takové fázi života, je náročná a přináší mnoho otázek. Je přirozené, že prožíváte smutek, zlost, bezmoc a možná i trochu beznaděje. Dnešní pracovní trh se rychle mění a požadavky na zaměstnance jsou stále vyšší. To, že jste přišel o práci, není známkou vašeho selhání, máte za sebou úspěšnou kariéru a vaše zkušenosti jsou cenné.

Mnoho lidí se ocitlo v podobné situaci. Důležité je vědět, že nejste sám a že existují způsoby, jak se s tímto

problémem vyrovnat. Zkuste se na situaci podívat z jiné perspektivy. Ztráta zaměstnání může být sice bolestivá, ale zároveň může být i příležitostí k novému začátku. Neuzavírejte se do sebe. Je důležité v tomto období jít ven mezi lidi a netrápit se tím sám mezi čtyřmi stěnami. Zkuste se zapojit do různých aktivit, které vás baví. Můžete se věnovat svým koníčkům, dobrovolnictví nebo se vzdělávat v nových oblastech. Nezapomínejte, že i v tomto věku máte mnoho možností. Důležité je mít pozitivní přístup a být otevřený novým zkušenostem. *

Tlak okolí a vlastní touha: Chci dítě, ale partner ne

S partnerem jsme spolu už pět let, milujeme se, máme společné zájmy a naše soužití je většinou harmonické. Přesto se stále častěji potýkáme s jedním velkým problémem: mou touhou po dítěti. Všichni kolem nás už děti mají a cítím na sebe stále větší tlak, abych také založila rodinu. Já si dítě nesmírně přeji, představuji si, jak budeme společně vychovávat naše malé stvoření a jaké to asi bude, být mámou. Partner ale na děti zatím připravený není a neví, jestli vůbec někdy děti

chtít bude. Cítím se z toho ztracená. Mám se smířit s tím, že se naše cesty možná rozejdou?

Touha po dítěti je často hluboce zakořeněná v ženské duši. Je důležité si uvědomit, že tato touha je často ovlivněna nejen biologickými hodinami, ale i společenským tlakem a osobními představami o životě. Musíte si tedy nejdříve vy sama odpovědět na otázku, jestli dítě chcete teď vy sama, nebo ho chcete teď, protože ho mají jiní? Pokud si odpovíte, že dítě nemusí být nutně otázkou pár měsíců, je potřeba si stanovit si čas, kdy byste chtěla počít.

Na druhou stranu, váš partner má pravděpodobně své vlastní důvody, proč s otázkou dítěte otálí. Může se bát ztráty svobody, finanční nejistoty nebo jednoduše ještě není připraven na tak velkou změnu v životě. Pokuste se o otevřený rozhovor bez obviňování. Vysvětlíte své pocity a proč je pro vás dítě tak důležité, dbejte na to, aby váš partner měl také prostor vyjádřit své obavy a pocity. Snažte se pochopit jeden druhého. Někdy je potřeba si dát čas na rozmyšlenou a možná se vaše pocity nebo situace změní. I když je to těžké, je důležité respektovat rozhodnutí partnera. Pokud se vaše představy o budoucnosti příliš liší, možná není váš vztah dlouhodobě udržitelný. *

Nejsou Benátky

Italské Benátky jsou oblíbenou destinací turistů z České republiky. Ne každý ale ví, že i ty naše, ty nad Jizerou, mají návštěvníkům co nabídnout. Pojďme se vydat na výlet do těch našich středočeských.

Kousek od Prahy, 20 minut po dálnici D10 směr Mladá Boleslav, se nachází městečko, jehož dominantou je nepřehlédnutelný renesanční zámek, který je obklopen parkem s řadou zajímavých budov, soch a kašen. V zámku sídlí regionální muzeum a Muzeum hraček.

Muzeum Benátecka přes zimu odpočívá, jeho brány se opět otevřou až s novou sezónou v dubnu příštího roku. I místní Bílá paní musí nabrat síly na příští rok. Přeci jen takové strašení je hodně náročné.

Benátecké Muzeum hraček je opravdový unikát, tam zatím sezóna ještě neskončila. I v listopadu se můžete

o víkendech přijít podívat na hračky, se kterými si hrály děti před více než 100 lety. Raritou jsou hračky z dalekého Japonska. Vystaveny jsou zde historické panenky kokeši nebo vzácné pokojíčky a domečky pro panenky. Pro větší skupiny lze telefonicky domluvit i otevření muzea v jiné dny. Kontakty jsou na webových stránkách muzea <https://toymuseum.cz/>.

„Zámecký park je snad nejkrásnější na podzim,“ říká starosta města PhDr. Karel Bendl. „Hraje všemi barvami. V našem parku totiž sezóna nikdy nekončí, návštěvníci se k nám mohou přijet podívat během celého roku,“ zve Bendl. V parku i na nádvoří zámku jsou umístěny kopie i zrestaurované originály historických soch. A do-

jako Benátky

konce v termínech městských akcí se můžete podívat do zámeckého lapidária, kde jsou umístěny vzácné originály barokních soch. Ze zahrady je nádherný výhled na město rozkládající se na břehu řeky Jizery.

Za prohlídku rozhodně stojí i Husovo náměstí, které nemůžete minout, když přijíždíte k zámku. Jeho dominantou je kaple sv. Rodiny, které místní přezdívají, vzhledem k jejímu tvaru, „Kafemlejnek“. Za pozornost stojí třeba „Dům u Ryby“ nebo „Krohův dům“.

Pro ty, kteří ještě nezazívali jízdní kola, jsou pořád ještě ideální podmínky k projížděním kolem města. Síť udržovaných cyklostezek a obnovených polních cest se můžete vydat na průzkum okolní přírody a navštívit lokalitu revitalizované nivy

řeky Jizery nebo se podívat k rezervaci Travniny na stáda divokých zubrů a koní. Cyklisté si mohou sestavit trasu dle vlastní představy. Trasy jsou vhodné i pro rodiny s dětmi. Cyklomapa je ke stažení na webových stránkách města: www.benatky.cz.

„Ani po skončení turistické sezóny v Benátkách nezahálíme. Na podzim i v zimě se koná řada tradičních kulturních akcí. Příkladem mohou být zářijové burčákové slavnosti nebo řada koncertů Kruhu přátel umění, které jsou v letošním roce věnované připomínce 200. výročí narození Bedřicha Smetany,“ dodává Bendl. Právě Smetana působil v Benátkách jako učitel hudby hraběte Felixe Leopolda z Thunu a Hohensteinu. Na jeho počest se letošní Benátské operní gala celé neslo ve znamení Smetanovy hudby. Další

z významných zimních akcí je benátecký advent. Starosta Bendl dále doplňuje: „Tradiční zahájení adventu letos vychází na neděli 1. prosince. Husovo náměstí se promění v místo přátelského setkání benáteckých občanů. Vánoční písně v podání žáků naší Základní umělecké školy J. A. Bendy nebo žáčků místní mateřské školy dokreslí adventní atmosféru. Typické adventní trhy lákají na různé dobroty nebo svařák. Ale to pořád není všechno. Po celý prosinec se koná řada akcí, ať už to jsou mikulášské nadílky, koncerty, zpívání v kostele, mše, předvánoční a vánoční setkání dětí či místních spolků nebo rozdávání betlémského světla. Pomyslným zakončením letošních akcí je novoroční ohňostroj.“

Dostat se do Benátek nad Jizerou je nyní mnohem snadnější i díky nově otevřenému sjezdu z dálnice D10. Kolem opravené kapličky u nového kruhového objezdu se nyní jezdí mnohem bezpečněji a plynuleji než skrze původní křižovatku. Kruhový objezd byl otevřen letos v srpnu. „Tato okružní křižovatka je jedním z objektů, které budou sloužit k obchvatu Benátek nad Jizerou. Další část obchvatu byla uvedena do předčasného užívání nyní v říjnu. Jedná se o takzvanou sestupnou komunikaci, která slouží jako hlavní přívaděč vozidel do místní průmyslové zóny. Díky této komunikaci odkloníme dopravu těžkých nákladních vozů z centra Benátek. Tuto důležitou dopravní stavbu vnímáme jako nezbytnou pro zvýšení bezpečnosti a snížení hluku a prašnosti ve městě,“ říká Karel Bendl, starosta města Benátky nad Jizerou a zastupitel Středočeského kraje.

Do českých Benátek, těch nad Jizerou, opravdu můžete přijet během celého roku a město vás přivítá s otevřenou náručí. **PR**

Naivní umění očima Josefa

text: Ema Lujza Chudá, foto: archiv E. L. Chudé

Naivní umění je o zachycení světa tak, jak ho vidí a vnímá sám umělec bez ohledu na pravidla a konvence. Mezi významné české představitele tohoto směru patří Josef Hlinomaz a Slávka Krátká. Zatímco Hlinomazovy obrazy zaujmou humorem a bizarními příběhy, současná malířka Krátká ve své tvorbě klade důraz na symbol domova, který považuje za středobod lidského života. Právě tito umělci měli v průběhu září vystavená svá díla na společné výstavě v Galerii Mánes. Jaký je jejich příběh a jaký odkaz zanechávají jako malíři?

◀ Josef Hlinomaz, *Příběh psa*

▼ Josef Hlinomaz, *Slavnostní rozmrazování mezinárodního krotitele*

Josef Hlinomaz: Malující šašour s talentem vypravěče

Josef Hlinomaz (1914–1978) je známý především pro své filmové role, které byly obvykle menšího rozměru, ale díky jeho schopnostem velkého charakteru. Příkladem je role pistolníka Grimpa z filmu *Limonádový Joe aneb Koňská opera* nebo hospodského Palivce z filmu *Dobrý voják Švejk*.

Herectví pro něj však bylo spíše vedlejší rolí – jeho životní vášní bylo malování, kterému se intenzivně začal věnovat v roce 1944, po uzavření divadel nacisty. „Malování mám rád, protože jsem u něj sám a nikdo mi do něj nekecá,“ pronesl Hlinomaz, který sám sebe označoval jako „malujícího šašoura“ a „surreneoaivistu“. Jeho tvorba se vyznačuje nezaměnitelným smyslem pro humor, satirou a schopností vyprávět příběhy. Mnohé obrazy navíc často nesou velmi specifické názvy, které jejich narativní charakter podtrhují.

Hlinomazova díla byla obdivována již za jeho života, ale dnes vzbuzují, zejména mezi sběrateli, ještě větší zájem. Vedle malby se věnoval také knižní ilustraci – jedním z jeho nejvýznamnějších počinů je ilustrace knihy *Bylo nás pět* Karla Poláčka z roku 1967.

Jeho život nečekaně skončil v létě roku 1978 během dovolené ve Splitu, kde ve věku 63 let zemřel na následky nemoci.

Hlinomaze a Slávky Krátké

Slávka Krátká: Malířka snových domků

Slávka Krátká se k malování dostala až kolem padesátky poté, kdy opustila vystudované stavitelství – projektování. V oboru působila řadu let, a právě tam se prohloubila její láska k domům, které jsou výrazným motivem jejích obrazů. „Domov vnímám jako klíčový symbol našeho života – je to místo, kde se rodíme, žijeme a umíráme,“

zmiňuje Krátká, která se technikou kresby a následně malby začala zabývat intenzivněji poté, co se před více než třiceti lety seznámila se svým nynějším manželem, akademickým malířem Lubomírem Krátkým.

Naivní umění jí umožnilo osvobodit se od pravidel, která ji provázela v její předchozí profesi. Tato svoboda se odráží v dílech, která diváky zavádějí do přímořských vesniček a pestrobarevných velkoměst. V jejích obrazech lze nalézt humorné příhody každodenního života ale i imaginární příběhy. Své obrazy vystavovala již v New Yorku, Hongkongu, Miláně nebo Barceloně. Stálou výstavu jejích obrazů lze najít v centru Prahy v její Galerii Slávky Krátké na adrese Jungmannova 18. Galerie poskytuje oázu klidu uprostřed rušného velkoměsta a zve všechny návštěvníky k bezplatné prohlídce. Slávka Krátká se svými obrazy snaží poskytnout útek z dnešního uspěchaného světa a přinášet divákům pocit dobré nálady.

V tomto směru se její tvorba prolíná s Hlinomazovou – oba malíři vnímají své umění jako prostředek k přenosu radosti, pohody a humoru. I když pocházejí z odlišných generací, spojuje je schopnost vyprávět příběhy skrze obrazy a nabízet divákům možnost uniknout do jiných světů. *

Slávka Krátká, ►
Nábřeží s vyhlídkou,
akryl 50x60 cm

hybrid mu sluší a prospívá

Kdysi se říkalo, že malá auta hybridní pohon nepotřebují. Svou nízkou váhou jsou úsporná sama o sobě a implementace hybridního systému je neúměrně prodraží. Dnes je ale všechno jinak. Automobilový průmysl nemilosrdně svírají emisní kleště a spalovací motory pomalu opouštějí scénu. Hybridní pohon je tak jedním z nejefektivnějších a nejdostupnějších řešení mobility. Peugeot 208 hybrid je toho jasným důkazem.

Ač nejmenší z modelové řady Peugeot, toto liviče má rozhodně šarmu na rozdávání. Kromě atraktivního svěžího vzhledu láká i praktičností, kterou byste u takto malého vozu neče-

kali. Konstrukteři mu nadělili spoustu technologických vymožeností a vychytávek, designéři ho zase vybavili čistými a plynulými křivkami, které evokují sportovního ducha, vitalitu a radost z jízdy. Stejně atraktivní je ale i uvnitř. Tam objevíte pro Peugeot typické uspořádání interiéru nazvané i-Cockpit. Pro model 208 je charakteristický i-Cockpit s unikátním způsobem promítání údajů nutných k řízení. Zobrazují se ve formě efektních hologramů a v závislosti na jejich aktuálnosti připlouvají blíže k očím řidiče, čímž se zvyšuje jeho reaktivita asi o půl vteřiny. Tento způsob je efektní a zároveň zvyšuje bezpečnost.

Chytrá investice

Peugeot 208 disponuje nabídkou benzinových pohonů PureTech o výkonu 75 nebo 100 koní. Ty jsou cenově nejvýhodnější. Základní motor s pětistupňovou manuální převodovkou startuje těsně za hranicí 400 tisíc korun. Na opačném konci cenového žebříčku jsou plně elektrické

verze s cenovkou přes 800 tisíc korun. Zlatá střední cesta vede k hybridnímu pohonu. Zde můžete volit mezi variantou o výkonu 100 koní, kterou pořídíte za 525 tisíc korun. Za 36 koní navíc si připlatíte 30 tisíc korun. Hybridní pohon je velice efektivní. Dobíjí se výhradně rekuperační a objede se tak bez zásuvky. Přitom ale dokáže snížit spotřebu až o 15 % ve srovnání s benzinovým motorem, což představuje asi litr na sto kilometrů. Investice, kterou do něj vložíte, se vám tak díky této úspoře paliva pravděpodobně vrátí ještě před koncem pětileté záruky.

Šetří a pomáhá

Úsporu benzínu ale výhody hybridu nekončí. Hybridní ústrojí, které se skládá z elektrického a benzinového motoru, totiž dokáže ze spojení sil obou motorů maximálně vytěžit. Elektromotor totiž nejen šetří palivo, ale je-li třeba, dokáže svému benzinovému protějšku poskytnout patřičnou vzpruhu, což oceníte zejména při předjíždění, které je tak mnohem bezpečnější. Při jízdě je pak vůz příjemně svižný, hbitý, snadno ovladatelný a neustále připravený zprostředkovat vám intenzivní zážitky z řízení.

Posádku chrání lví silou

Dynamickou jízdu si nejvíc užijete, budete-li mít jistotu, že vaše bezpečí hlídá spolehlivá a účinná armáda asistenčních systémů. A tu má Peugeot 208 takovou, že mu mohou závidět i vozy vyšších segmentů. Uvedme například poloautomatické řízení, rozšířený systém rozpoznání dopravního značení, systém sledování mrtvého úhlu, varování před neúmyslným opuštěním jízdního pruhu nebo nouzové brzdění. Další doplňky jako Visiopark 1 a jeho 180° kamera spojená s funkcí Full Park Assist vám zase podstatně usnadní každodenní parkování. Nepostradatelného pomocníka objevíte i v 3D on-line navigaci. Ta vám poradí vám nejlepší cestu dle aktuálního provozu, najde volné parkovací místo, předpovídá počasí, monitoruje ceny na okolních čerpacích stanicích či varuje před radary.

Rozumí vaší náladě

Zmiňme ještě jeden z doplňků výbavy, který vám sice život nezachrání, ale zato si vás jednoznačně získá svou roztomilostí. Jedná se o působivé ambientní osvětlení

v osmi volitelných barvách. Tlumeným světlem vám prozáří interiér a vytvoří neopakovatelnou atmosféru. Máte chuť na energickou červenou, chladivou bílou nebo spíše uklidňující zelenou? Růžová vytvoří romantický nádech a modrá zase navodí pocit osvěžení. Jednotlivé odstíny jsou sladěny s centrálním dotykovým displejem a chcete-li, mohou se měnit automaticky dle zvoleného jízdního režimu.

Prostornost vás nezklame

Snem mnoha motoristů je vůz, který je zvenku malý, a uvnitř naopak panuje štědrá prostornost. Tomuto zdánlivě nesplnitelnému cíli se Peugeot 208 blíží svými optimalizovanými rozměry a šikovnými řešeními. Jeho délka je 405,5 cm, šířka 174,50 cm a výška 143 cm. Interiér je příjemně vzdušný a prosvětlený.

Uveze tisíc litrů

Nakonec ještě nahlédněme do zavazadelníku. Jeho objem pod krytem činí 309 litrů. Po složení zadních sedadel však naroste na úctyhodných 1163 litrů. Pokud by vám kufr Peugeotu 208 nestačil, stále máte k dispozici celou řadu praktických úložných schránek uvnitř vozu. Jedna z nich je například pod loketní opěrkou, další před řadič pákou a jiný, nesmírně šikový uzavíratelný prostor najdete ve středové konzole. Ten je jak dělaný pro umístění telefonu, který se zde může indukčně dobíjet. **PR**

Cena od **405 000 Kč + 5letá záruka**

Česká věda pomáhá v boji o menší a výkonnější čipy

České instituce v čele čipové inovace: scintilační detektory pro bezchybnou výrobu

text: Petra Köppl, foto: Intel Corporation & Martin Malý, FZÚ

Jak moc je světová ekonomika závislá na produkci i výkonu čipů, se ukázalo před dvěma roky během čipové krize. Nedostatek polovodičů zásadním způsobem omezil výrobu v průmyslu a katastrofické titulky vévodily titulním stránkám novin, protože čipy se skrývají také v ledničkách nebo LED žárovkách a jsou potřeba pro automobilový i vojenský průmysl.

Umělá inteligence, chytré telefony, superpočítače potřebují stále výkonnější, menší a efektivnější čipy, které spotřebují méně energie. Samotné čipy se vyrábějí převážně v Asii a USA, ale evropské firmy v čele s holandskou firmou ASML stále vedou ve výrobě litografických strojů nezbytných k jejich produkci.

Scintilační detektor

Na vývoji litografických strojů, které čipy vyrábí, se podílejí i dvě české instituce – Fyzikální ústav Akademie věd České republiky a firma CRYTUR. Společně vyvíjí speciální detektor, který kontroluje kvalitu čipů na křemíkovém substrátu v průběhu stovek operací v litografickém procesu, odhaluje vadné elementy, a zvyšuje tak kvalitu a efektivitu výroby.

Tento scintilační detektor, jehož úkolem je převádět elektronový svazek ve skenovací elektronovém mikroskopu na viditelné světlo efektivně detekovatelné citlivými fotodetektory, bude kontrolovat litografii vytvořené kresby, kde je v čipových strukturách až sto milionů tranzistorů na milimetr čtvereční.

Intel dokončil instalaci nejpřesnějšího stroje na světě pro výrobu čipů

roskopu na viditelné světlo efektivně detekovatelné citlivými fotodetektory, bude kontrolovat litografii vytvořené kresby, kde je v čipových strukturách až sto milionů tranzistorů na milimetr čtvereční.

Pouhé dva nanometry!

Výzkum probíhá v rámci evropského projektu vedeného nizozemskou firmou ASML, jež v letošním roce instalovala nejnovější prototyp svého stroje ve firmě INTEL v USA. Scintilační materiály a detektory jsou významnou součástí produktového portfolia firmy CRYTUR a uplatňují se všude tam, kde je potřeba monitorovat ionizující záření, tedy například v lékařském zobrazování (CT, PET), bezpečnostních technikách, monitoringu životního prostředí a podobně.

Litografické stroje umožňují vytvářet složité vzory na křemíkových destičkách a tím formovat samotné čipy. Intel byl jednou z prvních společností, která investovala přibližně 400 milionů dolarů do nizozemského stroje, který bude produkovat čipy s rozlišením pouhých dvou nanometrů. Jeden nanometr je 10^{-9} neboli jedna miliardtina metru.

Desetitisíkrát tenčí než vlas

Umíte si představit pěšinku širokou dva nanometry, což je jenom pár desítek atomů ve struktuře materiálu a více než desetitisíkrát tenčí než lidský vlas? Takové je rozlišení, které bude stroj při „kresbě“ na polovodičový substrát dosahovat a které je rozhodující pro množství tranzistorů, jež se na substrát vejdou.

Výrobu čipu si můžete představit jako expozici filmu. Na citlivou křemíkovou destičku, tzv. wafer, se vypálí vzor s pomocí extrémního ultrafialového (EUV) záření. To vytváří silný laser, který dopadá během jedné sekundy postupně na asi 50 tisíc mikrokapek cínu, a zahřívá je na teplotu téměř 40krát vyšší, než je průměrná teplota

Profesor Martin Nikl s optickým kryostatem

povrchu Slunce. Odpařením cínových mikrokuliček při jejich ozáření intenzivním laserovým zářením vzniká plazma, z níž se generuje EUV expoziční záření.

Osvícená vrstva

EUV záření se odráží od masky obsahující šablonu požadovaného obvodu a poté je vedeno reflexním systémem, který využívá zrcadla k osvětlení litografické vrstvy na křemíkovém waferu. Ten se po ozáření „vyvolá“ jako fotografický film a pak následuje leptací proces, který kresbu do waferu „vtiskne“.

Je to vlastně stejné, jako jsme kdysi kreslili obrázek plošných spojů na pauzák, přiložili na desku plošných spojů s fotografickou emulzí a osvětili ultrafialovou lampou... rozlišení bylo tehdy dané nejmenší velikostí trubičkového pera, tedy několik desetin milimetru. *

VĚDĚLI JSTE, ŽE?

Nejnovější generace iPhonů má osm výpočetních jader s celkem asi sedmi miliardami tranzistorů, které mohou provádět až osm bilionů výpočtů za sekundu.

Pokud bychom vyrobili dnes užívané čipy technologií používanou ještě před padesáti lety, byly by přibližně stejně velké jako volejbalové hřiště.

Zatímco v roce 1970 obsahoval jeden mikroprocesor přibližně jeden tisíc tranzistorů, dnes je to více než 55 miliard.

COLOR

MUSIC RADIO

FUNK / SOUL / R&B / HIP-HOP
WORLD MUSIC / REGGAE

COLOR Music Radio / Všechny barvy hudby

www.radiocolor.cz

Střídání neschopných s neschopnými, na jejichž neschopnost se zapomnělo

text: Dagmar Tichá, foto: Jan Branč

Zuzana Bubílková. První dáma české politické satiry a kromě jiného také moderátorka pořadu Jakože cože!? televize A11. Její televizní diskuze s politiky sice nejspíš nic nevyřeší, ale s paní Bubílkovou se zaručeně pobavíte! U jakých zpráv si ona sama říká ono pověstné „jakože cože“? Jaká média sleduje a vidí na současné scéně svého relevantního nástupce? Rozhovor jsme vedly krátce po senátní volbách, proto se některé odpovědi vztahují právě k jejich výsledkům nebo k událostem, které na české politické scéně následovaly.

Náš rozhovor vzniká u příležitosti uvedení nového pořadu televize A11. U jakých zpráv si vy sama řeknete „jako cože!“? Je ještě vůbec něco, co vás k takové reakci po letech v politice vybudí?

Budete si divit, ale ano, vybudí. Teď je takové období, kdy si to říkám pořád. Protože to, co se u nás momentálně děje, je neuvěřitelné a říkáte si proč?

Jen než jsem přišla z domova do A11 na natáčení dalšího dílu Jakože cože!?, jsem se dozvěděla, že Lipavský pokračuje (pozn. red.: Jan Lipavský oznámil své servání v roli ministra zahraničních věcí po odvolání Ivana Baroše z postu ministra pro místní rozvoj a po odchodu České pirátské strany z vlády, resp. po odstoupení od koaliční smlouvy), ale že odchází od Pirátů a že Richterová v čele sněmovny nevádí, i když od Pirátů neodejde. Piráti jdou do opozice, takže Richterová bude v čele sněmovny za koalici v opozici... Miroslav Kalousek, který vystoupil z TOP 09, nepřímo potvrdil, že se hodlá podílet na založení nové strany, podle mě je vcelku pravděpodobné, že Lipavský tam zamíří, takže si odchodem od Pirátů jen uvolnil ruce. A jsou tu lidé, kteří to budou podporovat. Já předpokládám, že mezi nimi budou významní podnikatelé, milionáři, miliardáři, například Karel Janeček. Takže budeme mít v politice mnohem víc Babišů, ale nikdo z nich tam nebude přímo.

Lidé jsou zkrátka tak blbí, že budou zase volit ty samé staré ksichty. Starý ksicht je starý ksicht. Já už jsem to kdysi říkala, že tohle je střídání neschopných s neschopnými, na jejichž neschopnost se zapomnělo.

Nebo takový Topolánek. Co má co Topolánek, který skončil, jak skončil, kritizovat současnou politickou scénu? Ať se podívá na svého Dalíka, který dokonce seděl ve vězení. Výbornou otázku měla také Pirátka Zuzana Klusová

na Marka Výborného, ministra zemědělství, kdy že už bude registr psů? To je fakt podstatná otázka v dnešní době! Mě nechybí ani tak registr psů, mě spíš chybí registr oslů... Topolánek na to reagoval slovy, že by ho zajímalo spíš, kdy bude registr krav... Klusová to vzala osobně a odpověděla mu, že registry hospodářských zvířat už existují, ale že neví, zda v něm jsou volové. Nám pomalu krachuje ekonomika, nejsou peníze na povodně, protože se ukázalo, že Evropská unie těch 50 miliard nemá – takže je otázka, zda je na tom Evropská unie jako jednotlivé státy Evropské unie – a my tady řešíme registr psů nebo jestli někdo potřebuje registr krav anebo volů. To vám hlava nebere. To jsou lidé, kteří vedou stát a baví se na takové úrovni? To mě přivádí k mému oblíbenému vtipu. Víte, jaký je rozdíl mezi zvířetem v přírodě a zvířetem v politice? Zvířata v přírodě každý rok vyvádějí mladé. Zvířata v politice jenom vyvádějí.

A baví vás tohle sledovat?

Mě by asi nebavilo dělat klasické rozhovory, kde nesmíte dát najevo, co si o tom myslíte vy, nebo moderovat, kdy nesmíte říct svůj názor, být satirický. Cítím ale, že to ještě pořád ovlivňuje můj život. Já už bych se o to jako

**LIDÉ JSOU ZKRÁTKA TAK
BLBÍ, ŽE BUDOU ZASE
VOLIT TY SAMÉ STARÉ
KSICHTY. STARÝ KSICHT
JE STARÝ KSICHT.**

důchodkyně starat nemusela. Úspory mám, nějak bych to doklepala. Syna mám v Americe, určitě se sem nevrátí a řeší politickou situaci ve Státech: Trumpa a Harrisovou. Mně to ale nedá. Myslím, že je to důležité. Vezměte si, že tady důchodci rozhodují, jak to bude dál. Všimněte si, že všechny strany kašlou na všechno, jenom si obcházejí staré lidi. Ti, co obcházejí mladé lidi, na to doplatí, protože ti mladí pak k volbám nepřijdou. Podívejte se na Piráty, kteří byli stranou pro mladé, a jak dopadli.

Běží vám pořád doma ČT24?

Já mám ČT24 zapnutou, když jsou volby. Nebo i jiné stanice. Třeba Prima CNN News, ta má někdy lepší hosty a více si tam dovolí. Česká televize je pořád ta vládní vlnka. I když je veřejnoprávní, tak si nic nedovolí. Když Fiala nastoupil s tím, že de facto vyhráli volby, že senátorů mají společně víc, než má ANO, takže ANO volby v podstatě prohrálo, na Prima CNN News si dovolili říct, že by měl Fiala příznat prohru ODS, že přišli o pět senátorů. Na České dělali krkolomné propočty. Aby to vyšlo ve prospěch koalice a ODS. No a do toho Pekarová, která ví, že by se bez ODS a koalice nedostali do sněmovny, tak prohlásila, že i TOP 09 zvítězila nad ANO, protože když se to přepočítá na počet kandidátů strany, tak v podstatě vyhráli...

Mně to připadá směšné, když se lidé neumí podívat na život reálně. Já se u toho bavím. Je to jako v tom vtípu, kdy se manželka baví s manželem – politikem. On jí říká: Mě budou volit všichni inteligentní a ekonomicky vzdělaní lidé. Ona mu odpovídá: No jo, ale ty potřebuješ, aby tě volila většina.

Zhoršuje se podle vás to, co si kdo dovolí v médiích říkat? Ať už politik v debatách nebo novinář, který může do něčeho jít nebo si z něčeho utahovat? Co říkáte třeba na výraz nepravda?

Nepravda je něco mezi lží a pravdou. Nepravda je to, co se nelíbí politikovi. Tlaky tu byly a vždycky budou. Teď jsou jen rozvrstveny do více oblastí, třeba i do byznysu. Po revoluci tlačily na média všechny pravicové strany – ODS, ODA... po každé zpravodajské relaci následovalo 50 telefonátů od politiků a všichni byli nespokojení. Říkali jsme si, aha, to jsme to udělali dobře, když jsou nespokojení všichni.

Nikdo mě nepřesvědčí, že nejsou tlaky třeba na ministra spravedlnosti, že na něj není tlak odevšad. Některé kauzy se pod koberec zametají úplně neuvěřitelným způsobem, jiné se zase nafukují, třeba Čapí hnízdo, čemuž už

se lidé smějí. Nebo kauza Peroutky nebo aktuální oslava Zemanových narozenin. Prokristapána, byla to soukromá oslava, tam může jít, kdo chce. Nebo nálepkování. Toho, kdo je třeba proruský dezolát.

Myslíte, že to zmíněné nálepkování souvisí s celkovou hrubostí mezi lidmi, poklesem vzdělanosti i celkové úrovně v politice? Že lidem stačí povrchní témata, jako je právě Čapí hnízdo, Peroutka, popelníček?

To je politický boj. Záměrné zveličování některých věcí, aby se společnost rozdělila na pro a proti. Kdo bude mít víc pro, kdo bude mít víc proti. Cílem je, aby lidé nevnímali argumenty jiné, než které se hodí těm, kdo jsou současně u moci. Příkladem je třeba válka na Ukrajině. Už i Zelenskij hovoří o tom, že by měla skončit. U nás ale kdo řekne, že by měla skončit, je okamžitě putinovec. Já si také myslím, že by měla skončit, a nejsem žádný putinovec. Je vidět vliv těch, kteří jsou placeni za manipulace třeba v diskuzích na internetu. Podněčují tyhle názory. Ale ono to tak není, ty názory nejsou většinové! Internet slouží k manipulaci lidí. Už dávno není věcí, která ulehčuje komunikaci či obchod. Je tam plno šmejdů, těch, kteří vás chtějí zblbnout nebo připravit o peníze.

Ty tlaky jsou podle mě stále stejné. Jen jsou rozvrstvené do různých skupin, tlačí se jinými prostředky než kdysi. Vy si můžete říct svůj názor a tím můžete říkat i voloviny. A lidé, méně vzdělaní nebo třeba mladí, si pak myslí, že jsou to většinová přesvědčení. To samozřejmě nejsou.

Nepropadáte beznaději, že se stejně nikdy nic moc nezmění?

No, to je pravda (smích). Myslím, že to teď poznali už mnozí, že ať už je u kormidla kdokoli, stejně základní věci nemůže vyřešit. Je to komplikované a to, co se slibuje v předvolebních kampaních, nemůže vyřešit nikdo. To by stálo asi tak pět státních rozpočtů. Jsou to úplné hovadiny. Je to boj o moc. Rozdílly jsou minimální v tom, kdo bude koho upřednostňovat – pravice více byznys, levice bude víc rozdávat... třeba teď paní Maláčová se stala šéfkou SOCDEM, svého času měla přezdívku Venezuela nebo Dávkomat. A ona už zase nasadila svůj oblíbený slovník. Že se tu nesmí vykořisťovat chudí. Na to část lidí slyší. Ale ony se daně budou platit stejně. Jak mohou chudí doplácet na bohaté? Když se platí daně, tak bohatý platí víc.

Co se v politice podle vás od revoluce povedlo?

Velký klad byl vstup do NATO. O Evropské unii nejsem přesvědčená, ale my jsme tak malý stát, v takovém obklopení jiných, s nebezpečím ze strany východu... Asi jině
v ý c h o -

disko nebylo, ale mám výhrady, kam se Evropská unie ubírá. Nechápu, proč se začala sjednocovat i politicky. Původní záměr Evropského hospodářského společenství coby ekonomického spolku byl skvělý.

Co se podařilo, jsou také eRecepty. Je to velká úleva, že nemusíte čekat někde v čekárnách, riskovat třeba nákažu. A hlavně je fajn, že už si na to zvykli i starší doktoři z řad praktiků. Zkraje mi občas říkali, že to zrovna nefunguje, že ten systém eReceptů napadli hackeři. Když se lékárník divil, proč nesu papírové recepty a já, že proto, že mi doktor řekl, že systém eReceptů napadli hackeři, tak se smál a vyprávěl to kolegům, byla to velká zábava. Ale povedlo se!

Myslím, že je také dobře, že se zavedlo registrované partnerství a že se v tomhle společnosti sjednocuje a přestává se dělit diametrálně na lesby a gaye. O 68 nebo 75 pohlavích si myslím svoje. Ale tohle je něco jiného. Za minulého režimu se museli gayové a lesby skrývat, dobře si pamatuji třeba herce, kteří se raději oženili, nechťeli se k tomu ani přiznávat.

V podstatě se povedlo i to, že já můžu tohle říkat. Možná to někomu bude vadit, ale já jsem se opravdu osvobodila od toho, co si kdo o mně myslí. Už je mi to jedno. Ovšem setrvačnost smýšlení národa je děsná. Když tu je například averze vůči nějakému politikovi, už se z ní nedostane. Vezměte si například Paroubka, který svým vystupováním získal averzi, byť až s úsměvem, celého národa. Ten levici nesjednotí.

Negativních reakcí na vaši osobu bylo víc. Je ale naopak politik, který vás má rád?

Já to nezkoumám. Rath mě zval kdysi na ples, ale to jsem odmítla. Lásku mi vyznával Macek, posílal mi překlady Shakespeara. Ale když jsme ještě se Šimkem začínali, on inklinoval k lidovcům, k Luxovi. Chtěl, abychom na některé pravicové či křesťanské akce chodili. Já říkala že ne, že si to nemůžeme dovolit.

Když se s politiky bavíte mimo kameru, je to jiný vztah. Někdo to vyfotí a je to. Na to doplatila spousta lidí třeba s Jonákem. Někdo s ním někoho někde vyfotil a už jelo, bůhvíco s ním ten dotyčný má. Mě politici a priori neměli rádi. Teď mě berou jako atrakci, na kterou se přijdou podívat, jestli ještě žije a jak vypadá.

**MYSLÍM, ŽE JE TAKÉ
DOBŘE, ŽE SE ZAVEDLO
REGISTROVANÉ
PARTNERSTVÍ A ŽE SE
V TOMHLE SPOLEČNOST
SJEDNOCUJE A PŘESTÁVÁ
SE DĚLIT DIAMETRÁLNĚ
NA LESBY A GAYE.**

Když se řekne politická satira, automaticky většině lidí naskočí vaše jméno. Máte pocit, že je tu někdo, kdo by se politice věnoval jako vy? Ať už na sociálních sítích nebo v tradičních médiích?

Dělají to různě, pokusů je hodně. Jablonský, ale to je něco jiného, ten paroduje premiéra, Babiše... občas s ním vystupuji, s ním mi to jde. Já navazuji atmosféru svými glosami, on to zparoduje a lidé to cítí a baví je to. Oficiálně prezentovaný jako největší satirik je Jindřich Šídlo a jeho Šťastné pondělí. Problém nových satiriků je, a je to každého věc, že všichni jsou jednostranní. Třeba Luděk Staněk. Je provládní a jednoznačně protibabišovský. U všech lidí to ale nemůže mít úspěch. Nemluví lidem z duše a je to irituje. To není satira, to je svým způsobem fandění. Satirické fandění. Do toho mě nikdy nikdo nedostane. Já chci být nadstranická. Proto jsem i odmítla třeba prezidentským kandidátům spolupráci. Byli dva, kteří o mě stáli, ale já to odmítla. Tvrdila jsem, že když se s nimi postavím na jedno jeviště, bude jasné, že jim asi fandím. To se nedělá. Ale přišla jsem tak o hodně peněz (smích). Raději obětují peníze, ale budu v očích lidí ta, která stojí od politiků dál.

Marek Benda, Pekarová – zdraví mě všichni. Oni mě berou takovou, jaká jsem. Nevím, zda je to klad nebo je to tím, že už jsem jim absolutně jedno. Když jsme začínali, báli se, mělo to dopad a dosah. Dneska se každý zasměje, ale to je tak všechno. Ani satira s nimi nehne. Mají všechno jisté. Sice jim jde o veřejné mínění, ale kašlou na něj. *

Hvězdy z ulice začínají!

Od listopadu v nové české televizi A11

text: Dagmar Tichá, foto: Jan Branč, TV A11

Už je to tady! Talentová show Hvězdy z ulice odstartuje 1. listopadu na nové české televizi A11. Můžete se těšit na pestrý mix zpěváků, tanečníků a dalších talentovaných umělců přímo z ulic českých měst.

Ukážeme vám inspirativní příběhy obyčejných lidí, kteří mají jedno společné – vášně pro umění a touhu dostat se na výsluní.

A nechybí jim odvaha.

V porotě zasednou bratři Jan a Marsell Bendigovi, známé tváře hudební a filmové scény. Jejich osobní příběhy plné odhodlání a překonávání překážek se staly vzorem pro mnoho začínajících umělců. Právě oni dva budou hodnotit a vybrat budoucí hvězdy.

Od listopadu na obrazovkách televize A11!

Na rozdíl od tradičních talentových soutěží, kde se umělci hlásí na castingy do divadel a velkých sálů, pořad Hvězdy z ulice dává šanci těm, kteří by si třeba ani netroufli o svou šanci ve velkých soutěžích bojovat. Ulice se stává jevištěm, kde se rodí nové hvězdy.

A ta největší pak vystoupí 6. prosince na koncertě Jana Bendiga v O2 Universum. Buďte u toho spolu s námi a pojdte hledat Hvězdu z ulice!

Nový pořad české televize A11 Mr. Berňák

Svět financí jednoduše a srozumitelně

Mr. Berňák každý pátek v 17:30

Ať už je máme nebo ne, s penězi to není snadné. A hospodařit s nimi pečlivě a rozvážně, chce pevnou vůli a hlavně znalosti. Spoření, investice, vysoké náklady na pojištění, ale třeba i rozjezd vlastního podnikání, hypotéky nebo úvěry, to vše jsou témata nového pořadu televize A11 Mr. Berňák.

Od podzimu můžete každý pátek sledovat na nové české televizi A11 pořad Mr. Berňák s Jirkou Hluchým, odborníkem na vše, co souvisí s penězi! Do svého studia si bude zvat hosty z řad expertů, aby

vám pomohl se vším, co vás trápí a čemu třeba úplně nerozumíte. A pokud by vám nějaký díl unikl nebo byste si ho rádi pustili znovu, mrkněte do našeho archivu na www.tv.a11.cz. *

Výzva!

Zajímá vás nějaké konkrétní téma nebo si nevíte rady se situací, v nichž se nacházíte? Neváhejte a napište nám na e-mail divacie@a11.cz. Veškeré náměty předáme Jirkovi a třeba se v příštím díle zaměříme právě na to, co vás trápí!

Jak naladíte novou českou televizi A 1 1?

»» Jak na to přes anténu?

Zjistěte, z jakého vysílače chytáte televizní signál. Stačí se mrknout sem na web: <https://www.digistranky.cz/naladte-si/tv-vysilace>
Podle zjištěných údajů nás naladíte na svém přijímači.

Nevíte si rady? Volejte bezplatnou telefonní linku Českých radiokomunikací 800 988 988.

»» Máte Vodafone?

Většina televizí se do programové nabídky přidává automaticky; proto je možné, že televizi A 1 1 už v programech máte.

Chcete si změnit pořadí programů a přidat si novou stanici, pokud byste tam naši televizi A 1 1 nenašli?

Podívejte se na jednoduchý návod: <https://www.vodafone.cz/pece/televize/tv-doplnkove-sluzby/razeni-kanalu-vodafone-tv/>

Nevíte si rady? Volejte bezplatnou telefonní linku Vodafone 800 77 00 77.

»» Máte T-Mobile (resp. Magenta TV)?

Najděte na dálkové ovladači symbol lupy a potvrďte OK

Pomocí ovladače napište do vyhledávače Magenta TV

Po vyhledání vyberte aplikaci Magenta TV a stiskněte OK

Potvrďte Instalovat a následně můžete tlačítkem Otevřít aplikaci spustit

Chcete si změnit pořadí programů a přidat si novou stanici, pokud byste tam naši televizi A 1 1 nenašli?

Podívejte se na jednoduchý návod: https://www.t-mobile.cz/dcpublish/AndroidTV_tmobil_tv_go_razeni_kanal.pdf

Nevíte si rady? Volejte bezplatnou telefonní linku T-Mobile, resp. Magenta TV 800 73 73 73.

»» Máte Telly?

Pokud jste zákazníkem společnosti Telly, nechte si poradit přímo u poskytovatele. Veškeré informace vám rádi sdělí a poradí, jak postupovat.

A pokud byste si přeci jen nevěděli rady, pošlou k vám technika, který vám s instalací pomůže!

Nevíte si rady? Volejte telefonní linku Telly 533 42 75 33.

»» Máte Skylink?

Vlastníte zařízení Skylink Ready nebo zařízení vybavené funkcí Fastscan? Pokud ano, nemusíte o nic starat, neboť ladění dostupných programů je automatické!

Pokud tato zařízení nevlastníte, televizi A 1 1 naladíte snadno pomocí odkazu <https://www.skylink.cz/parametry-ladeni>

Nevíte si rady? Volejte telefonní linku Skylink 595 69 43 10.

*

»» Máte Nej.cz?

Pokud jste zákazníkem společnosti Nej.cz, nechte si poradit přímo u poskytovatele. Veškeré informace vám rádi sdělí a poradí, jak postupovat.

A pokud byste si přeci jen nevěděli rady, pošlou k vám technika, který vám s instalací pomůže!

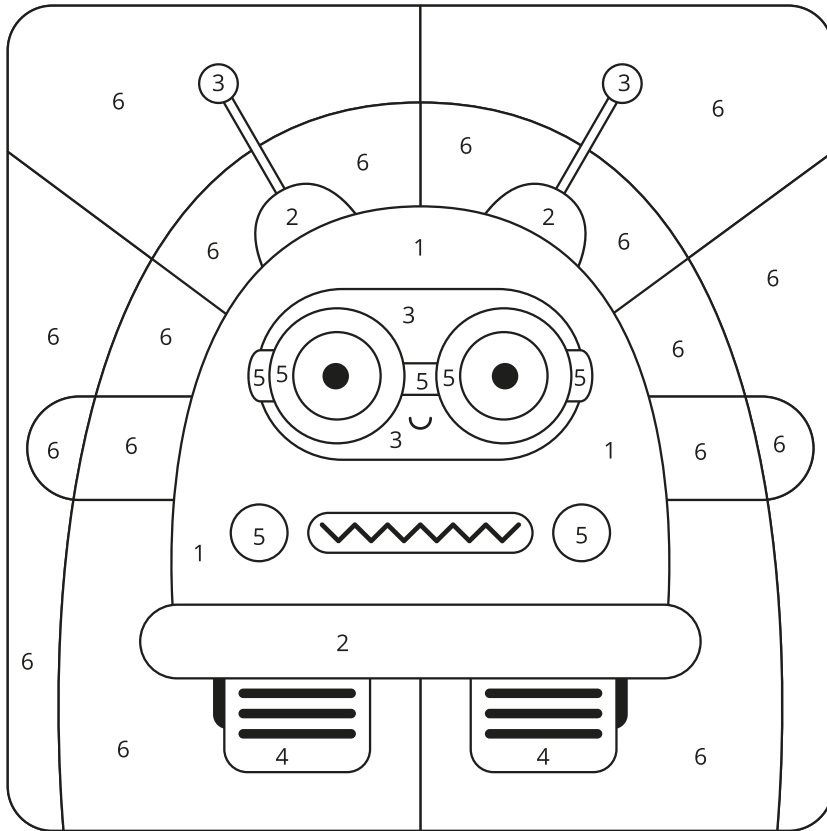
Nevíte si rady? Volejte telefonní linku Nej.cz 488 99 94 88.

Pokud by se vám nedařilo naladit naše vysílání, doporučujeme se obrátit na svého poskytovatele kabelové televize, který vás rád navede krok po kroku případně nám napište na e-mail divaci@a11.cz

MEZI ROBOTY

Pojď si pohrát mezi roboty. Pořádně procvičíš své mozkové závity.

■ Vybarvi obrázek podle legendy.

A11

Zábavný časopis pro nejmenší

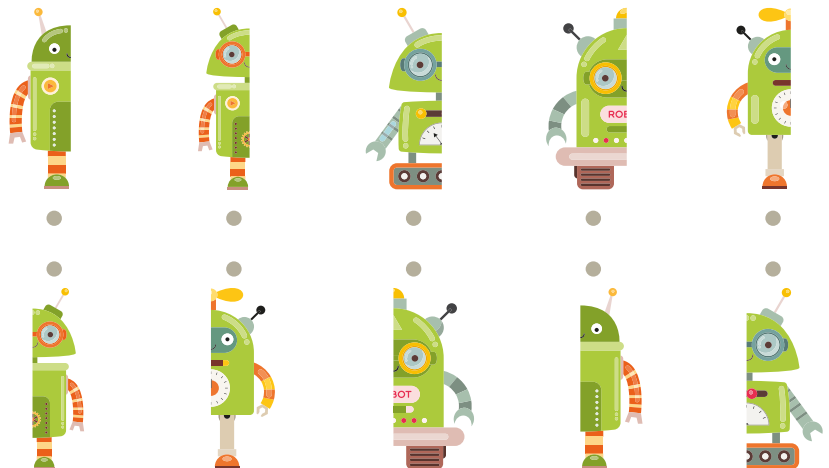
Užij si veselý podzim s myškou Minou, prasátkem Kvíkem a pejskem Špuntíkem. Objevuj svět se Špuntíky. Projdi s nimi první krůčky mezi písmenky a číslicemi.

Ahoj děti,

procvičte si s námi mozkové závity a vyluštěte tyto dva úkoly. Tentokrát se ocitnete ve světě robotů.

Spoj čarou dvě půlky různých robotů, které patří k sobě.

**PROTOŽE
POMÁHAT
HENDICAPOVANÝM
DĚTEM DÁVÁ
SMYSL!**

Pro rodiny dětí, které mají vážné onemocnění, jsou pravidelné rehabilitace naprosto zásadní.

Pomáhejte s námi.

PODPOŘTE NADACI ŠPUNTÍCI

*** NADACE ***
ŠPUNTÍCI

Podpořte činnost
nadace:

www.nadacespuntici.cz

Když zezlátne listí...

text: red., foto: vestec.cz, svatyjan.cz, kudyznudy.cz

Podzim je pro mnohé z nás nejoblíbenějším ročním obdobím. Největší horka už pomínula a k zimě se ukládající příroda zve na procházky uprostřed lesů plných zlátnoucích listů jak ještě na stromech, tak šustících pod nohama. Ať už sami, s dětmi, psy nebo někým dalším, koho máte rádi, si můžete na mnoha krásných místech Čech i Moravy ještě užít poslední relativně teplé dny.

Vestecký rybník

U rybníku s lávkou a několika vyhlídkovými moly najdete i fotbalové hřiště, krytou sportovní halu, venkovní šachy, interaktivní hřiště nebo venkovní posilovnu. Za rybníkem je upravený lesopark s průlezkami, venkovními trampolínkami, hudebními nástroji, pingpongovým stolem, kamennou expozicí, malou lezeckou stěnou a skluzavkou, ovocný sad a veřejné griloviště.

Svatý Jan pod Skalou

Jedna z nejmalebnějších obcí v Chráněné krajinné oblasti Český kras. Svoji historii počítá od konce 9. století, kdy se zde podle legendy, v jeskyni pod mohutnou skalní stěnou, usadil první český křesťanský poustevník Ivan. Oblíbenou turistickou destinací je stezka Vojty Náprstka vedoucí z Berouna přes Sv. Jana pod Skalou do Karlštejna, což je dnes nejstarší dochovaná značená turistická trasa v Česku.

Stezka v oblacích

Nad obcí Dolní Morava v Pardubickém kraji, poblíž chaty Slaměnka pod vrcholem Slamníku v masivu Králický Sněžník, se nachází 55 metrů vysoká vyhlídková konstrukce ze dřeva a oceli. Je nedaleko horní stanice lanovky Sněžník ve výšce 1 116 metrů. K cestě dolů můžete použít sto metrů dlouhý nerezový tobogán.

Radegast

Za sedm tun těžkou sochu Radegasta, slovanského boha úrody, sklizně, hojnosti a pohostinnosti, ale také slunce a ohně, se můžete vypravit z Dolní Bečvy nedaleko

Vsetína na Zlínsku po zelené turistické značce až na hřeben Radhoště a dále po modré značce až k soše. Kdo se na středně náročný, téměř 15 kilometrů dlouhý výšlap necítí, může se nechat vyvézt lanovkou z Ráztoky na Pustevny, odkud to má k soše jen zhruba kilometr.

Rezervace zubrů v Ralsku

Druhá největší obora v Česku vznikla na území bývalého vojenského prostoru Ralsko v roce 2000 a byla pojmenována podle zaniklé obce Židlov, kde se později nacházela tanková střelnice. V oboře o rozloze téměř 4000 hektarů žijí početná stáda zubrů, jelenů, muflonů, daňků a prasat. Do klidové zóny obory je vstup zakázán celoročně, mimo klidovou zónu se lze pohybovat po značených cyklotrasách.

Naučná stezka Povydrí

Tato 7,5 kilometrů dlouhá cesta vede z osady Antýgl do Čeňkovy Pily po červené turistické značce hlubokým údolím Vydry, které tvoří koryto z balvanů, viklanů, obřích hrců i kamenného moře. Protože potoky napájející Vydru vytékají z rozsáhlých rašelinišť, má voda v řece temně rezavou barvu. Děti určitě nadchne stálá expozice vydrů říční, která se proslavila večerníčkem o Vydrýskovi. Stezka končí v Čeňkově Pile, kde se z Vydry na soutoku s říčkou Křemelnou stává Otava. V Čeňkově Pile se milovníci techniky a historie mohou těšit na prohlídku vodní elektrárny nebo pozůstatky tradiční šumavské sklárny. *

Střední Čechy

Naskenujte
a utečte

UTEČTE Z MĚSTA

Hodte starosti za hlavu a vydejte
se vstříc vlastnímu dobrodružství.

[STREDNICECHY.CZ](https://strednicechy.cz)

Kutilství:

11

Nakonec povrchově upravte barvou nebo lazurou tak, aby rámeček splýval s dveřmi a můžeme začít učit našeho psího kamaráda, aby si „otvíral“ dveře sám.

Průlez do dveří pro psa

text a foto: Pavel Zeman

Máte pejska, který rád chodí na zahrádku, dvorek či na zahradu a pak se zase přijde schovat do pelišku? Možná se vám bude hodit jednoduchý návod na to, jak mu udělat dvířka na procházení dveří. I když nechceme, aby nám pes vběhl zvenku rovnou na gauč, můžete mu připravit možnost vstoupit do domu nebo předsíně tak, jak potřebuje. (Například v našem případě to také ušetří několikrát vstávání od kávy, počítače, od stolu, protože pes se rozhodne jít domů právě teď, HNED!) Dvířka mohou být mezi jednotlivými místnostmi nebo ve vchodových dveřích a pouštět zvíře jen do předsíně, například do tepla nebo k miskám.

Seznam materiálů:

dřevěné lačky a lišty, plexisklo na výplň, dřevěné spojovací kolíčky (tzv. týble), lepidlo, vruty se zápustnou hlavou

Nářadí:

pilka, úhelník, akuvrtačka a šroubovák, záhlubník

1

Připravte si všechno potřebné nářadí – práce vám pak půjde mnohem rychleji.

2

Začnete tím, že změříte psa.

3

Základem průlezu je rámeček. Ten si nařežte z dřevěných latí, které spojíte do čtverce či obdélníku: jeho velikost je taková, aby jím zvíře pohodlně prošlo.

4

Rámeček je hluboký tak, jak jsou silné dveře. Tedy cca 4–6 cm. Rámeček spojte ale pouze vruty, abyste jej mohli nejprve vyzkoušet, pak teprve vložíte výplň.

5

Po spojení rámeček obkreslete na spodní část dveří. Otvor vyřízněte pomocí přímočaré pilky. Nejprve si v rozích vyvrtejte otvory a pak prořízněte přímočarou pilkou.

6

Procházející otvor by mohl sahat až k zemi, ale raději u země nechte část materiálu, kterou sice zvíře bude muset překročit jako práh, ale dveře tak budou lépe držet tvar.

7

Na rámeček si nachystejte na obě strany dveří lišty, které vám vytvoří doraz a lem kolem vstupního otvoru. Lišty naměřte a uřízněte v rozích nakoso, použijte pokosnici.

8

Do rámečku umístíte plexisklo, které si nařežte co nejpřesněji, abyste zamezili tepelným ztrátám. Kolem dvířek můžete nakonec pomocí oboustranné pásky nalepit těsnění.

9

Horní část plexiskla vlepíte do prořízlé lišty. S šířkou lišty musíte počítat už při řezání plexiskla, aby se vám do rámečku vešlo s minimální vůlí na pohyb.

10

V bocích lišty jsou zasunuty kolíčky, tedy týble, na kterých se lišta s plexisklem houpe v rámečku – a máme jednoduchý „lítač“ průchod. Rámeček vložte do otvoru ve dveřích, přišroubujte vruty se zápustnou hlavou a zališťujte z obou stran dveří. ✱

Jan Měšťák: Konání

text: Jitka Kačánová, foto: Archiv Jana Měšťáka, A11 TV

Legenda české plastické chirurgie Jan Měšťák v srpnu oslavil 80. narozeniny. Přes pokročilý věk ale operuje dál!

Jak byste definoval ženskou krásu?

Myslím, že není definovatelná. Čtyřicet procent žen odmítám operovat, protože ony nevědí, že jsou hezké. Audrey Hepburn kdysi napsala, že krása ženy není o její postavě, jejím oblečení nebo účesu, ale o jejích očích, což je okno do její duše a cesta k srdci, kde sídlí láska. Anebo mohu citovat Williama Shakespeara, dramatika ze 16. století, který řekl, že vnější krása je o to cennější, když obsahuje vnitřní krásu. Záleží na osobnosti té ženy.

Když chce klientka zlepšit nos, oči nebo ústa, tak je ale zřejmě dané, jak by měla vypadat.

Každý je individuální, ale mám odoperovaných přes čtyři tisíce nosů, tak přesně vím, který nos jak má vypadat. Neznám větší pocit štěstí než třeba zrovna u operací nosů. Schovávám si e-maily a dopisy od žen, kterým jsem dělal nos, kde píšou, co to udělalo s jejich životem. Jedna třeba chtěla spáchat sebevraždu, protože její přihlouplí rodiče jí říkali: „Ty máš tak velký nos, že se nevdáš.“ A teprve, když jsem jim udělal nos, tak plakali štěstím.

Nemáte profesionální deformaci, že vidíte nějakou ženu a říkáte si, že by potřebovala lepší nos nebo pusy?

Jenom výjimečně. Když je hodně hezká a má nos, že se pomalu „nevejde do místnosti“. Operoval jsem i vlastní dceru, nikomu bych ji nesvěřil. Já to dělám tak, aby subjektivní kritérium bylo, že když se sundá sádra, tak jsou šťastné, objímají se a pláčou, a objektivním kritériem je to, že to na nich nikdo nepozná. Ani nejbližší příbuzní. A že maminka, který jí zakázala, aby šla na operaci s nosem, protože je to těžká, nebezpečná operace, tak když přijde domů, tak maminka jí řekne, že má tak krásné a velké oči, že si toho dřív nevšimla, a přitom má udělaný nos. To je důležité. Aby se člověk cítil dobře.

Je operace nosu nebezpečná? O vás se říká, že často napravujete „zpackané“ operace jiných. Existují odstrašující případy různých slavných osobností, které si nechaly udělat plastiku, a teď vypadají jako „příšery“. Jak hodnotíte nekvalitní práci svých kolegů?

U mě to tak nesmí dopadnout, já jsem perfekcionista. Máte pravdu, jsou z toho soudní spory a dokonce i pokusy o sebevraždu. Mám dvě slečny, jedna byla ze Senice, ta nechtěla žít, maminka ji našla skoro mrtvou, ta byla operována na Slovensku. A druhá z Ústí, to mi volala psychiatricka, že tam má osmnáctiletou dívku, která po operaci nosu nechce žít. To je právě ten průšvih, že plastičtí chirurgové, ač některé operace neumí, tak se do nich pouštějí. Za peníze. O mně se ví, že 40 procent žen odmítám operovat. Pak za mnou přijde třiačtyřicetiletá slečna, která má tak obrovská prsa, že nemůže ani otěhotnět, a tak se ptám toho zkušeného plastika, jak je možné, že se to dělá, protože já je vyhazuji. To u mě neexistuje! A on řekne, že ona to chtěla. Čili za peníze udělá to, co já bych nedělal.

Ještě ve vašem věku operujete?

Já už dávám termíny na rok 2025. Proto jsem se i dnes zpozdil, protože mi lidé ani nedají spát. Jednak ví, že co řeknu, tak to platí, že tam není byznys, a také spoléhají na to, že mám velké zkušenosti za 50 let klinické praxe.

Z hlediska veřejného zájmu je lepší, když se lidé uzdravují a když zdravotní péče není předražená. Jak vidíte budoucnost našeho zdravotnictví?

Špatně. A řeknu, co bych asi říkat neměl, ale posledních sedm let všechny peníze, co vydělám na estetických operacích, dávám na dobročinné účely pro samoživitelky, invalidní důchodce, kteří nemají na léky, na útulky pro psy, dětské domovy. Za těch sedm let je to asi šest milionů korun, co jsem dal. Ale jinak to nevidím dobře,

dobra je cestou ke štěstí

protože z lidské národy je mně trošku nevolno od žaludku. To, jak navyšují ceny, i když jsou to multimilionáři. My jsme studovali proto, abychom pomáhali. Dnešní svět je takový, že tu chybí laskavé slovo, úsměv, porozu-

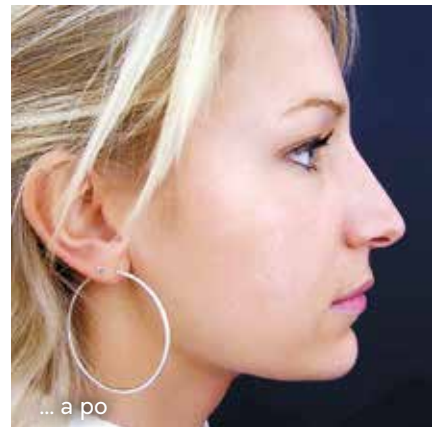
mění. Já dělám také psychoanalýzu a lidé jsou úplně na dně. Válka, inflace, já nevím, co všechno. Přitom konání dobra je cestou k našemu štěstí. Lidé to v sobě mají, jen se k tomu nedokáží otevřít. A já k tomu burcuji. *

... a po

Před...

... a po

Vy se ptáte – my odpovídáme

Co není k sehnání
v zaplavených
oblastech?

Vít Prušák,
Za vodou 23

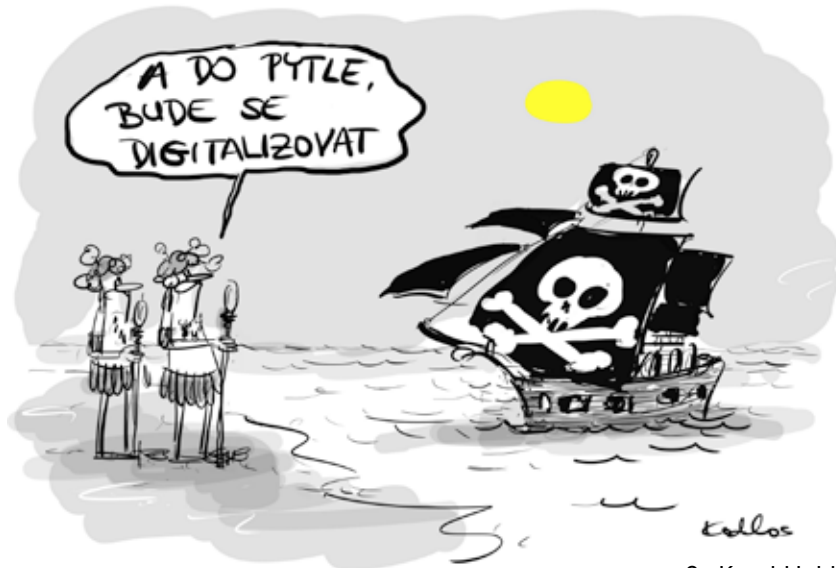
SUŠENKY

Qíz Fámyzdatu

Jaká bylinka uklidňuje
před sebevraždou?

Hermánek

2x Karel Hohl

Desítky dalších vtipů najdete
v časopise Sorry, který si můžete
objednat například na webu
mojecasopisy.cz *

Michal Hrdý

NEJOBLÍBENĚJŠÍ ČESKÁ POHÁDKA ZNOVU OŽÍVÁ

PYSNÁ princezna

V KINECH OD 7. LISTOPADU

LUMINAR FILM

PFX

Česká televize

Human

CinemArt

filmpark

Česká kinematografie

avf

Ministerstvo kultury

Národní plán obnovy

Ministerstvo kultury

Ministry of Culture and National Heritage

Česká kinematografie

coop

Radiožurnál

TVmagazin

Hotelřidouška

Sluníček

SPUNTICI

A11

ČD

TOTALFILM

ČSFD

ALFA BRIGHT

Oficiální mince z ryzího zlata v XXL formátu

Lady Di – královna srdcí

Cena zlata rekordně vysoko

Nejvyšší cena zlata -
duben 2024

55 785 Kč/unce

Ryzí
ZLATO
(999/1.000)

Ø: každé cca 40 mm

Princezna

Matka

Žena

Módní ikona

Legenda

Humanistka

společná zadní strana
Nominální hodnota:
100 CFA-Francis
Republique du Congo

Dodání ve speciálně
vyvinuté ochranné a
reprezentativní kapsli k
zajištění uložení
Vašeho zlatého klenotu.

Luxurní kazeta pro uložení
Vašich mincí **ZDARMA!**

RYZÍ ZLATO
V XXL
FORMÁTU

- 1/200 oz. pravého zlata (999/1000)
v gigantickém formátu 40 mm
- Nejvyšší kvalita, tzv. „leštěné razidlo“
- Celosvětově pouze 10 000 přísně
limitovaných kompletních sad

za 10 bezúročných splátek

po **799 Kč**

nebo za jedinečnou
zvýhodněnou celkovou
cenu 7 990 Kč
(namísto 17 990 Kč*)

Cena dle tarifu. Zavolejte nám!
Každý telefonicky objedávající obdrží
prekvapení jako dárek!

ZDARMA PRO VÁS:

Přívěsek na klíče „Diana“

- Perfektní doplněk pro
Váš svazek klíčů
- Mistrovská práce
a vysoká kvalita
- V jedinečném designu růže

ČESKÝ MINCOVNÍ OBCHOD, je obchodní značka společnosti HMK V AG.

Společnost zodpovědná za dodržování (GDPR) obecného nařízení o ochraně osobních údajů a Váš obchodní partner je: HMK V AG, Leubnerstrasse 6, CH-8280 Kreuzlingen.

*malobchodní cena/razby 2 990 Kč

EXKLUZIVNÍ NABÍDKOVÝ KUPÓN

Ano, využívám svůj kredit a objednávám exkluzivní sadu mincí z 1/200 unce ryzího zlata „Princezna Diana“ (výř. č. 173-968-7) – prosím zakřížkujte:

v 10 pohodlných bezúročných splátkách po 799 Kč nebo

za jednorázovou cenu pouhých 7 990 Kč (namísto 17 990 Kč)

NEPLATÍTE POŠTOVNÉ. Při neuvedení druhu platby vycházíme z toho, že chcete jednorázovou platbu. Máte 60 denní právo na vrácení zásilky, které se počítá od datumu vystavení faktury. Do tohoto data máte možnost vrátit kompletní sadu prostřednictvím pošty. Nenasledují žádné další zásilky.

Za účelem zaslání informací a nabídek od nás a dalších společností zpracováváme na základě článku 6 odst.1 f GDPR (Obecné nařízení o ochraně osobních údajů) Vaše data také s pomocí poskytovatelů služeb. Pokud souhlasíte se zpracováním Vašeho telefonního čísla pro účely telefonní reklamy od společnosti HMK V AG, prosím zaškrtněte. Tento souhlas je platný až do zrušení. Další informace naleznete v našich zásadách ochrany osobních údajů, ke kterým máte kdykoliv přístup na stránkách www.mincovni-obchod.cz nebo o ně můžete požádat. Kdykoli můžete požádat o zrušení používání Vašich osobních dat pro reklamní účely. Stačí krátká zpráva na Český mincovní obchod, Plovární 82/3, 301 00 Plzeň – Jižní Předměstí.

V případě dalších dotazů nás kontaktujte na telefonním čísle 725 698 998 nebo 377 150 060 nebo navštivte naše webové stránky www.mincovni-obchod.cz.

Paní

Pan

801A-10

Příjmení / jméno

Ulice / č.

PSČ / Město

Platí všeobecné obchodní podmínky Českého mincovního obchodu. Můžete si je přečíst na webových stránkách www.mincovni-obchod.cz nebo písemně požádat o jejich zaslání. Váš smluvní partner: HMK V AG, Leubnerstrasse 6, CH-8280 Kreuzlingen.

Datum

Podpis

Prosíme zašlete v obálce na: ČESKÝ MINCOVNÍ OBCHOD,
Plovární 82/3 • 301 00 Plzeň-Jižní Předměstí

**ČESKÝ MINCOVNÍ
OBCHOD®**